

R E P U B L I C A M O L D O V A

N O R M A T I V Î N C O N S T R U C Ț I I

C.01.08

CLĂDIRI ȘI FUNCȚIONALITATEA LOR

NCM C.01.08:2025

**Clădiri civile
Blocuri locative**

EDIȚIE OFICIALĂ

MINISTERUL INFRASTRUCTURII ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE

CHIȘINĂU 2025

NORMATIV ÎN CONSTRUCȚII

NCM C.01.08:2025**Blocuri locative**

Cuvinte cheie: bloc locativ, locuință socială, ascensoare de pasageri, nivel, subsol, demisol, parter, primul etaj, etaj mansardat, penthouse, securitate la incendiu, siguranță sanitaro-epidemiologică.

Preambul

1. ELABORAT de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale: Executant I.P. „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe”, conducător temă: Alexei Boșneaga.
2. ACCEPTAT de către Comitetul Tehnic pentru Normare Tehnică în Construcții CT-C C (01-04) „Clădiri și funcționalitatea lor”, procesul-verbal nr.11 din 21.11.2025.
3. APROBAT ȘI PUS ÎN APLICARE prin ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 204 din 15.12.2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.623-625, art. 1114), cu aplicare din 19.12.2025.
4. ÎNLOCUIEȘTE NCM C.01.08:2016 „Blocuri locative” cu modificările ulterioare.

Cuprins

Introducere	IV
1 Domeniul de aplicare	1
2 Referințe normative	1
3 Termeni și definiții.....	2
4 Prevederi generale	2
5 Cerințe speciale pentru blocuri locative	3
6 Cerințe pentru apartamente și încăperi.....	8
7 Cerințe pentru siguranța construcțiilor	10
8 Cerințe de securitate la incendiu	11
8.1 Prevenirea propagării focului.....	11
8.2 Asigurarea evacuării	15
8.3 Cerințe antiincendiar pentru sistemele de inginerie și echipamente ale blocului locativ.....	17
8.4 Asigurarea stingerii incendiilor și a operațiunilor de salvare	20
9 Cerințe de siguranță și disponibilitate în exploatare.....	21
10 Cerințe de igienă, protecția sănătății oamenilor și a mediului înconjurător.	23
11 Performanța energetică	28
12 Standarde locuințe sociale	30
12.1 Dispoziții generale cu privire la locuințele sociale	30
12.2 Norma suprafeței locative pentru locuința socială	30
12.3 Reconstrucția și replanificarea locuințelor sociale	30
12.4 Cerințe minimale	30
12.5 Suprafețe minime	30
12.6 Încăperi sanitare	31
12.7 Dotarea minimă a bucătăriei	32
12.8 Dotarea minimă cu instalații electrice.....	32
12.9 Încăperi și instalații de folosință comună pentru blocuri locative	33
Anexa A (normativă) Lista documentelor de reglementare, menționate în aceste norme.....	34
Anexa B (normativă) Termeni și definiții.....	39
Anexa C (normativă) Normele de determinare a suprafeței totale a blocurilor locative și a încăperilor sale, suprafeței de construcții, regimului de înălțime și a volumului de construcții	43
Anexa D (normativă) Caracteristicile de consum al blocului locativ: suprafața apartamentelor, suprafața totală a apartamentelor, suprafața blocului locativ.....	44
Anexa E (normativă) Numărul minim de ascensoare pentru persoane	45
Bibliografia.....	46
Traducerea autentică a documentului normativ în limba rusă	48

Introducere

Prezentul document normativ este parte integrantă a unui set de documente normative în construcții ce reglementează principiile generale de proiectare a blocurilor locative în Republica Moldova și este ajustat la prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023 cu modificările ulterioare, Legii nr.75/2015 cu privire la locuințe, cu modificările ulterioare, Legii nr.187/2022 cu privire la condominiu, cu modificările ulterioare, Legii nr.282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, cu modificările ulterioare și Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (nZEB) până în anul 2030 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.436/2025, altor acte normative în vigoare.

Documentul normativ în construcții NCM C.01.08 „Blocuri locative” stabilește reglementările tehnice necesare pentru asigurarea condițiilor confortabile de aflare în blocurile locative și locuințele sociale, condițiile față de securitatea și caracteristicile de exploatare a clădirilor și încăperilor cu destinație locativă. Documentul conține reglementări, menite să consolideze siguranța clădirilor și a elementelor acestora, performanța energetică, cerințe sanitaro-epidemiologice, cerințe care reglementează protecția la zgomot, etc.

Prezentul document normativ în construcții se extinde asupra blocurilor locative noi și a celor aflate în reconstrucție, reabilitare, inclusiv și asupra încăperilor de menire publică incorporate, anexate, incorporate-anexate în blocurile locative.

Particularitățile de bază ale prezentelor norme și reguli sunt:

- prioritatea condițiilor care va asigura exploatarea sigură și inofensivă a blocurilor locative, a sistemelor de distribuție a gazelor, apă și canalizare, electricitate, ascensoarelor, etc;
- apărarea drepturilor și intereselor protejate de stat ale utilizatorilor prin reglementarea caracteristicilor de exploatare a construcțiilor, inclusiv adaptarea blocurilor locative și spațiului urban aferent la exigentele persoanelor cu dizabilități;
- extinderea posibilităților de aplicare a tehnologiilor moderne, eficienței energetice, îmbunătățirii performanței energetice a blocurilor locative, a noilor materiale și utilajelor pentru construirea noilor, reconstruirea și extinderea clădirilor existente;
- restabilirea componentelor uzate ale sistemelor tehnico-edilitare, gestionarea deșeurilor generate de construcții și a celor provenite în procesul de exploatare, etc;
- armonizarea cu documentele normative ale Uniunii Europene, inclusiv cu Directiva 95/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 iunie 1995 de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la ascensoare, cu Directiva 2006/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind echipamentele tehnice și de modificare a Directivei 95/16/CE (reformare), cu Directiva (UE) 2024/1275 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind performanța energetică a clădirilor ș.a.

Conținutul anexelor concretizează și precizează prevederile din textul prezentului document normativ.

N O R M A T I V Î N C O N S T R U C Ț I I

Blocuri locative

Residential buildings

Жилые здания

Data punerii în aplicare: 2025-12-19

1 Domeniul de aplicare

1.1 Prevederile prezentului normativ în construcții (în continuare - Normativ) se aplică la proiectarea și construcția blocurilor locative noi și în reconstrucție a celor existente cu înălțimea constructivă până la 75 m (aici și în continuare, după text, determinată în conformitate cu prevederile NCM E.03.02), locuințe sociale, încăperi locative în cămine și în blocuri de tip hotel-azil [1], [2] precum și încăperi locative pentru timp mai îndelungat incluse în componența încăperilor din clădiri de altă destinație funcțională.

1.2 Pentru blocurile locative cu înălțimea constructivă mai mare de 75 m, documentația de proiect trebuie întocmită în baza condițiilor tehnice speciale (CTS) elaborate și aprobate conform NCM A.07.02 și NCM A.07.05, care trebuie să prevadă, inclusiv, un complex de măsuri tehnico-inginerești și tehnico-organizatorice de asigurare a siguranței la incendiu a acestor obiecte, în conformitate cu prevederile normativelor NCM E.03.02, CP E.03.01 și CP E.03.02.

1.3 Normativul se aplică la blocurile locative pentru toate tipurile de cazare și forme de proprietate, cu excepția clădirilor locuibile specializate și complexelor (case - internat pentru persoane cu dizabilități și vârstnici, case - internat pentru copii și pentru cei cu dizabilități, internate psihoneurologice, hoteluri, stațiuni balneare (sanatorii), pensiuni și altele analogice funcțional, în vederea specificului cerințelor tehnologice pentru proiectarea lor).

1.4 La modificarea destinației funcționale a unor încăperi izolate sau a unor părți ale blocului locativ în procesul de exploatare sau de reconstrucție, trebuie să se aplice reglementările relevante actelor normative în vigoare corespunzătoare noii destinații și care nu contrazic prevederilor prezentului normativ.

1.5 Proiectarea și construcția blocurilor locative amenajate cu mansarde trebuie efectuată conform prevederilor normativelor NCM C.01.10, NCM E.03.02, CP E.03.01 și prezentului Normativ.

1.6 Prevederile prezentului normativ sunt obligatorii pentru beneficiari, proiectanți, organizații de proiectare și de antrepriză, organele publice, persoanele fizice și juridice, inclusiv pentru investitorii din alte țări, care participă în procesele investiționale, precum și pentru organele de stat abilitate cu funcții de control.

1.7 Prevederile prezentului normativ nu se referă la proiectarea clădirilor de locuit conform NCM C.01.15.

2 Referințe normative

Documentele normative de referință, utilizate în textul acestui normativ sunt prezentate în Anexa A¹.

¹ În cazul în care documentul de referință a fost înlocuit (modificat), atunci utilizarea acestui normativ trebuie să fie ghidat de documentul înlocuit (modificat). În cazul în care documentul de referință se abrogă fără înlocuire, poziția în care se face trimitere la aceasta, se aplică în măsura în care nu afectează această referință.

3 Termeni și definiții

În prezentul normativ sunt utilizați termenii conform NCM B.01.05, NCM B.02.02, NCM C.01.06, NCM C.01.12, NCM E.03.02, NCM E.03.03, etc., actelor normative [1] - [29], precum și termenii cu definițiile corespunzătoare prezentate în Anexa B.

4 Prevederi generale

4.1 Lucrările de construcție a blocurilor locative trebuie efectuate în conformitate cu documentația de proiect și deviz verificată și aprobată în modul stabilit și care să satisfacă cerințele fundamentale aplicabile construcțiilor stabilite de [1], a cerințelor stabilite de [2] - [8], [9], [11] și [29], conform prezentului document normativ și altor documente normative în vigoare care stabilesc norme de proiectare și de construcție realizate în baza autorizației de construire.

4.1.1 Componenta și conținutul-cadru a documentației de proiect și deviz pentru construcții trebuie să corespundă cerințelor NCM A.07.02, NCM A.07.06.

4.1.2 Documentația de proiect pentru construcții se elaborează, verifică și se expertizează doar de către specialiști atestați în domeniul arhitecturii, urbanismului și construcțiilor conform [1] și [12].

4.2 Amplasarea blocului locativ, distanțele de la acesta până la alte blocuri și construcții, dimensiunile terenului aferent blocului, trebuie să asigure în mod obligatoriu, îndeplinirea cerințelor sanitaro-igienice și antiepidemiologice, ecologice și antiincendiarie în vigoare pentru blocurile locative conform documentației de urbanism aprobată, prevederilor NCM B.01.05, NCM C.04.02 și altor acte normative în vigoare.

4.2.1 Numărul de etaje și extinderea în spațiu a blocurilor locative se determină în planul urbanistic general (PUG), elaborat și aprobat pentru întreg teritoriul localității conform [1].

4.2.2 La determinarea dimensiunilor generale ale zonelor rezidențiale și a terenului pentru amplasarea unui bloc locativ sau a unor blocuri locative, numărului de etaje (nivele) și extinderea acestora în zonele seismice, trebuie îndeplinite cerințele stabilite de SM EN 1998-1:2011, SM EN 1998-1:2011/AC:2015, SM EN 1998-1:2011/A1:2015, SM EN 1998-3:2011, SM EN 1998-3:2011/AC:2015, SM EN 1998-3:2011/NA:2019, NCM B.01.05, NCM C.04.02, СНП II-7-81*, cu cerințe speciale pentru proiectare și construcție în aceste zone, precum și a cerințelor stabilite de [8], [10], [14] și [24].

4.2.3 Regulile pentru determinarea suprafeței blocului și a încăperilor sale, suprafeței de construcții, regimului de înălțime și a volumului clădirii sunt prevăzute în Anexa C.

4.3 La amenajarea în blocurile locative a parcajelor încorporate sau încorporate-anexate trebuie respectate cerințele NCM B.02.01, CP C.01.05 și cerințele art.20 alin.(7) și (8) din [4].

4.4 Pe acoperișurile blocurilor locative trebuie prevăzută instalarea de suporturi pentru rețele de tele-radiorecepție și internet prin cablu.

Se interzice instalarea de catarguri, piloni și turnuri de radio-relee pe acoperișurile blocurilor locative și a antenelor de orice tip pe fațadele blocului locativ, inclusiv balcoane, loggii și terase.

4.5 În scopul îmbunătățirii eficienței energetice pe acoperișurile blocurilor locative pot fi instalate echipamente și sisteme fotovoltaice și termice solare de încălzire și răcire, cu respectarea prevederilor [1], [3], [4], [9], [27], [28], NCM E.03.02, CP E.03.02 și altor norme și reglementări în vigoare. Sistemele fotovoltaice și termice solare pot fi instalate în combinație cu alte utilizări ale acoperișului, cum ar fi acoperișurile verzi conform cerințelor NCM C.04.03 și NCM C.01.10, sau alte instalații de servicii ale blocului locativ.

4.6 Pe învelitorile circulabile ale blocurilor locative, învelitorile încăperilor încorporate-anexate a încăperilor de menire publică, precum pe terase și verande din exteriorul apartamentelor, în elementul de legătură dintre blocurile locative, inclusiv în etajele non-rezidențiale (nelocative) deschise în spațiu (parter și intermediare), se admite amplasarea de suprafețe pentru diferite scopuri destinate rezidenților din aceste blocuri locative, inclusiv: terenuri de sport și agrement pentru adulți, suprafețe pentru uscarea

rufelor și curățarea hainelor sau solarilor. Distanța de la ferestrele încăperilor locative, care sunt orientate înspre acoperiș, până la aceste suprafeți trebuie să fie de minim 20 m.

5 Cerințe speciale pentru blocuri locative

5.1 La proiectarea și construcția blocurilor locative trebuie asigurate: condiții confortabile de viață pentru grupele de populație cu mobilitate limitată [6], accesibilitatea terenului, condiții confortabile în blocurile locative și apartamentele pentru persoanele cu dizabilități și bătrâni, pentru persoanele care utilizează scaune rulante, conform prevederilor NCM C.01.06, NCM C.04.02 și CP C.01.02.

5.1.1 În blocurile locative, apartamentele pentru familiile cu persoane cu dizabilități, de regulă, se vor amenaja la parterul clădirii cu respectarea prevederilor NCM C.01.06 și CP C. 01.02.

5.1.2 În apartamentele cu persoane cu dizabilități care se deplasează în scaune rulante, dimensiunile încăperilor pentru baie sau a unității sanitare combinate trebuie să fie de cel puțin 2,2 x 2,2 m, a WC-ului cu lavuar - 1,6 x 2,2 m, fără lavoar - 1,2 x 2,2 m.

5.1.3 Echiparea specială a unității sanitare cu dispozitive care ajută persoanele cu dizabilități să folosească singure dispozitivele sanitare trebuie efectuată în baza unor comenzi individuale pentru fiecare apartament sau grup de apartamente și indicată în tema tehnică pentru proiectare.

5.1.4 În blocurile locative din fondul public de locuințe și locuințe sociale, cota apartamentelor pentru reședință a familiilor cu persoane cu dizabilități, care utilizează scaune rulante, se stabilesc în Certificatul de urbanism pentru proiectare și în tema tehnică pentru proiectare.

5.2 Amplasarea apartamentelor și a încăperilor locative la etajele subsolurilor și demisolurilor blocurilor locative este interzisă.

În cazul amplasării la etajele subsolurilor și demisolurilor a încăperilor non-rezidențiale trebuie să se țină cont de restricțiile prevăzute în 5.3 al prezentului normativ și NCM C.01.07.

5.3 În etajele de subsol, demisol, parter și primul etaj al blocului locativ (în orașele în care populația conform numărului de locuitori proiectat pentru o perioadă calculată de minim 250 mii de oameni² și la nivelul trei) se admite amenajarea încăperilor de menire publică încorporate și încorporate-anexate, cu excepția obiectelor care au un efect nociv asupra omului, inclusiv cu respectarea normativelor admise de emitere a zgomotului și a vibrației la desfășurarea activităților de comerț interior de către unitățile comerciale [16].

5.3.1 Obiectele de infrastructură socială amplasate în blocurile locative trebuie să fie izolate de spațiile de locuit și să aibă intrări separate din exterior.

5.3.2 În etajele menționate la 5.3 nu se admite amplasarea de:

- a) magazine specializate, a căror exploatare ar putea duce la poluarea mediului ambiant, teritoriului și a aerului în cartierele rezidențiale, cu creșterea de zgomot peste nivelurile admise, vibrații, radiații ionizante și non-ionizante;
- b) magazine cu prezența în ele a substanțelor și materialelor explozive și inflamabile;
- c) magazine de vânzări a articolelor de covoare din produse sintetice, piese auto, anvelope și uleiuri auto;
- d) magazine specializate pentru produse din pește, depozite cu orice destinație, inclusiv de comerț cu ridicata (sau angro), cu excepția debaralelor prevânzări în încăperile cu menire publică;
- e) întreprinderi și magazine cu modul de funcționare³ după orele 22.00 [10];
- f) întreprinderi de deservire socială, care utilizează substanțe inflamabile (cu excepția saloanelor de coafură și atelierelor de reparații de ceasuri cu o suprafață totală sub 300 m²), băi publice, bazine de înot (cu excepția bazinelor individuale în apartamentele situate la parter);
- g) întreprinderi de alimentații și de agrement, cu numărul de locuri de peste 50 și cu o suprafață totală peste 250 m², toate întreprinderile care desfășoară activități cu acompaniament muzical, inclusiv discotecă, studiouri de dans, teatre, precum cazinouri și restaurante;

² Conform clasificării orașelor după NCM B.01.05.

³ Termenul limită de funcționare se stabilește de către autoritățile publice locale.

- h) spălătorii și curățătorii chimice (cu excepția centrelor de recepție și a spălătoriiilor cu autodeservire cu capacitatea sub 75 kg de rufe/schimb);
- i) stații telefonice automate cu o suprafață totală peste 100 m²;
- j) veceuri publice;
- k) instituții și magazine de servicii funerare;
- l) stații electrice diesel încorporate și anexate;
- m) încăperi (hale) industriale;
- n) laboratoare de toate tipurile;
- o) dispensare medicale de toate tipurile;
- p) dispensare cu îngrijire de zi și clinice private de zi: puncte traumatologice, substații de ambulanță și îngrijire de urgență;
- q) cabinete cu primire medicală cu boli dermato-venereologice, psihiatrice, infecțioase și fiziologice, secții (cabinete) de tomografie prin rezonanță magnetică;
- r) cabinete cu raze X, precum și încăperi cu echipamente și dispozitive terapeutice sau de diagnosticare care sunt surse de radiații ionizante;
- s) încăperi pentru depozitarea, prelucrarea și utilizarea în diverse instalații și dispozitive a lichidelor și gazelor ușor inflamabile și combustibile, substanțelor explosive;
- t) cinematografe, săli de conferințe și a altor săli cu capacitatea de peste 50 locuri, saune, precum și a instituțiilor de medicină preventivă.

5.3.3 Magazinele pentru vânzări a articolelor de covoare din produse sintetice pot fi amplasate anexat la calcane ale blocurilor locative cu limita de rezistență la foc REI 150, cu respectarea normelor sanitare și a cerințelor de protecție a aerului atmosferic.

5.4 Apartamentele de tip penthouse reprezintă apartamente de un înalt conform, de regulă ocupând întregul etaj superior al unor blocuri locative și care asigură o vedere panoramică, spații mari și luminoase, un nivel mai mare de intimitate și exclusivitate, facilități de lux (terase, ascensoare private, sală de fitness, etc.). Proiectarea apartamentelor de tip penthouse se va realiza conform prevederilor prezentului normativ și a celor aferente acestuia.

5.5 La ultimul etaj al blocurilor locative, în care nu sunt prevăzute apartamente de tip penthouse, se admite amplasarea de ateliere pentru pictori și arhitecți, precum și încăperi de birouri (oficii) cu numărul de lucrători în fiecare încăpere până la 5 persoane, în același timp trebuie luate în considerare cerințele 8.2.15.1 ale prezentului normativ. Amplasarea încăperilor de birouri în spațiile etajelor mansardate se admite în blocurile cu gradul de rezistență la foc de minim II și cu înălțimea de maxim 28 m.

5.6 În apartamente se admite amplasarea încăperilor pentru desfășurarea activităților profesionale sau activităților individuale de afaceri în corespundere cu legislația în vigoare.

5.7 În scopul protejării locuitorilor de zgomot și gaze de eșapament, nu se admite încărcarea și/sau descărcarea în încăperi de menire publică din partea curții blocului locativ unde sunt amplasate ferestrele camerelor locative ale apartamentelor și intrarea în blocul locativ.

5.7.1 Încărcarea încăperilor de menire publică, încorporate în blocurile locative, trebuie prevăzută din:

- a) partea pereților laterali ai blocului locativ fără ferestre/goluri din apartamente;
- b) tunelurile subterane;
- c) partea magistralelor (străzilor) cu condiția existenței a încăperilor speciale de încărcare.

5.7.2 Se admite de a nu prevedea încăperi de încărcare în cazul care suprafața încăperilor publice încorporate constituie până la 150 m².

5.8 În blocurile locative trebuie de prevăzut în conformitate cu normativele în vigoare:

- a) alimentarea cu apă rece și caldă pentru consum menajer;
- b) sisteme de evacuare a apelor uzate și a apelor meteorice;
- c) alimentare cu energie electrică, încălzire și ventilație;
- d) sisteme antifumigene și instalații interioare de alimentare cu apă pentru combaterea incendiilor.

5.9 În blocurile locative trebuie de prevăzut iluminatul electric, instalații electrice de forță, telefonizare, radio, rețea TV, semnalizare sonoră, sisteme de automatizare a echipamentului ingineresc, interfoane de acces cu cartelă sau lacăte cu cod la intrările în blocurile locative, ascensoare pentru transportarea subdiviziunilor de pompieri și a mijloacelor de salvare a oamenilor, sisteme de protecție la incendiu:

instalații de semnalizare automată de incendiu, sisteme de avertizare și dirijarea evacuării în caz de incendiu, în conformitate cu cerințele actelor normative în vigoare de protecție la incendiu. La stabilirea surselor de lumină pentru iluminatul general al blocurilor locative, precum și a încăperilor auxiliare, în funcție de gradul de vizibilitate și de cerințele de diferențiere a culorii, trebuie luate în considerație cerințele stabilite de NCM C.04.02.

5.9.1 În blocurile locative pot fi prevăzute și alte sisteme ingineresti, precum supraveghere video, sisteme de alarmă la acces în blocul locativ și la echipamentele de inginerie, precum și sisteme de dispecerizare.

5.9.2 Montarea rețelelor de comunicații și semnalizare de la cutiile de distribuție și introducerea acestora în apartamente trebuie să fie înglobată în interiorul elementelor de construcții. La fiecare etaj trebuie de prevăzut amenajarea unui cofret (panou) pentru echipamente și rețele de comunicații electronice și sisteme de asigurare tehnică care să permită instalarea echipamentului, tragerea și mentenanța cablurilor. Dimensiunea minimă a cofretului (panoului) trebuie să fie de 2 m x 1 m x 1 m (lățimea, adâncimea și înălțimea). Dimensiunea canalului între etaje pentru trasarea cablurilor destinate rețelelor de comunicații electronice trebuie să fie de minimum 1m x 0,2 m (lățimea și adâncimea), iar tuburile și canalele dedicate introducerii cablurilor de comunicații electronice către apartamente vor avea un diametru interior de minimum 32 mm, asigurând posibilitatea instalării simultane a mai multor cabluri, în corespundere cu cerințele NCM G.02.01.

5.9.3 Proiectarea și montarea sistemelor de alimentare cu energie electrică, iluminat artificial și a echipamentelor electrice ale blocurilor locative noi construite, reconstruite și reparate capital, inclusiv nișele și canalele pentru instalarea echipamentelor electrice și pentru cablare electrică, trebuie să fie efectuată în conformitate cu NCM G.01.02, NCM C.04.02, ПУЭ, BCH 60-89, [8] și altor norme și reglementări în vigoare.

5.9.4 Toate ascensoarele instalate în blocurile locative trebuie să fie proiectate, fabricate și instalate conform cerințelor stabilite de SM EN 81-20 și SM EN 81-50, asigurând un nivel ridicat de siguranță, accesibilitate și performanță.

5.10 În blocurile locative în care diferența de nivel dintre cota pardoselii etajului cel mai înalt și cota pardoselii de la parter depășește 8,0 m, se recomandă instalarea unui ascensor pentru pasageri, iar în blocurile locative în care diferența de nivel dintre cota pardoselii etajului cel mai înalt și cota pardoselii parterului este de 12,0 m sau mai mare, instalarea ascensorului (ascensoarelor) pentru pasageri este obligatorie.

5.10.1 Numărul minimum de ascensoare pentru pasageri, cu care trebuie echipate blocurile locative cu înălțimi variate, se prezintă în Anexa E.

5.10.2 Cabina a unuia din ascensoare trebuie să fie în adâncime sau lățime de 2100 cm, pentru asigurarea posibilității transportării persoanei cu targa ambulanței.

5.10.3 Lățimea ușilor cabinei a unuia din ascensoare trebuie să asigure accesul persoanelor pe scaune rulante.

Cabina unui ascensor trebuie să fie dotată cu uși automate, având o deschidere minimă de 800 mm pentru a permite accesul facil al persoanelor cu dizabilități. Dimensiunea minimă a cabinei trebuie să fie conform cerințelor SM EN 81-70+A1:2022 și SM ISO 8100-30. Ascensoarele instalate trebuie să dispună de panouri de comandă poziționate între 900 și 1200 mm de la nivelul pardoselii și să fie marcate cu simboluri tactile și cod Braille.

5.10.4 La supraetajarea cu un etaj, sau etaj mansardat a blocurilor locative existente cu 5 etaje se recomandă de a fi echipate cu ascensoare, iar în cazul supraetajerii cu cel mult 2 etaje, echiparea cu ascensoare este obligatorie. În blocurile, utilizate cu ascensoare este permis să nu se prevadă oprirea ascensorului la etajul supraetajat.

5.10.5 În blocurile locative, în care la etajele superioare parterului este prevăzută amplasarea apartamentelor pentru familii cu persoane cu dizabilități, care folosesc pentru deplasare scaune rulante, precum și în blocurile locative specializate pentru persoane în vârstă și a familiilor cu persoane cu dizabilități trebuie să fie prevăzute ascensoare de persoane sau platforme de ridicare, în conformitate cu cerințele normativelor NCM C.01.06, CP C.01.02.

5.10.6 Ascensoarele [13] trebuie proiectate, construite și instalate astfel încât să împiedice pornirea normală dacă se depășește sarcina nominală și dotate cu dispozitive care să împiedice căderea liberă sau deplasarea necontrolată a cabinei în cazul unei întreruperi de curent sau al defectării componentelor.

5.10.6.1 În cazul defectării sau opririi, ascensoarele vor fi astfel realizate încât să permită aducerea cabinelor la un palier de acces apropiat, iar în cazul declanșării sistemului de alarmă la incendiu toate cabinele vor fi aduse automat la parterul blocului, cu respectarea prevederilor SM EN 81-73.

Operatorii și proiectanții trebuie să implementeze un sistem de management al riscurilor pentru a identifica, evalua și atenua riscurile asociate funcționării ascensoarelor, incluzând analiza pericolelor mecanice, electrice și operaționale, conform prevederilor SM EN 81-20.

5.10.6.2 Cabina ascensoarelor trebuie proiectată și construită astfel încât:

- a) să ofere spațiul și rezistența corespunzătoare cu numărul maxim de persoane și sarcina nominală a ascensorului stabilite de instalator;
- b) elementele constructive să nu obstrucționeze sau să împiedice accesul și utilizarea de către persoanele cu dizabilități și astfel încât să permită orice modificări sau adăugări de facilități la utilizarea de către aceștea;
- c) să permită legătura permanentă cu un serviciu de salvare prin mijloace de comunicații bidirecționale;
- d) să asigure o ventilație suficientă pentru pasageri, chiar și în eventualitatea unei opriri prelungite.

5.10.6.3 Ascensoarele trebuie să fie echipate cu:

- a) sisteme de iluminare de urgență care să funcționeze cel puțin 60 de minute în cazul întreruperii alimentării cu energie electrică;
- b) dispozitive de comunicație bidirecțională cu centrele de intervenție, conforme SM EN 81-28, pentru asigurarea evacuării în siguranță;
- c) sisteme de siguranță conforme SM EN 81-72, care să împiedice utilizarea ascensoarelor în timpul incendiilor, cu excepția ascensoarelor destinate intervenției pompierilor.

5.10.6.4 Ușile de acces la palier și ușile de la cabină sau ansamblul celor două uși, în cazul în care acestea sânt automate, trebuie să fie prevăzute cu un dispozitiv care să evite riscul de zdrobire atunci când acestea se află în mișcare.

5.10.6.5 Ușile cabinei trebuie să fie rezistente la fum și să rămână închise și blocate, în cazul în care ascensorul se oprește între două nivele, acolo unde există un risc de cădere în spațiul dintre cabină și puț.

5.10.6.6 Puțurile ascensoarelor trebuie să fie ventilate natural sau mecanic, asigurând un debit minim de aer de 0,1 m³/s pentru fiecare cabină. În plus, iluminarea naturală sau artificială a puțului trebuie să permită o vizibilitate minimă de 50 lux pe toată lungimea acestuia.

5.10.6.7 Ascensoarele trebuie proiectate și instalate astfel încât nivelul de zgomot perceput să nu depășească 50 dB în cabină și 30 dB în apartamentele adiacente. În plus, se vor implementa măsuri de reducere a vibrațiilor pentru a îmbunătăți confortul utilizatorilor, conform SM EN 81-20.

5.10.7 Ascensoarele și componentele sale de siguranță, pentru a fi instalate în blocurile locative, trebuie să fie supuse testării și inspecției în conformitate cu cerințele SM EN 81-50, pentru a asigura conformitatea cu specificațiile de siguranță și performanță. În plus, acestea trebuie să fie însoțite de o declarație de conformitate UE sau de un certificat de performanță emis de un organism notificat și de o documentație tehnică⁴ conform [11].

5.10.8 Lățimea platformelor înaintea ascensoarelor trebuie să permită utilizarea ascensorului pentru transportarea bolnavilor cu targa ambulanței și să fie de minim, m:

- 1,5 – înainte de ascensor cu capacitatea de 630 kg pentru lățimea cabinei de 2100 mm;
- 2,1 – înainte de ascensor cu capacitatea de 630 kg pentru adâncimea cabinei de 2100 mm.

Pentru ascensoarele amplasate în două linii lățimea holului ascensorului de minim, m:

⁴ Legea nr.162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.

- 1,8 – la instalarea ascensoarelor cu adâncimea cabinei sub 2100 mm;
- 2,5 – la instalarea ascensoarelor cu adâncimea cabinei de 2100 mm și peste.

5.10.9 În blocurile locative cu înălțimea de peste 50 m, unul dintre ascensoare trebuie să fie destinat utilizării de către unitățile de pompieri, conform SM EN 81-72. Acesta trebuie să fie prevăzut cu:

- a) acces direct din exterior, fără trepte;
- b) cabină rezistentă la apă și foc, cu uși etanșe;
- c) butoane speciale pentru operare manuală, accesibile pompierilor echipați;
- d) alimentare electrică dintr-o sursă dedicată, protejată împotriva avariilor cauzate de incendiu.

5.10.10 Ascensoarele trebuie să fie supuse întreținerii periodice și inspecțiilor obligatorii, conform SM EN 81-20 și SM EN 81-50. Operatorii trebuie să asigure:

- a) un program anual de inspecție tehnică de către un organism autorizat.
- b) monitorizarea continuă a uzurii componentelor critice, precum cablurile de tracțiune, frânele și sistemele de control.
- c) înregistrarea tuturor intervențiilor de mentenanță și reparații într-un registru de întreținere accesibil autorităților de supraveghere.

5.10.11 Tarifele pentru deservirea tehnică a ascensoarelor se determină conform cerințelor NCM A.01.16 și CP L.01.09.

5.11 În blocurile locative, la parter, pentru fiecare intrare în bloc trebuie prevăzut tambur, vestibul (hol), încăpere dotată cu bloc sanitar pentru personalul de serviciu și o încăpere pentru depozitarea echipamentelor necesare serviciului. În blocurile locative dotate cu conducte de gunoi, pentru depozitarea echipamentului necesar serviciului este permisă utilizarea camerelor pentru conductele de gunoi. Blocul locativ/grupul de blocuri locative aflate în condominiu, trebuie dotate cu încăpere/încăperi pentru administrația asociației de coproprietari în condominiu, cu suprafața de cel puțin 12 m². Încăperile indicate mai sus (cu excepția vestibulelor) trebuie să fie amplasate la parter în afara casei scărilor. Amenajarea locurilor de dormit în incintă pentru personalul de serviciu nu este permisă.

Nivelul pardoselii la intrarea în blocul locativ trebuie să fie de cel puțin 0,15 m mai ridicat decât nivelul trotuarului din fața intrării. Nivelul părții de jos a ferestrelor apartamentelor de la parter (cu excepția apartamentelor cu ieșire către terenul aferent apartamentului), de regulă, va fi de minimum 1,8 m de la nivelul terenului amenajat (pavat).

Scările la intrarea în blocul locativ trebuie să fie amenajate cu rampe pentru deplasarea cărucioarelor pentru copii și a scaunelor cu roțile. Intrarea în blocul locativ trebuie protejată împotriva precipitațiilor atmosferice cu o copertină și dispozitiv de evacuare a apelor meteorice.

5.12 Reieșind din sarcina fundamentală a protecției civile care constituie protecția populației, teritoriului și bunurilor materiale în timpul pericolului și declanșării situațiilor excepționale cu caracter natural, tehnogen și ecologic, precum și în cazul aplicării mijloacelor moderne de nimicire în masă, conform [10] și altor acte normative, în subsolurile blocurilor locative se vor amenaja adăposturi de protecție pentru rezidenții blocurilor locative.

Adăposturile de protecție civilă, trebuie dotate cu instalații, inventar, dispozitive și instrumente necesare, destinate pentru adăpostirea persoanelor și bunurilor în condițiile situațiilor excepționale, în conformitate cu [8], [17] și a altor prevederi ale actelor normative și ale documentelor normative în construcții, ecologice și sănătate publică.

5.12.1 Adăposturile de protecție civilă, amplasate în subsolul blocurilor locative, pot fi utilizate pe timp de pace pentru alte scopuri, cum ar fi:

- a) încăperi sanitar-auxiliare;
- b) încăperi pentru servicii culturale și exerciții de instruire;
- c) încăperi de producție conform categoriilor de pericol de incendiu și explozie-incendiu D și E, în care se desfășoară procese tehnologice fără însoțirea degajării lichidelor periculoase, vaporilor, gazelor periculoase pentru persoane și care nu necesită iluminare naturală;
- d) încăperi pentru electricieni, telefoniști, echipele de reparație a avariilor;
- e) garaje și parcuri subterane pentru transport;

- f) depozite pentru păstrarea materialelor incombustibile, precum și a materialelor combustibile și incombustibile în recipiente combustibile cu prezența unui sistem automat de stingere a incendiilor;
- g) încăperi pentru activități sportive (tiruri și săli de sport);
- h) de altă destinație cu avizul favorabil al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

5.12.2 Adăposturile de protecție civilă se amenajează corespunzător pentru a asigura accesibilitatea pentru persoanele cu necesități speciale/dizabilități. Inventarul, dispozitivele și instrumentele necesare pentru dotarea adăposturilor de protecție civilă vor fi prevăzute conform Anexei 1 din [17].

5.12.3 În cazul în care, din motive tehnice, adăposturile de protecție civilă nu pot fi amenajate astfel încât să asigure accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități în conformitate cu normativele în vigoare, se întreprind măsuri corespunzătoare pentru adaptarea rezonabilă a obiectelor în cauză la necesitățile acestei categorii de persoane.

5.12.4 La intrările în adăposturile de protecție civilă, în tambure, în timpul exploatării pe timp de pace, ușile metalice etanșe trebuie să fie deschise, plasate pe suporturi și acoperite cu ecrane ușor detașabile. Toate ușile trebuie să se deschidă liber în direcția evacuării persoanelor.

5.12.5 În timpul exploatării adăposturilor de protecție civilă este interzisă:

- a) replanificarea încăperilor;
- b) executarea găurilor sau golurilor în elementele constructive;
- c) distrugerea ermetizării și a hidroizolării;
- d) blocarea căilor de evacuare, a intrărilor și a ieșirilor de avarie;
- e) demontarea utilajului fără documentație de proiect;
- f) tencuirea tavanelor și a pereților încăperilor;
- g) utilizarea materialelor combustibile la finisajul, placajul și vopsirea pereților și tavanelor;
- h) vopsirea elementelor din cauciuc destinate asigurării etanșeității, amortizatoarelor din cauciuc, garniturii din cauciuc sau altor materiale, furtunurilor metalice, plăcilor metalice cu datele tehnico-ingineresti ale utilajului și denumirea uzinei producătoare.

5.12.6 De către proiectant, în documentația de proiect elaborată, va fi indicat că, în cazul apariției pericolului de situații excepționale, gestionarii subsolurilor, demisolurilor, parcărilor auto subterane, pasajelor subterane, tunelurilor subterane, beciurilor și altor încăperi și spații adâncite din blocul locativ, acestea vor fi pregătite pentru adăpostirea persoanelor în cel mult 24 ore, după emiterea deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale de nivel corespunzător.

5.12.7 Căile de deplasare spre adăposturile de protecție civilă se vor marca cu semne distinctive ale protecției civile conform [17].

5.13 Pentru blocurile locative cu înălțimea proiectată mai mare de 26,5 m (de regulă, mai mult de 9 etaje) trebuie prevăzute, iar pentru blocurile locative cu o înălțime proiectată mai mare de 13,5 m (de regulă, mai mult de 5 etaje) se recomandă prevederea unor măsuri constructive pentru fixarea leagănelor și a eșafodajelor suspendate pentru asigurarea reparațiilor la fațadele blocurilor locative.

6 Cerințe pentru apartamente și încăperi

6.1 În blocurile locative, apartamentele trebuie să fie prevăzute reeșind din condițiile de cazare a unei singure familii conform [2].

6.2 În blocurile locative suprafață minimă a apartamentelor și a numărului de camere în ele, inclusiv suprafața balcoanelor, teraselor, verandelor, loggiilor, debaralelor reci și tamburilor ale apartamentelor, se indică în tema tehnică pentru proiectare elaborată de beneficiar/investitor și proiectant cu respectarea prevederilor [1], NCM B.01.05, dar nu vor fi mai mici decât suprafețele minime ale încăperilor și apartamentelor indicate în 6.7, 6.10 și Tabelul 9 a prezentului document normativ.

6.3 Componenta apartamentelor private și individuale din fondul de locuințe utilizate în scopuri comerciale, se determină în tema tehnică pentru proiectare în funcție de minimul necesar de încăperi locative (camere) și încăperi auxiliare: bucătărie (sau bucătărie-nișă), antreu, baie (sau duș) și toaletă (sau grup sanitar comun), debara (spațiu de depozitare-magazie) (sau dulap încorporat).

6.4 În blocurile din fondul public de locuințe sociale, componența încăperilor și suprafața apartamentelor se determină conform prezentului normativ.

6.5 În blocurile locative, precum și în case specializate pentru persoane cu dizabilități și persoane în vârstă trebuie prevăzute loggii și (sau) balcoane, ținând cont de cerințele NCM E.03.02 și de condiții nefavorabile. Lățimea loggiei și (sau) balcoanelor pentru persoanele cu dizabilități va fi de minim 1,5 m.

Condiții nefavorabile pentru amenajarea de balcoane și loggii vitrate:

- a) zgomot de la autostrăzi sau din zonele industriale de 75 dB și peste (cu excepția blocurilor locative protejate la zgomot);
- b) concentrația de praf în aer de 1,5 mg/m³ și peste în decurs de 15 zile și mai mult pentru perioada celor trei luni ale verii.

6.6 Dimensiunile camerelor locative și a debaralelor din apartamente se determină în funcție de setul necesar de mobilier și echipamente, plasate în conformitate cu cerințele ergonomice.

6.7 În apartamentele, enumerate în 6.3, suprafața încăperilor trebuie să fie de minim, m²:

- a) camera locativă în apartament cu o cameră –16;
- b) camera locativă în apartament cu numărul de camere două și mai multe –18;
- c) dormitorul – 12 (14 m² - pentru 2 persoane);
- d) bucatărie – 8;
- e) bucatărie cu sufragerie – 13,0;
- f) spațiul pentru bucatărie în bucatărie-sufragerie – 6;
- g) grup sanitar comun pentru apartament cu o cameră – 4,5;
- h) cameră de baie – 4,5;
- i) grup sanitar – 1,5;
- j) încăpere auxiliară (de depozitare) – 2,0.

6.7.1 În apartamentele cu o cameră de tip studiu se admite de a prevedea bucătărie-nișe cu suprafață de minim 5 m², echipate cu plite electrice.

6.7.2 Suprafața dormitoarelor și bucătărilor amplasate în etajul mansardat (sau în etajul cu structuri înclinate ale construcțiilor tavanului) se admite de minim 8 m², cu condiția că camera locativă va avea o suprafață de minim 18 m².

6.8 Înălțimea (de la pardoseli până la tavan) camerelor locative și bucătărilor (bucătărie-sufragerie) va fi de minim 2,55 m.

6.8.1 În camerele locative și a bucătăriei din apartamente, amplasate în etajul mansardat (sau în etajele superioare cu structura înclinată a construcțiilor învelitorilor), se admite o înălțime mai mică până la tavan pentru o suprafață, care nu va depăși 50 % din suprafața acestor încăperi.

6.8.2 Înălțimea coridoarelor din apartamente este determinată de condițiile de securitate de circulație a persoanelor și trebuie prevăzută de minim 2,1m.

6.9 Camerele locative (livingurile) și dormitoarele din apartamentele blocurilor fondului locativ cu 2, 3 și 4 camere, prevăzute în 6.3, vor avea intrare separată.

6.10 Încăperile apartamentelor, prevăzute la 6.3, trebuie să fie dotate cu:

- a) bucatărie – cu lavoar sau chiuvetă de bucatărie, precum și cu plită de bucatărie pentru prepararea hranei, cu spațiu pentru mașina de spălat vase și racordurile necesare pentru apă rece, caldă și canalizare;
- b) cameră de baie – cu cadă de baie (sau cadă de duș) și lavoar;
- c) grup sanitar – cu vas de closet cu rezervorul montat pe vas sau la înălțime;
- d) grup sanitar comun – cu cadă de baie (sau cadă de duș), lavoar și vas de closet cu rezervor;
- e) spațiu pentru mașina de spălat rufe și racordurile necesare pentru apă caldă, rece și canalizare.

În alte apartamente componența echipamentelor sanitare se va stabili de beneficiar/investitor în comun cu proiectantul în tema tehnică pentru proiectare. Calitatea și componența echipamentului utilizat nu va fi mai inferioară cerințelor de calitate și componenței pentru locuințele sociale.

Dotarea cu grup sanitar combinat este permisă numai în apartamentele cu o cameră. Pot fi dotate cu grup sanitar combinat apartamentele pentru persoanele cu dizabilități.

6.11 Nivelul de confort și dotarea apartamentelor de tip penthouse din blocurile locative trebuie determinate de tema tehnică pentru proiectare, iar suprafața apartamentelor nu trebuie să fie mai mică decât cea indicată în 6.7, 6.10 și Tabelul 9.

6.12 În scopul asigurării siguranței în exploatarea apartamentelor și încăperilor publice, proprietarilor de locuințe și de încăperi publice se va preda un set de desene de execuție.

Setul de desene de execuție va include schemele de cabluri electrice îngropate, sisteme inginerești a blocului locativ, locația canalelor de ventilație, altor părți ale blocului și a instalațiilor sale, pentru care sunt interzise acțiuni de intervenție în construcțiile acestora de către locatari și chiriași/arendatori în procesul de exploatare, precum și normele de întreținere și deservire a sistemelor de protecție împotriva incendiilor și planul de evacuare la incendiu.

7 Cerințe pentru siguranța construcțiilor

7.1 Temeliile, fundațiile și construcțiile portante ale blocurilor trebuie proiectate și realizate în așa fel încât, pe perioada de executare a lucrărilor de construcție și în condițiile de exploatare prevăzute, nu vor avea ca efect producerea vreunui dintre următoarele evenimente:

- a) degradarea sau deteriorarea construcțiilor, care conduc la necesitatea de a întrerupe funcționalitatea blocului locativ;
- b) deteriorări inadmisibile pentru exploatarea normală a structurilor sau a blocului locativ în ansamblu, ca urmare a deformațiilor, vibrațiilor sau fisurărilor;
- c) deteriorarea construcțiilor care diminuează parametrii lor de calcul proiectați.

7.2 Structurile, fundațiile și temeliile blocurilor locative trebuie să fie proiectate la percepția sarcinilor permanente provenite de la greutatea proprie a construcțiilor portante și de îngrădire; uniform distribuite și concentrate pe planșee; sarcinii provenite de la zăpadă și acțiunea vântului conform valorilor pentru zona respectivă de construcții. Valorile normative ale sarcinilor nominalizate, luând în considerare combinațiile adverse ale încărcărilor sau a eforturilor lor corespunzătoare, valorile limită de încovoiere și deplasări ale structurilor, precum și valorile coeficienților de siguranță pe sarcini trebuie permise în conformitate cu cerințele actelor normative în vigoare.

În calculul structurii de rezistență a fundațiilor și temeliilor blocurilor locative, trebuie luate în considerare cerințele suplimentare indicate în tema tehnică pentru proiectare de către beneficiar/investitor, de exemplu, privind amplasarea de șeminee, utilaje grele în încăperile de menire publică încorporate în blocul locativ; la fixarea componentelor utilajelor grele în încăperi de pereții interiori și exteriori și de tavane.

7.3 Metodele de calcul utilizate în proiectarea structurilor, a capacităților portante și deformabilității admisibile trebuie să corespundă cerințelor normative în vigoare.

La amplasarea blocurilor locative pe terenuri cu exploatare subterane, pe pământuri tasabile, în zone seismice, precum și în alte condiții geologice complexe trebuie să fie luate în considerare cerințele suplimentare a normelor și reglementărilor în vigoare.

7.4 Fundațiile blocurilor locative trebuie proiectate ținând cont de parametrii fizico-mecanici ale pământului, parametrii regimului hidrogeologic a terenului pentru construcții, precum și a gradului de agresivitate a pământurilor și a apelor subterane în raport cu fundațiile și rețelele inginerești subterane, trebuie să asigure o tasare uniformă temeliei sub elementele blocului.

7.5 La calcularea blocului locativ cu înălțimea peste 40 m la acțiunea vântului, cu excepția condițiilor ce țin de rezistența și stabilitatea blocului și a componentelor sale, trebuie prevăzute restricții privind parametrii la oscilațiile planșeelor etajelor superioare, ca urmare a cerințelor privind asigurarea unui trai confortabil.

7.6 La reconstrucția blocurilor locative, în cazul apariției a unor sarcini și acțiuni suplimentare, structurile portante și elementele de închidere, precum și terenul de fundație trebuie să fie verificat la acțiunea acestor sarcini indiferent de nivelul de uzură fizică a structurii. În același timp, trebuie să se țină cont de capacitatea portantă actuală a terenului de fundație în rezultatul schimbărilor parvenite în perioada de exploatare, precum și schimbările în timp a rezistenței betonului în structurile din beton și beton armat.

7.6.1 La realizarea reconstrucției blocului locativ trebuie să se țină cont de modificările efectuate în schema constructivă, rezultate din exploatarea în timp a acestui bloc locativ (inclusiv de apariția unor noi goluri (deschideri), suplimentare la soluția din proiectul inițial, precum și impactul în urma reparațiilor efectuate la structuri sau de consolidări ale acestora).

7.6.2 Pe perioada realizării lucrărilor de reconstrucție a blocurilor locative cu modificarea locului de amplasare a instalațiilor sanitare trebuie să fie întreprinse măsuri corespunzătoare suplimentare pentru hidro-, fono- și izolarea la vibrații, precum și în caz de necesitate – consolidarea planșelor pe care este prevăzută instalarea echipamentelor acestor grupuri sanitare.

7.7 Se interzice efectuarea replanificării în apartamentele din blocul locativ în cazul în care intervențiile respective afectează atât structurile portante externe cât și interne ale blocului existent.

8 Cerințe de securitate la incendiu

8.1 Prevenirea propagării focului

8.1.1 Rezistența la foc a blocurilor locative și a elementelor constructive trebuie să fie asigurată în conformitate cu cerințele NCM E.03.02 și CP E.03.01 pentru blocurile cu pericolul de incendiu funcțional F1.3, cu cerințele SM EN 13501-2, SM EN 1634-1+A1, SM EN 81-58 și de reglementările stabilite în prezentele norme, iar în procesul de exploatare - în conformitate cu Regulile generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova.

Tipul ușilor, limita lor de rezistență la foc și dimensiunile (înălțimea și lățimea) prevăzute în căile pentru ieșirile de evacuare, precum și tipul lacătelor, inclusiv de tip „anti-panică” montate conform SM SR EN 179 în ușile pentru căile de evacuare, trebuie să corespundă cerințelor NCM E.03.02 și CP E.03.04.

8.1.2 Înălțimea admisibilă a blocului locativ și suprafața etajului în limita compartimentului de incendiu (separate prin bariere antifoc) sunt determinate în dependență de gradul de rezistență la foc și clasa de pericol la incendiu constructiv al blocului locativ conform Tabelului 1.

Tabelul 1

Gradul de rezistență la foc al construcției	Clasa de pericol de incendiu constructiv a blocurilor locative	Înălțimea maximă admisă a blocurilor locative, m	Suprafața maximă admisă a compartimentului de incendiu, m ²
I	C0	75	2500
II	C0 - C1	28	2200
III	C0 - C1	15	1800
IV	C0, C1	5	800
		3	1200
	C2, C3	5	500
		3	900
V	Nu se normează	5	500
		3	800

NOTA 1 - Condițiile minime de rezistență la foc pe care trebuie să le îndeplinească principalele elemente de construcție utilizate pentru încadrarea construcției sau a compartimentului de incendiu într-un anumit grad de rezistență la foc, sunt precizate în Tabelul 1 din NCM E.03.02.

NOTA 2 - Înălțimea clădirii este determinată în conformitate cu NCM E.03.02.

8.1.3 Proiectarea și construcția etajelor mansardelor din materiale combustibile (căpriori și/sau grinzi din lemn și etc.) este permisă pentru clădiri cu înălțimea de până la 3 etaje, inclusiv etajul mansardat. Se interzice micșorarea gradului de rezistență la foc și clasa de pericol la incendiu constructiv a blocului locativ de bază, la construcția etajului mansardat.

8.1.4 Pereții despărțitori din clădirile de locuit cu înălțimea până la 28 m trebuie să corespundă condițiilor stabilite în Tabelul 2.

Tabelul 2

Nr. crt.	Denumire element	Gradul de rezistență la foc	Condiții minime pereți	Observații
1.	Pereți despărțitori între tronsoane ale clădirii între apartamente, precum și între apartamente și spații comune	I	A1, A2-s1d0, EI/REI 90	-
		II	A1, A2-s1d0, EI/REI 60	
		III	A1, A2-s1d0, EI/REI 60	
		IV	B-s1d0, EI/REI 45	
		V	D-s1d0, EI/REI 30	
2.	Pereți despărțitori între băi și bucătării, față de celelalte încăperi ale apartamentului.	I	EI/REI 45*	* - Sau peretele despărțitor rezistent la foc de la bucătării va fi prevăzut la camera de zi, în condițiile în care bucataria este dispusă liber în camera de zi.
		II	EI/REI 30*	
		III	EI/REI 15*	
		IV	-	-
		V	-	-
3.	Pereți despărțitori între boxele gospodărești sau de depozitare din subsol sau demisol, în cadrul unor grupări de maximum "x" m ² .	I II III IV V	A1 sau A2-s1d0	Fără condiții de rezistență la foc, inclusiv la uși.
4.	Pereți despărțitori între grupările de boxe gospodărești menționate la pct.3 (cu aria de maximum "x" m ²) precum și între acestea și spațiile tehnice ale clădirii	I II III IV V	EI/REI 60	Ușile spre coridoare comune ale clădirii vor fi rezistente la foc minimum EI ₂ 30-C2 Sa

NOTE - "-" = fără performanțe determinate la foc;

"x" = Grupările de boxe gospodărești sau de depozitare din subsol sau demisol se admit în limita următoarelor arii construite:

- maximum 500 m², cu condiția ca aria construită a încăperilor grupărilor de boxe gospodărești de tip „open space” să fie de maximum 75% din cea a ariei construite a nivelului respectiv pentru construcții încadrate în gradul I de rezistență la foc și să fie prevăzute cu instalații automate de stingere a incendiilor cu apă sau 300 m² fără instalația automată de stingere a incendiilor;

- maximum 400 m², cu condiția ca aria construită a grupărilor de boxe gospodărești de tip „open space” să fie de maximum 75% din cea a ariei construite a nivelului respectiv pentru construcții încadrate în gradul II de rezistență la foc și să fie prevăzute cu instalații automate de stingere a incendiilor cu apă sau 300 m² fără instalația automată de stingere a incendiilor;

- maximum 300 m², cu condiția ca aria construită a grupărilor de boxe gospodărești de tip „open space” să fie de maximum 75% din cea a ariei construite a nivelului respectiv pentru construcții încadrate în gradul III de rezistență la foc;

- maximum 200 m², cu condiția ca aria construită a grupărilor de boxe gospodărești de tip „open space” să fie de maximum 75% din cea a ariei construite a nivelului respectiv pentru construcții încadrate în gradul IV de rezistență la foc;

- maximum 100 m², cu condiția ca aria construită a grupărilor de boxe gospodărești de tip „open space” să fie de maximum 75% din cea a ariei construite a nivelului respectiv pentru construcții încadrate în gradul **V** de rezistență la foc;

* - sau peretele despărțitor rezistent la foc de la bucătăria va fi prevăzut la camera de zi, astfel încât să se creeze o înălțime de 50 cm dedesubtul tavanului până la tocăria ușii.

- limita de rezistență la foc a pereților despărțitori între camere nu se normează. Clasa de pericol de incendiu a pereților despărțitori între camere din dulapuri, prefabricat-demontabile și pliante nu se normează.

8.1.5 În subsolul sau demisolul blocurilor locative se pot realiza boxe gospodărești, cu condiția ca densitatea de sarcină termică să nu depășească 840 MJ/m².

8.1.6 Comportarea la foc a pereților, ușilor și planșeelor de separare a caselor de scări închise și a ușilor la case de scări închise din blocurile locative cu înălțimea mai mică de 28 m, trebuie să corespundă prevederilor din Tabelul 3.

Tabelul 3

Gradul de rezistență la foc	Rezistență la foc admise la case de scări închise				
	Pereți		Planșee (care separă față de restul construcției casele de scări)		Uși (cu excepția ușilor de apartament)
I h<28m	EI/REI 180	A1 sau A2-s1d0	REI 120	A1 sau A2-s1d0	E 15 - C5 S₂₀₀
II	EI/REI 180	A1 sau A2-s1d0	REI 120	A1 sau A2-s1d0	E 15 - C5 S₂₀₀
II (+)	EI/REI 120	A1 sau A2-s1d0	REI 90	A1 sau A2-s1d0	E 15 - C5 S₂₀₀
III	EI/REI 90	A1 sau A2-s1d0	REI 60	A1 sau A2-s1d0	E 15 - C5 Sa
III (+)	EI/REI 60	A1 sau A2-s1d0	REI 45	A1 sau A2-s1d0	E 15 - C5 Sa
IV	EI/REI 45	A1, A2-s1d0 sau B-s1d0	REI 30	A1, A2-s1d0 sau B-s1d0	-
V	EI/REI 15	A1, A2-s1d0, B-s1d0, C-s1d0, D-s1,d0	REI 15	A1, A2-s1d0, B-s1d0, C-s1d0, D-s1,d0	-

NOTE: „-” = fără performanțe determinate la foc

(+) Construcții echipate cu instalații automate de stingere a incendiilor cu sprinklere/prin pulverizare suplimentar față de cerințele normative.

8.1.7 Comportarea la foc a pereților, ușilor și planșeelor de separare a căilor de evacuare orizontale (coridoare și holuri) și a ușilor la coridoare și la holuri din blocurile locative cu înălțimea mai mică de 28 m, trebuie să corespundă prevederilor din Tabelul 4.

Tabelul 4

Gradul de rezistență la foc	Rezistență la foc admise la coridoare și la holuri				
	Pereți		Planșee (care separă față de restul construcției coridoarele și holurile, inclusiv căile lor de ieșire în exterior la nivelul terenului sau al carosabilului adiacent)	Uși (cu excepția celor către case de scări închise)	
I h<28m	EI/REI 90	A1 sau A2-s1d0	Conform NCM E.03.02 Condițiile minime de rezistență la foc pe care trebuie să le îndeplinească planșeele (REI) pentru încadrarea în	A1 sau A2-s1d0	-
II	EI/REI 60	A1 sau A2-s1d0		A1 sau A2-s1d0	-
II (+)	EI/REI 60	A1 sau A2-s1d0		A1 sau A2-s1d0	-
III	EI/REI 45	A1 sau A2-s1d0		A1 sau A2-s1d0	-
III (+)	EI/REI 45	A1, A2-s1d0, B-s1d0		A1 sau A2-s1d0, B-s1d0	-

Gradul de rezistență la foc	Rezistență la foc admise la coridoare și la holuri				
	Pereți		Planșee (care separă față de restul construcției coridoarele și holurile, inclusiv căile lor de ieșire în exterior la nivelul terenului sau al carosabilului adiacent)	Uși (cu excepția celor către case de scări închise)	
IV	EI/REI 30	A1, A2-s1d0, B-s1d0	nivelul stabilit de gradul de rezistență la foc.	A1, A2-s1d0, B-s1d0	-
V	EI/REI 15	A1, A2-s1d0, B-s1d0, B-s2d0, C-s1d0, C-s2d0, D-s1d0 sau D-s2d0		A1, A2-s1d0, B-s1d0, B-s2d0, C-s1d0 sau C-s2d0, D-s1d0 sau D-s2d0	-

NOTE: „-” = fără performanțe determinate la foc

(+) Construcții echipate cu instalații automate de stingere a incendiilor cu sprinklere/prin pulverizare suplimentar față de cerințele normative.

8.1.8 Rezistența la foc a elementelor de construcție de separare a caselor de scări și a căilor de evacuare orizontale (coridoare și holuri) în blocuri locative, care se încadrează în categoria clădirilor supraterrane cu înălțimea de la 28 m până la 50 m (înalte) sau cu înălțimea de peste 50 m (foarte înalte), vor respecta prevederile NCM E.03.02.

8.1.9 Clasele de performanță privind reacția la foc a produselor folosite pentru finisarea interioară a caselor de scări și a căilor de circulație funcțională și de evacuare orizontale (coridoare și holuri) din blocurile de locuit cu înălțimea de până la 28 m, trebuie să corespundă prevederilor din Tabelul 5.

Clasele de performanță privind reacția la foc a produselor folosite pentru finisarea interioară a caselor de scări și a căilor de circulație funcțională și de evacuare orizontale (coridoare și holuri) din blocurile de locuit înalte sau foarte înalte, trebuie să corespundă și prevederilor NCM E.03.02.

Tabelul 5

Gradul de rezistență la foc	Finisaje					
	la coridoare și la holuri			la case de scări / degajamente protejate/ tuneluri de evacuare		
	Pereți	Tavane	Pardoseli	Pereți	Tavane	Pardoseli
I	A1, A2-s1d0	A1, A2-s1d0	A1 _{FL} , A2 _{FL} -s1	A1, A2-s1d0	A1, A2-s1d0	A1 _{FL} , A2 _{FL} -s1
II	A1, A2-s1d0	A1, A2-s1d0	A1 _{FL} , A2 _{FL} -s1	A1, A2-s1d0	A1, A2-s1d0	A1 _{FL} , A2 _{FL} -s1
III	min B-s1d0	min B-s1d0	min B _{FL} -s1	min B-s1d0	min B-s1d0	min B _{FL} -s1
IV	min C-s1d0	min C-s1d0	min C _{FL} -s1	min C-s1d0	min C-s1d0	min C _{FL} -s1
V	min D-s1d0	min D-s1d0	min D _{FL} -s1	min D-s1d0	min D-s1d0	min D _{FL} -s1

8.1.10 Etajele tehnice, subsolurile, demisolurile, cerdacurile și mansardele trebuie să fie separate cu bariere antifoc cu limita de rezistență la foc conform 7.22.2 din NCM E. 03.02 în compartimente de incendiu cu suprafața de maxim 500 m² în blocurile locative cu excepția celor de tip tronson, iar în cele de tip tronson – în axele pereților și despărțitorilor între tronsoane.

8.1.11 Îngrădirile loggiilor și a balcoanelor în blocurile cu trei nivele și mai mult, precum și protecția solară externă în blocurile de gradul I, II și III de rezistență la foc cu înălțimea de la 5 nivele și peste trebuie să fie efectuate din materiale incombustibile.

8.1.12 Încăperile de menire publică încorporate în blocurile locative trebuie să fie separate de încăperile locative cu pereți calcani de protecție contra incendiilor, pereți despărțitori și planșee cu limita de rezistență la incendiu conform NCM E.03.02.

8.1.13 Camera de colectare a deșeurilor menajere trebuie să aibă o intrare separată, izolată de intrarea în bloc cu un perete calcan, separată prin pereți despărțitori de protecție contra incendiilor și planșee cu limita de rezistență la foc de minim REI 60 și cu clasa de pericol de incendiu K0.

Tubul de evacuare a deșeurilor menajere trebuie executat din materiale incombustibile.

8.1.14 Căpriorii și grinzile acoperirilor de cerdac (cu excepția blocurilor de gradul V de rezistență la foc) trebuie prelucrate cu soluție ignifugă. În blocurile cu cerdac (cu excepția clădirilor de gradul V de rezistență la foc) în cazul utilizării căpriorilor și grinzilor din materiale combustibile, nu se admite folosirea învelitorilor din materiale combustibile. La protejarea constructivă a elementelor de structuri acestea nu trebuie să contribuie la propagarea ascunsă a focului (arderii).

Tipul de acoperiri și impregnări ignifuge ale materialelor și elementelor de construcție trebuie prevăzute în dependență de gradul de rezistență la foc și clasa de pericol de incendiu funcțional al blocului locativ.

8.1.15 Acoperirile părților încorporate-anexate trebuie să corespundă următoarelor cerințe: limita de rezistență la foc trebuie să fie de minim REI 60 și învelitoare A1, A2s1d0 sau protejată cu materiale A1, A2s1d0 (șapă de ciment slab armată, pietriș, zgură, mortar, etc.).

În cazul în care blocul locativ dispune de ferestre orientate spre o porțiune a blocului încorporat-anexat, nivelul învelitorii în locurile de joncțiune nu trebuie să depășească nivelul pardoselei încăperilor locative amplasate mai sus de partea principală a blocului locativ.

8.1.16 În etajele subsolurilor și demisolurilor pot fi amenajate magazine pentru locatarii blocului locativ. Ieșirile din aceste etaje trebuie să fie nemijlocit în exteriorul blocului locativ.

8.2 Asigurarea evacuării

8.2.1 În blocurile locative de tip coridor sau de tip galerie, distanțele maxime de la ușile apartamentelor până la casa scării, direct spre exterior sau pe o galerie, trebuie aplicate conform Tabelului 6.

În blocurile locative de tip tronson la ieșirea din apartamente în coridor (vestibul, hol), care nu dispune de un gol de fereastră cu suprafață de minim 1,2 m² din partea frontală a pereților exteriori, distanța de la ușa celui mai îndepărtat apartament până la ieșirea nemijlocit la casa scării sau în tambur, care duce în zona de aer a casei scării antifum de tip SF1 sau la casa scării de tip SF2, nu trebuie să depășească 12 m, în prezența unui gol de fereastră sau la evacuarea fumului în coridor (hol), această distanță este admisă de a se prevedea conform Tabelului 6 ca pentru un coridor înfundat.

Tabelul 6

Gradul de rezistență la foc a blocurilor locative	Clasa de pericol de incendiu constructiv a blocurilor locative	Distanța maximă de la ușa apartamentului până la ieșire, m	
		la amplasarea între casele scărilor sau intrările din exterior	în caz de ieșire în coridor înfundat (cu o singură intrare) sau galerie
I, II	C 0	40	25
II	C 1	30	20
III	C 0	30	20
	C 1	25	15
IV	C 0	25	15
	C 1, C 2	20	10
V	Nu se normează	20	10

8.2.2 Lățimea coridorului și a galeriei trebuie să fie de minim, m:

- 1,2 – pentru blocurile locative cu gradul de rezistență la foc de IV și V;
- 1,4 – pentru blocurile locative cu gradul de rezistență la foc de III, II și I - coridoare înfundate, galerii și coridoare între casa scării cu distanța de maxim 40 m inclusiv;
- 1,6 – pentru coridoare cu lungimea de peste 40 m.

Coridoarele cu lungimea de peste 30 m trebuie separate prin pereți despărțitori cu uși cu rezistență la foc **E 15 - C5 S₂₀₀**, amplasate la o distanță de maxim 30 m una față de alta și de la capetele coridorului, echipate cu dispozitive de autoînchidere și de etanșare la fum.

8.2.3 În holurile de ascensoare trebuie de prevăzut uși impenetrabile, cu rezistență la foc **Elz 30-C5S₂₀₀**.

8.2.4 Numărul de ieșiri de evacuare din etaj și tipul casei scării trebuie de prevăzut în corespundere cu cerințele NCM E.03.02.

8.2.5 În blocurile locative cu înălțimea mai mare de 15 m, ușile ieșirilor de evacuare, cu excepția celor din apartamente, trebuie să fie fără goluri sau cu goluri acoperite cu sticlă armată.

8.2.6 În blocurile locative de tip coridor (galerie), cu suprafața totală a apartamentelor pe etaj până la 500 m², se permite de a prevedea accesul la casa scării de tip SF1 cu înălțimea blocului de peste 28 m sau de tip S1 cu înălțimea blocului sub 28 m cu condiția că la capetele coridoarelor (galeriilor) va fi prevăzut accesul la scările exterioare de tip 3, care conduc până la pardoseala nivelului al doilea al blocului locativ. În cazul amplasării casei scării la capătul blocului se permite amplasarea unei scări de tip 3 în capătul opus al coridorului.

8.2.7 Trecerea exterioară în zona de aer a casei scării de tip SF1 se admite prin holul de ascensor, în acest caz puțurile ascensoarelor și ușile acestora trebuie executate în conformitate cu cerințele NCM E.03.02.

8.2.8 În cazul supraetajării cu un singur etaj a blocurilor existente cu înălțimea sub 28 m, se admite păstrarea accesului principal prin casa scării existente de tip S1, cu condiția asigurării ieșirii de avarie (de urgență) din etajul supraetajat în conformitate cu cerințele NCM E.03.02.

8.2.9 Blocurile locative cu suprafața totală al apartamentelor de pe etaj cu peste 500 m² evacuarea trebuie să fie efectuată prin cel puțin două case a scării (obișnuite sau antifum). Pentru arii mai mici și la blocuri cu înălțimea sub 28 m, fiecare apartament amplasat la o înălțime de peste 15 m în afară de ieșirea de evacuare, trebuie prevăzute cu o ieșire de avarie în conformitate cu cerințele NCM E.03.02.

8.2.10 Pentru apartamentele cu mai multe nivele se admite de a nu prevedea accesul la casa scării din fiecare nivel cu condiția, ca încăperile apartamentului sunt situate nu mai sus de 18 m și etajul apartamentului nu are acces direct la casa scării, va fi asigurat cu o ieșire de avarie în conformitate cu cerințele NCM E.03.02.

Scara din interiorul apartamentului se admite de a fi efectuată din lemn.

8.2.11 În blocurile locative cu înălțimea peste 28 m trebuie prevăzute case de scări antifum, de regulă, de tip SF1. Se admite în blocurile locative, să se prevadă maximum 50% din casa scărilor de tip SF2 cu presiune a aerului în caz de incendiu.

8.2.12 În blocurile locative cu ieșire în exterior din casa scării antifum, de tip SF1, se admite de a prevedea prin vestibul (în absența ieșirilor în el din autoparcări și încăperi de menire publică), separate de coridoarele alăturate cu bariere antifoc cu limita de rezistență la foc conform 7.22.2 din NCM E.03.02.

În același timp comunicarea între casa scării de tip SF1 cu vestibulul trebuie să fie efectuată printr-o zonă de aer. Se admite umplerea golului zonei de aer la etajul parterului cu un grilaj de metal.

Pe traseul de la apartament spre casa scării de tip SF1 trebuie să fie cel puțin două (fără ușile apartamentelor) uși consecutiv amplasate cu dispozitive de autoînchidere și etanșare la fum.

8.2.13 În blocurile locative cu înălțimea de trei sau mai multe etaje ieșirile din subsoluri, demisoluri și subterane tehnice trebuie să fie amplasate nu mai rar de 100 m și nu trebuie să comunice cu casele scării ale blocurilor locative.

8.2.13.1 Ieșirile din subsolurile și demisolurile etajelor este permisă de a fi amenajate prin casa scării a blocurilor locative în corespundere cu cerințele NCM E.03.02. Aceste ieșiri trebuie să fie izolate, să conducă nemijlocit în exterior și să fie separate în limita parterului de la ieșirea blocului locativ prin bariere antifoc orb cu limita de rezistență la foc conform 7.22.2 din NCM E.03.02.

8.2.13.2 Ieșirile din etajele tehnice trebuie prevăzute în conformitate cu NCM E.03.02.

8.2.13.3 Ieșirile din etajele tehnice, situate în partea de mijloc sau superioară a blocului, este admis să fie efectuate prin casele scării comune, dar în blocurile cu casa scării SF1 - prin zona de aer exterioară prin treceri deschise.

8.2.14 La amenajarea ieșirilor de avarie (de urgență) pe învelitori din etajele mansardate conform NCM E.03.02, trebuie să fie prevăzute podește și podețe de trecere îngrădite cu o înălțime a balustradei de cel puțin 1,2 m, care să conducă spre scările de tip 3 sau spre scările de tip S_r.

8.2.15 Încăperile de menire publică trebuie să aibă intrările și ieșirile de evacuare, izolate de partea intrărilor blocului locativ, cu excepția blocurilor de tip hotel precum și încăperi locative pentru timp îndelungat de ședere incluse în componența încăperilor din clădiri de altă destinație funcțională.

8.2.15.1 Amenajarea ultimului etaj cu apartamente de tip penthouse, ateliere pentru pictori și arhitecți, precum și a spațiilor de birouri, se admite utilizarea în calitate de ieșiri de evacuare casele scării din blocurile locative, în același timp comunicarea dintre etaj și casa scării trebuie prevăzută prin tambur dotat cu uși **E 30-C5_{sa}**.

8.2.15.2 Ușa din tambur, cu ieșire la casa scării trebuie să fie dotată cu dispozitiv de deschidere numai din interiorul încăperii.

8.2.15.3 Se admite amenajarea unei ieșiri de evacuare din încăperile de menire publică, cu suprafață totală de maxim 300 m² și cu numărul de lucrători maxim 20 persoane, conform cerințelor NCM C.01.12, NCM C.01.06 și CP C.01.12.

8.3 Cerințe antiincendiare pentru sistemele de inginerie și echipamente al blocului locativ

8.3.1 Protecția antifum al blocurilor locative trebuie să fie efectuată în conformitate cu NCM E.03.02, NCM E.03.03 și СНП 2.04.05.

8.3.1.1 În blocurile locative cu înălțimea de peste 28 m cu casa scării antifum trebuie prevăzută protecția antifum din fiecare etaj a coridoarelor, holurilor și a puțurilor de ascensoare, conform cerințelor NCM E.03.02.

În blocurile locative, cu o înălțime mai mică de 28 m, apartamentele sunt echipate cu detectoare autonome de incendiu, conform NCM E.03.03.

8.3.1.2 Evacuarea fumului din coridoarele fiecărui etaj trebuie efectuată prin intermediul dispozitivelor de evacuare a fumului dotate cu supape, dispuse la fiecare etaj, după rata de calcul pentru una clapetă la 30 m de lungime a coridorului. Pentru fiecare puț de evacuare a fumului trebuie prevăzut un ventilator autonom. Puțurile pentru evacuarea fumului vor avea rezistență la foc de minim EI 60.

8.3.1.3 În puțurile ascensoarelor din blocurile locative cu înălțimea de peste 28 m în caz de incendiu trebuie asigurată priza de aer din exterior, conform СНП 2.04.05.

8.3.1.4 În pereții exteriori ai casei scării de tip S1 din blocurile locative cu înălțimea de până la 28 m, pentru evacuarea naturală a fumului, trebuie prevăzute ferestre pe fiecare etaj, care se deschid din interior fără cheie sau alte dispozitive speciale, cu o suprafață vitrată de cel puțin 1,2 m² conform NCM E.03.02.

8.3.2 Se admite amplasarea sistemelor de ventilație a suprapresiunii aerului și de evacuare a fumului pe învelitori și în exteriorul clădirii. Instalațiile de ventilație plasate în exteriorul blocurilor (cu excepția celor instalate pe acoperiș) trebuie să fie amplasat la o distanță de cel puțin 15 m față de clădirile învecinate și să fie îngrădite pentru a preveni accesul persoanelor neautorizate. La amplasarea instalațiilor de ventilație în camere de ventilație individuale, aceste camere trebuie separate prin pereți despărțitori antifoc conform NCM E.03.02.

8.3.3 Protecția blocurilor locative prin dotarea cu sisteme automate de semnalizare de incendiu trebuie să fie prevăzute în conformitate cu cerințele NCM E.03.02, NCM E.03.03 și NCM E.03.05.

8.3.3.1 În blocurile locative cu înălțimea de peste 28 m, antreurile apartamentelor trebuie dotate cu detectoare automate de căldură, conform NCM E.03.03.

8.3.3.2 Încăperile locative a apartamentelor (cu excepția grupurilor sanitare, camerelor de baie, dușurilor, spălătoriilor, saunelor), trebuie dotate cu detectoare autonome de incendiu în conformitate cu cerințele NCM E.03.03 și NCM E.03.05.

8.3.3.3 Detectoarele autonome de categoria IP40, de regulă, sunt instalate pe tavan. Acestea pot fi amplasate pe pereți și pereții despărțitori al încăperilor nu mai jos de 0,3 m de la tavan și distanța dintre marginea superioară a senzorului detector și tavan nu mai mică de 0,1 m.

8.3.4 Sistema de înștiințare a incendiilor trebuie să fie efectuată în conformitate cu cerințele stabilite de [9]

8.3.5 Rețelele electrice din interiorul blocurilor locative și apartamentelor trebuie echipate cu dispozitive de deconectare de protecție (RCD) în conformitate cu normele de montare a instalațiilor electrice.

8.3.6 În blocurile locative, în bucătării sau încăperile speciale pentru termogeneratoare, se admite instalarea aparatelor consumatoare de gaze naturale pentru prepararea hranei, apei calde și încălzirea apartamentelor (plite pe gaz, încălzitoare pe gaz pentru prepararea apei calde și încălzirea apartamentelor) cu condiția respectării prevederilor din NCM G.05.01, NCM G.04.04, CP G.05.01 și [14].

8.3.6.1 Plitele pe gaz trebuie să fie echipate cu sistem automat de control a flăcării, conform NCM G.05.01, asigurând încetarea distribuirii gazului, în caz de stingere necontrolată a flăcării arzătorului.

8.3.6.2 În încăperile cu plite pe gaz și/sau termogeneratoare trebuie prevăzute:

- a) instalarea semnalizatorului concentrației poluării cu gaze și monoxid de carbon cu deconectarea automată prin clapeta electromagnetică cu acțiune rapidă, în cazul poluării cu gaze sau monoxid de carbon. În încăperile cu înălțimea mai mare de 28,0 m alimentarea cu energie electrică a clapetei electromagnetice și a semnalizatorului concentrației poluării cu gaze și monoxid de carbon se va efectua după categoria I, conform normelor de montare a instalațiilor electrice (ПУЭ);
- b) organizarea ventilației prin refulare și aspirație conform cerințelor normelor speciale;
- c) deconectarea automată prin clapeta electromagnetică cu acțiune rapidă, a livrării gazului în apartament, la primirea semnalului de incendiu și/sau de poluare cu gaze sau cu monoxid de carbon, la clădirile cu înălțimea mai mare de 28,0 m.

8.3.6.3 Controlul funcționării și deservirea semnalizatoarelor de concentrație a gazelor și a supapelor electromagnetice trebuie să fie asigurat de către organizațiile specializate, care efectuează deservirea acestora pe bază de contract. Se interzice exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze, semnalizare și automatizare fără încheierea contractului de deservire tehnică.

8.3.6.4 În blocurile locative, evacuarea produselor de ardere de la termogeneratoarele pe combustibil gazos se efectuează conform prevederilor 7.14 din NCM G.04.04, NCM G.04.11:2019 și CP G.05.01-2014/A1:2018. Se interzice instalarea coșurilor de fum coaxiale de la fiecare termogenerator, în mod separat, prin perețele de fațadă a blocului locativ fără amenajarea coșului comun de evacuare a produselor de ardere, cu excepția clădirilor cu apartamente unifamiliale, cu maximum 3 niveluri (P+2E sau P+E+M) conform NCM G.04.04:2012/A1:2018.

8.3.6.5 În locuințele tip apartament din blocurile locative, proiectantul și beneficiarul sunt obligați să asigure evacuarea gazelor arse printr-un coș comun vertical, conform SM SR EN 15287-2, a cărui înălțime trebuie să depășească zona de presiune a vântului, conform cerințelor CP G.05.01.

Soluțiile de proiect privind coșurile comune de fum, precum și nodurile acestora, trebuie să fie prevăzute și incluse, în mod obligatoriu, în cadrul compartimentelor de arhitectură și constructive, strict în baza sarcinii tehnice de proiectare, elaborate în cadrul compartimentelor: „Încălzire și ventilație”, „Soluții termomecanice”. Compartimentul „Alimentări cu gaze” trebuie elaborat în strictă corespundere cu sarcina tehnică de proiectare eliberată de autorii compartimentelor: „Soluții arhitecturale”, „Încălzire și ventilație”, „Soluții termomecanice” și „Tehnologia alimentației publice” (după caz). Controlul asupra respectării acestei proceduri se atribuie administratorului (arhitectului-șef) proiectului.

8.3.6.6 În blocurile locative existente prevăzute cu sisteme de alimentare cu căldură pe apartamente cu termogeneratoare de tip B1 (cu tiraj natural, conform SM EN 15502-2-2) și coș comun de fum, se permite schimbarea termogeneratoarelor numai de același tip și putere termică cu racordare la coșul comun de fum existent, conform NCM G.04.04-2012/A1:2018 și nu necesită coordonarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor.

8.3.6.6.1 În blocurile locative existente prevăzute cu sisteme de alimentare cu căldură pe apartamente cu termogeneratoare de tip C (tiraj forțat, conform SM EN 15502-2-1+A1) și coș comun de fum, se permite schimbarea termogeneratoarelor numai de același tip și putere termică cu racordare la coșul comun de fum existent, conform NCM G.04.04-2012/A1:2018 și nu necesită coordonarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor.

8.3.6.6.2 În blocurile locative existente prevăzute cu sisteme de alimentare cu căldură pe apartamente cu termogeneratoare de tip B1 și coș comun de fum, se interzice schimbarea termogeneratoarelor de tip B1 pe termogeneratoare de tip C, care se racordează la coșul comun de fum existent, conform NCM G.04.04-2012/A1:2018 și nu necesită coordonarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor.

8.3.6.6.3 În blocurile locative existente prevăzute cu sisteme de alimentare cu căldură pe apartamente cu termogeneratoare de tip B1 și coș comun de fum existent, se permite schimbarea termogeneratoarelor de tip B1 pe termogeneratoare de tip C cu coș de fum coaxial separat prin peretele blocului de locuit, conform NCM G.04.04-2012/A1:2018 și nu necesită coordonarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor.

8.3.7 În blocurile locative cu înălțimea peste 28,0 m, în bucătării sau încăperile speciale pentru termogeneratoare, se admite instalarea aparatelor consumatoare de gaze naturale pentru prepararea hranei, apei calde și încălzirea apartamentelor (plite pe gaz, încălzitoare pe gaz pentru prepararea apei calde și încălzirea apartamentelor) cu condiția respectării 8.3.6 și a următoarelor cerințe suplimentare:

- a) respectarea prevederilor pct. 9.4 din NCM G.04.04;
- b) transmiterea semnalului poluării cu gaze și monoxid de carbon din fiecare apartament la punctul de control (dispecerat) cu respectarea prevederilor și NCM E.03.03;
- c) deconectarea automată prin clapeta electromagnetică cu acțiune rapidă, a livrării gazului în apartament, la apariția incendiului.

8.3.8 În clădirile cu o înălțime mai mare de 50 m, la instalarea generatoarelor de căldură în apartamente, conform NCM G.04.04:2012/A3:2024 trebuie îndeplinite următoarele cerințe:

a) de prevăzut măsuri pentru prevenirea formării unui mediu exploziv în încăperea în care sunt instalate echipamente de gaze naturale, și anume:

- 1) o instalație suplimentară de ventilație forțată, cu schimb de aer forțat, pentru încăperea cu o creștere a valorilor CH₄ și CO până la 10 % din LEL (Low Explosion Level);
- 2) utilizarea aparatelor de uz casnic (aragazelor) pe gaz, se acceptă doar dacă sunt echipate cu un sistem de control al gazului;
- 3) în încăperile, în care se află echipamentele, care utilizează gaze naturale, trebuie asigurat controlul concentrației excesive de gaze, prin instalarea detectoarelor de gaz cu semnalizare - 2 buc:

- primul în partea superioară, pentru fixarea concentrației de gaze naturale la nivelul de declanșare de 10 % din LEL sau 0,454 % volum pentru metan (CH₄) la o distanță de 200-300 mm de la tavan;

- al doilea, în partea inferioară, pentru fixarea unei concentrații de cel mult 20 mg/m³ pentru monoxid de carbon (CO) la o distanță de 500-700 mm de la pardoseală;

- 4) prevederea instalării în încăperile cu aparate de gaze a supapelor (clapetelor) de închidere (electrovalve, în mod normal închise), precum și a supapelor de închidere (electrovalve), care opresc alimentarea cu gaze a unității în ansamblul său. Supapele generale de închidere trebuie conectate interblocaț cu dispozitivul de control de la distanță a utilităților (închiderea alimentării cu gaze a clădirii în caz de avarii, inclusiv în caz de incendiu).

Dispozitivul de comandă și control al comunicațiilor inginerești poate fi instalat la intrarea în clădire, la postul de serviciu (dispecerat) sau în camera de control și trebuie să fie închis într-un dulap. Pentru instalare, trebuie utilizate supape magnetice de închidere cu o probabilitate de defecțiune de cel mult 1-106 pe an (încercări de defecțiuni de 1 000 000 de cicluri) reflectate în cartea tehnică a dispozitivului de blocare, iar la o probabilitate mai mare de defecțiune a dispozitivului, trebui să fie prevăzută dublarea acestuia.

Alimentarea cu energie a semnalizatorului de gaze și a electrovalvei de închidere trebuie asigurate conform primei categorii și să corespundă cerințelor 7.1.81 din ПУЭ.

5) pe peretele exterior al clădirii trebuie prevăzută instalarea unui senzor seismic interblocaț, cu o supapă de închidere comună a unității în ansamblul său (în mod normal închis), care oprește alimentarea cu gaze în cazul unui cutremur. Semnalul trebuie direcționat către camera de control (dispecerat).

b) eliminarea sursei de aprindere (explozie):

- 1) încăperile, în care se instalează aparatele de gaze naturale, se vor proteja prin dispozitive de semnalizare automată de incendiu, cu transmiterea semnalului la supapa (clapeta) de închidere;
- 2) de prevăzut oprirea automată a alimentării cu energie electrică a apartamentelor, în care a avut loc o scurgere de gaze, la valoarea CH₄ care nu depășește 25% din LEL sau există un incendiu.

c) prevenirea impactului sarcinilor distructive critice asupra structurilor clădirii:

- 1) de efectuat o expertiză tehnică, în cadrul căreia se vor analiza scenariile tipice a posibilelor accidente, urmând să determine prin metoda de calcul impactul factorilor periculoși ai unui accident asupra structurilor clădirii se vor elabora măsurile necesare pentru prevenirea efectelor distructive, urmare unui accident asupra structurii clădirii;
- 2) de calculat suprafața necesară a unei structuri vitrate ușor demontabile și sarcina calculată de fixare a geamului termopan pe cadru sau pe golul peretelui exterior al clădirii.

8.3.9 Indiferent de numărul de etaje al blocurilor locative, încăperile unde sunt instalate aparatele consumatoare de gaze naturale, construcția sistemului local de gaze a blocului, pozarea conductelor de gaze cu montarea aparatelor de gaze și a armaturii, precum și volumul de automatizare, trebuie să corespundă cerințelor din capitolul 7 al documentului normativ NCM G.05.01.

8.3.10 Termogeneratoarele de căldură, sobe de gătit și pentru încălzire, șeminee, care funcționează pe combustibil solid, se admit de a fi prevăzute în blocurile locative cu respectarea cerințelor documentelor normative. Debaralele pentru păstrarea combustibilului solid se recomandă de a fi amplasate în anexele gospodărești amenajate cu respectarea prevederilor CP E.03.03 și [9].

8.3.11 Camera de colectare a deșeurilor menajere trebuie să fie protejată, pe întreaga suprafață, de capete de refulare cu sprinkler. Porțiunea conductei de distribuție trebuie să fie conectată la conducta de alimentare cu apă și de consum menajer al blocului și să aibă termoizolare din materiale incombustibile. Ușa camerei trebuie să fie **E 30-C5_{sa}**.

8.3.12 În panourile electrice de distribuție (introdutive) a blocurilor locative trebuie de prevăzut instalarea de module autonome de stingere a incendiilor cu degajare de agent de stingere a incendiilor direct în tabloul electric.

8.3.13 Amplasarea ascensoarelor, limita de rezistență la foc a structurilor puțurilor de ascensoare, holurilor ascensoarelor și a sălii de mașini trebuie de efectuat în corespundere cu NCM E.03.02.

8.3.14 La proiectarea saunelor în blocurile locative cu înălțimea de până la două etaje inclusiv trebuie de prevăzut:

- a) volumul camerei de aburi - în limite de la 8 până la 24 m³;
- b) cuptor special fabricat la uzină pentru încălzire cu deconectare automată la atingerea temperaturii de 130 °C, și după 8 ore de funcționare continuă;
- c) amplasarea cuptorului la distanță de minim 0,2 m de la pereții camerei de aburi;
- d) montarea de asupra sobei a unui scut termoizolator ignifug;
- e) echiparea canalului de ventilație cu clapetă incendiu în conformitate cu СНиП 2.04.05;
- f) echiparea cu drencher sau țeavă uscată din țevi de oțel, instalate de-a lungul perimetrului sub tavan și conectate la apeductul interior. Apa pentru irigații este furnizată prin deschiderea robinetului, care se află într-un loc accesibil în afara încăperii saunei în cutie specială, sigilată și marcată corespunzător. În încăperea saunei deasupra ușii de la intrare de instalat un sprinkler cu declanșare la temperatura de 180-220°C, alimentat de la apeductul intern.

Diametrul țevii uscate se determină, reeșind din intensitatea de irigare de minim 0,06 l/s pe 1 m² de suprafață a peretelui și a tavanului, a unghiului de înclinare a jetului de apă la suprafața pereților despărțitor 20-30° și prezența în țeava uscată a unor găuri cu diametrul de 3-5 mm, amplasate cu pasul de 150 - 200 mm.

8.4 Asigurarea stingerii incendiilor și a operațiunilor de salvare

8.4.1 Pasajele de traversare în blocurile locative trebuie să fie de o lățime liberă de minimum 6,0 m și cu înălțimea de minimum 4,5 m. Pasajele de trecere prin casa scării a blocurilor locative trebuie să fie amplasate la o distanță unul de altul de maximum 100 m.

Este permis de a nu amenaja pasaje de treceri prin casa scării cu condiția amenajării rețelelor de apă cu instalarea în acestea a hidranților de incendiu din două laturi opuse ale blocului locativ.

8.4.2 În fiecare încăpăre a etajului de la subsol sau demisol, separate prin bariere antifoc, trebuie de prevăzut cel puțin două ferestre cu dimensiuni de minim 0,9 x 1,2 m cu curți de lumină dotate cu scări pentru ieșiri în exterior din încăperi.

Suprafața vitrată din aceste ferestre trebuie stabilită prin calcul, dar nu mai mică de 0,2% din suprafața pardoselei acestor încăperi. Dimensiunile curții de lumină (puțului) va permite transportarea substanței de stingere din generatorul de spumă și evacuarea fumului cu ajutorul aspiratorului de fum (distanța de la peretele blocului locativ până la limita curții de lumină trebuie să fie de minim 0,7 m).

Cerințele din prezentul punct nu se aplică pentru subsoluri tehnice.

8.4.3 În pereții transversali a subsolurilor și subsolurilor tehnice a blocurilor din panouri mari prefabricate se permite amenajarea de goluri cu înălțimea liberă de 1,6 m. Totodată înălțimea pragului nu va depăși 0,3 m.

8.4.4 Conducta de apă pentru incendii se va executa în conformitate cu NCM G.03.03, СНиП 2.04.02 și cerințelor pentru rețele și instalații exterioare.

Racordul de alimentare al conductei interioare de apă pentru incendii se amplasează pe fațadă la înălțimea de 0,8 - 1,2 m, la un loc convenabil să asigure accesul nu mai puțin de două mașini de pompieri.

8.4.5 Pe rețelele de alimentare cu apă menajeră-potabilă în fiecare apartament trebuie de prevăzut un robinet separat pentru a conecta furtunul, echipat cu un pulverizator, pentru a fi utilizat ca dispozitiv primar pentru stingerea incendiului și eliminarea sursei de incendiu. Lungimea furtunului trebuie să asigure capacitatea de livrare a apei în cel mai îndepărtat punct al apartamentului.

8.4.6 Pentru asigurarea securității la incendiu al blocurilor locative și creșterea fiabilității la sistemele de protecție contra incendiilor, amplasarea încăperilor cu tablouri electrice pentru panourile de distribuție principale trebuie de regulă să fie prevăzute la parter, pe peretele exterior al blocului locativ.

8.4.6.1 Intrarea în încăperea tablourilor electrice trebuie să fie executată direct din stradă. Se admite de a efectua intrarea din coridorul comun amplasat în exteriorul apartamentelor.

8.4.6.2 Ușile din încăperile pentru tablouri electrice trebuie excutate cu rezistență la foc de minim EI 30, cu deschidere în direcția de ieșire din blocul locativ și să fie dotate cu lacăte de autoînchidere, care pot fi deschise fără cheie din interiorul încăperii. Lățimea ușilor trebuie să fie de minim 0,8 m, înălțimea de minim 1,9 m.

8.4.6.3 Sub încăperea tablouri electrice se recomandă amplasarea încăperii de cabluri, asigurând intrarea cablurilor exterioare de alimentare în blocurile și conectarea la instalația de racord (IP) sau la instalația de racord și distribuție (IRD). Dimensiunile încăperii de cabluri vor fi de dimensiunea încăperii tablourilor electrice. Înălțimea încăperii de cabluri trebuie să fie de minim 1,8 m, intrarea în încăperea de cabluri va fi de la subsolul blocurilor sau printr-o gură de acces prin pardoseala încăperii tablouri electrice. Se interzice amplasarea încăperilor tablourilor electrice, adiacent la încăperile locative, deasupra și dedesubtul lor.

9 Cerințe de siguranță și disponibilitate în exploatare

9.1 Blocurile locative trebuie proiectate, construite și echipate astfel încât să se evite riscul de accidentare a locatarilor în timpul circulației în blocul locativ și în afara acestuia, la intrarea și ieșirea din blocul locativ, precum și în procesul de exploatare a componentelor blocului locativ și echipamentelor de inginerie, cu respectarea prevederilor NCM C.01.06.

Se interzice amenajarea pe căile de evacuare a pragurilor, turnichetelor, a ușilor glisante, glisante-verticale, turnante și a altor instalații care împiedică evacuarea liberă a persoanelor.

9.2 Panta și lățimea rampelor scărilor și rampelor de acces, înălțimea și lățimea treptelor, lățimea podestelor scărilor, înălțimea liberă a trecerilor pe scări, în subsol, în cerdacurile exploatare, mansarde, precum și dimensiunea ușilor trebuie să ofere confort și siguranța de circulație și posibilitatea de a transporta elemente de echipamente pentru apartamente și pentru încăperile de menire publică încorporate în blocurile locative.

9.2.1 Lățimea minimă și panta maximă a rampelor scărilor trebuie să fie aplicate conform Tabelului 7.

Tabelul 7

Denumirea rampelor	Lățimea liberă minimă, m	Pantă maximă, raport
Rampele scărilor, care conduc spre etajele locative ale blocului:		
cu tronsoane:		
cu două etaje	1,05	1:1,5
cu trei și mai multe etaje	1,05	1:1,75
cu coridoare și galerii	1,2	1:1,75
Rampele scărilor, care conduc în etajele de subsol și demisol, totodată și a scărilor din interiorul apartamentelor	0,9	1:1,25
NOTA - Lățimea rampei trebuie să se determine ca distanța dintre îngrădiri/balustrade sau între un zid și îngrădire/balustrade.		

9.2.2 Denivelările la nivelul pardoselei la deferite încăperi și spații din interiorul blocului trebuie să asigure siguranță în exploatare. La denivelări mai mari de 0,30 m (respectiv 0,20 m pentru persoane cu dizabilități) trebuie de prevăzut balustrade și rampe. Numărul de trepte ale unei rampe de scară (între două podeste) sau pe denivelările de nivele trebuie să fie de minim 3 și maxim 18. Utilizarea scărilor cu înălțimi și adâncimi diferite a treptelor este interzisă.

9.2.3 În apartamentele cu două nivele se permite utilizarea scărilor în spirală sau în elice cu trepte, în acest caz lățimea treptei la mijloc trebuie să fie de minimum 18 cm. Utilizarea scărilor cu înălțimi și adâncimi diferite a treptelor este interzisă.

9.2.4 Nivelul maxim de zgomot perceput în apartamentele adiacente puțului ascensorului nu trebuie să depășească 30 dB(A) pe durata funcționării. Se vor implementa măsuri de izolare fonică și de reducere a vibrațiilor mecanice la instalarea ghidajelor și a echipamentelor motorului.

9.3 Înălțimea balustradei la scările exterioare, balcoane, loggiilor, terase, învelitori și în locurile periculoase de denivelări pe înălțimi trebuie să fie de minimum 1,2 m. Rampele scărilor și podestele scărilor interioare trebuie să aibă balustrade cu mână curentă cu o înălțimea de minim 0,9 m. Între rampele de scară și balustradele cu mâna curentă a scării trebuie prevăzut un rost cu lățimea liberă în plan de minim 75 mm.

Balustradele (mâna curentă) trebuie să fie continuu, echipate cu mână curentă și calculate la percepția de sarcini orizontale în conformitate cu cerințele СНиП 2.01.07.

9.4 Soluțiile constructive ale elementelor blocului locativ (inclusiv amplasarea de goluri, metode de ermetizare a locurilor de trecere prin construcție a conductelor, găurile de ventilație, de amenajare a izolării termice, etc.) trebuie să prevadă protecția împotriva pătrunderii rozătoarelor.

9.5 În apartamentele amenajate la ultimul etaj în blocurile locative cu gradul de rezistență la foc I – III, cu clasa de pericol de incendiu constructiv C0, C1, se admite amenajarea șemineelor pe combustibil solid, cu coșuri de fum autonome în conformitate cu cerințele NCM E.03.02, СНиП 2.04.05.

9.6 În blocurile locative și pe terenurile aferente blocului locativ, trebuie să fie prevăzute măsuri, îndreptate spre reducerea riscului de incidente penale și a consecințele acestora, promovarea protecției rezidenților din blocurile locative și minimizarea riscului de pierderi posibile în cazul apariției unor acțiuni ilegale, în corespundere cu SM CEN/TS 14383-3 și alte documente normative.

9.6.1 Astfel de măsuri vor fi stabilite în documentația de proiectare în conformitate cu actele normative ale autorităților publice locale și vor include utilizarea în construcții a antiexplozivelor, instalarea interfoanelor de bloc, camere video, lacăte de securitate cu cod, sisteme de alarmă, structuri de protecție a deschiderilor de fereastră la parter, la etajele demisol și superioare, în subsoluri, precum și la ușile de la intrare, care conduc spre subsol, la cerdac, ieșiri pe acoperiș, dacă este necesar și în alte încăperi.

9.6.2 Sistemele de securitate generale (de control TV, semnalizare de alarmă, etc.) trebuie să asigure protecția împotriva accesului neautorizat și de vandalism.

9.6.3 Măsurile îndreptate spre reducerea riscului de incidente penale urmează să fie completate și în timpul exploatării blocurilor locative.

9.6.4 Amplasarea încăperii pentru persoana de serviciu (sau încăperii pentru pază), trebuie să asigure un câmp vizual liber a ușii de intrare în blocul locativ, care conduce din tamdur spre vestibul/hol, iar în lipsa unui vestibul - să asigure un câmp vizual liber a trecerilor spre ascensor/ascensoare și casa scării.

Aferent încăperii pentru persoana de serviciu (pază) trebuie să fie amenajat un grup sanitar, echipat cu vas de closet cu rezervor și lavoar. Încăperea meționată se admite de a fi prevăzută fără iluminare naturală.

9.7 În unele blocuri locative, identificate conform schemelor de amplasare a construcțiilor de securitate civilă, încăperile cu dublă utilizare trebuie să fie prevăzute în conformitate cu Certificatul de urbanism și tema tehnică pentru proiectare.

9.8 Blocurile locative trebuie dotate cu sistem de protecție împotriva trăsnetului în conformitate cu cerințele NCM G.02.02.

9.9 Pe învelitorile circulabile al blocurilor locative va fi asigurată exploatarea în siguranța de către utilizatori prin construirea balustradelor cu înălțimea de minim 1,2 m și rezistentă la sarcini în conformitate cu cerințele СНиП 2.01.07, protecția gurilor de ventilație și alte dispozitive de inginerie amplasate pe învelitori, precum și în caz de necesitate – izolarea fonică a încăperilor amplasate la ultimul etaj al blocului locativ.

9.10 Sala tablourilor electrice, centre tehnice pentru televiziunea prin cablu, precum și spațiile pentru dulapuri de distribuție telefonică nu se admit a fi amplasate sub încăperi cu procese umede (băi, blocuri sanitare, etc.).

9.11 Încăperile pentru centre tehnice pentru televiziunea prin cablu, trebuie să aibă intrare directă din stradă. Încăperea tablourilor electrice (inclusiv pentru echipamente de comunicații, dispecerizare și televiziune) trebuie să aibă intrare directă din stradă, este permis acces din coridorul (holul) fiecărui etaj amplasat în exteriorul apartamentelor. La locul de instalare a dulapurilor de distribuție telefonică accesul de asemenea trebuie să fie efectuat din coridorul (holul) respectiv.

9.12 Instalațiile ingineresti și echipamentele trebuie să fie fixate în mod fiabil în caz de acțiuni seismice.

10 Cerințe de igienă, protecția sănătății oamenilor și a mediului înconjurător

10.1 În blocurile locative trebuie prevăzute măsuri privind asigurarea îndeplinirii cerințelor de protecție a sănătății oamenilor și a mediului înconjurător, în conformitate cu reglementările actelor normative ale organelor de supraveghere sanitaro-epidemiologice, a cerințelor NCM C.04.02, NCM E.04.02, CP A.09.04.

10.2 Parametrii estimați de calcul ale aerului din încăperile blocului locativ, inclusiv și în locuințele sociale, trebuie adoptați conform standardelor și normelor tehnice în construcții. Frecvența schimblui de aer în încăperi în regim de deservire trebuie aplicată conform Tabelului 8.

Tabelul 8

Încăperea	Frecvența sau debitul de aer, m ³ /h, de minim
Dormitor, camera de zi, camera pentru copii pentru aria totală a apartamentului care constituie pentru o persoană până la 20 m ² .	3,0 m ³ /h la 1 m ² de suprafață locativă, de minim 30 m ³ /h pentru o persoană
Biblioteca, cabinet	0,5 h ⁻¹
Debara, încăpere pentru albituri, garderoba	0,2 h ⁻¹
Sală de forță, sală de biliard	80 m ³ /h
Spălătorie, încăpere pentru călcare, uscare	90 m ³ /h
Bucătărie cu plită electrică	60 m ³ /h
Încăpere cu un echipament de gaz	1 frecv + 30 m ³ /h pentru un aragaz
Cameră de baie, duș, WC	25 m ³ /h
Grup sanitar comun	50 m ³ /h
Saună	10 m ³ /h pentru o persoană
Sala de mașini a ascensorului	după calcul % din suprafața orizontală
Camera de gunoi	1,0 h ⁻¹

NOTA - Frecvența schimbului de aer în toate încăperile ventilate, care nu sunt enumerate în tabel, în regim de repaus trebuie să fie de minim 0,2 m³/h.

10.3 La calculul termotehnic a elementelor de îngrădire la blocurile locative și întreprinderilor publice, temperatura aerului din încăperile încălzite trebuie adoptată conform NCM E.04.01, CP E.04.05 și СНиП 2.04.05.

10.4 Sistemul de încălzire și ventilație al blocului trebuie să fie calculat pentru a asigura în încăperi pe timpul perioadei de încălzire, temperatura aerului interior în parametri optimi stabiliți în standardele și normele tehnice în construcții și la parametri calculați ale aerului exterior pentru zonele respective de construcții.

La echiparea cu instalații de condiționare a aerului, parametri optimi trebuie să fie asigurați și în sezonul cald al anului.

10.5 Sistemul de ventilație trebuie să mențină puritatea (calitatea) aerului din încăperi și a uniformității de distribuție a acestuia.

Ventilația poate fi:

- a) naturală cu aflux și îndepărtare a aerului;
- b) mecanică cu aflux și îndepărtare a aerului, inclusiv combinată cu sistemul de încălzire cu aer;
- c) mixtă (combinată) cu aflux natural și de îndepărtare a aerului cu utilizarea parțială a ventilației mecanice.

10.6 În încăperile locative al apartamentelor și în bucătării trebuie de asigurat afluxul de aer necesar în corespundere cu cerințele normative în vigoare.

10.6.1 În bucătării debitul afluxului de aer trebuie să constituie maxim 50% din debitul de aer evacuat din încăperile bucătăriei. Dispozitivele de aflux trebuie să fie montate în camerele locative și bucătării, în partea de sus a ferestrei sau a peretelui exterior.

10.6.2 În camerele locative și bucatarii cu plite electrice, afluxul de aer va fi asigurat prin cercevele reglabile al ferestrelor, prin oberlihturi, clapete sau alte dispozitive, inclusiv și prin clapete autonome de perete cu deschideri reglabile în corespundere cu cerințele normative în vigoare.

10.6.3 În bucătăriile cu utilaj de utilizare a gazului, afluxul de aer trebuie să fie asigurat numai prin clapete nereglabile sau alte dispozitive.

10.6.4 Ușile din bucătării, camerele de baie, grupuri sanitare și încăperilor auxiliare trebuie să aibă decupări sau grile de aflux în partea de jos a ușii pentru pătrunderea aerului din camerele locative. Viteza aerului prin decupări la uși și grilele de aflux, de regulă nu va depăși 0,3 m/s. Clapetele de aflux

trebuie de instalate în fiecare încăpere locativă. Schimbul de aer în apartamente trebuie organizat astfel încât să împiedice aflusul de aer din încăperile auxiliare în încăperile locative.

10.6.5 Evacuarea aerului se va efectua prin bucătării, camere de baie, grupuri sanitare și încăperi auxiliare. Instalațiile de ventilație trebuie prevăzute în partea de sus a încăperilor pentru bucătării, camere de baie, grupuri sanitare și încăperilor auxiliare.

10.6.6 În calitate de dispozitive de ventilație trebuie utilizate grile reglabile și clapete pentru camere de baie, grupuri sanitare, încăperi auxiliare (debara, garderobe) și bucătării echipate cu plită electrică.

10.6.7 Pentru bucătării dotate cu utilaje de utilizare a gazului, ca dispozitive de aspirație trebuie utilizate numai clapete și grile nereglabile (fixe).

10.7 Evacuarea aerului se va efectua prin grupurile sanitare, camere de baie și atunci când este necesar, din alte încăperi ale apartamentului, în același timp trebuie prevăzută instalarea în canalele de ventilație și în conductele de aer grile reglabile de ventilație și clapete.

10.7.1 Aerul din încăperi, în care pot fi degajate substanțe nocive sau mirosuri neplăcute, trebuie să fie îndepărtat imediat în exterior și să nu pătrundă în alte încăperi ale blocului locativ, inclusiv și prin canalele de ventilație.

10.7.2 Înălțimea gurii conductei de ventilație pe învelitoare trebuie să fie de minim 0,5 m deasupra zonei de presiune a vântului, în cazul în care în apropierea canalelor sunt situate părți constructive ale blocului locativ mai înalte, construcții sau copaci. În toate celelalte cazuri, înălțimea conductei de ventilație trebuie să depășească înălțimea părților acoperișului amplasat adiacent, de minim 0,5 m, iar pentru blocurile cu acoperiș combinat (de tip plat) – de minim 2,0 m. Instalarea ventilatoarelor pe canalele de aspirație individuale cu evacuarea aerului în canalul comun de ventilație este interzisă.

10.7.3 Din fiecare bucătărie, cameră de baie, grup sanitar sau din blocul sanitar combinat pot fi proiectate canale verticale de aspirație separate cu evacuarea aerului direct în exterior sau într-un puț de aeraj cu conectarea fiecărui canal de ventilație de la un apartament, la puțul colector printr-o vană pneumatică care va asigura inversarea fluxului de gaze (produsul de ardere), din conducta de aer în direcția opusă pentru a împiedica poluarea cu fum a etajelor de la nivelurile superioare.

10.7.4 Pentru camerele de baie și grupurile sanitare amplasate adiacent într-un apartament, este permis de a proiecta un singur canal de ventilație vertical comun, cu instalarea a două grile de ventilație pe conducta de aer comună pentru aceste încăperi, în încăperea grupului sanitar.

10.7.5 Amplasarea conductei de ventilație din grupurile sanitare, în planul acoperișului, se va face la cel puțin 1 m distanță de golurile de iluminat și ventilare, de preferat la coama acoperișului.

10.7.6 Comasarea conductei de ventilație din bucătării, grupuri sanitare, camere de baie (dușuri), grupuri sanitare comune, debare pentru alimente cu conducte de ventilație din încăperile cu utilaje pe gaze și cele din parcaj auto este interzisă.

10.8 Sistemul de ventilație încorporat (anexat) pentru încăperile de menire publică din blocurile locative, cu excepția celor specificate la 5.3, trebuie să fie autonom.

În cazul pozării prin încăperile de menire publică a comunicațiilor ingineresti al blocului locativ, în care sunt încorporate (anexate) încăperi de menire publică, aceste comunicații (exceptând apeductul, canalizarea, alimentarea cu căldură, executate din țevi metalice) trebuie să fie izolate prin elemente de construcții cu limita de rezistență la foc conform cerințelor stabilite de NCM E.03.02.

10.9 În blocurile locative cu cerdac încălzit, evacuarea aerului trebuie să fie prevăzută prin intermediul unui puț de aspirație pentru fiecare tronson al casei, cu înălțimea puțului de minim 4,5 m de la planșeul ultimului etaj.

10.10 În pereții exteriori din subsoluri, subsoluri tehnice și cerdacuri reci, trebuie să fie prevăzute guri de ventilație cu suprafață totală de minim 1/400 din suprafața pardoselei subsolului tehnic sau subsolului, uniform amplasate pe perimetrul pereților exteriori. Suprafața unei guri de ventilație trebuie să fie de minim 0,05 m².

10.11 Durata de insolație a apartamentelor (încăperilor) al blocului locativ trebuie să fie luată în conformitate cu cerințele sanitaro-epidemiologice pentru blocuri și încăperi locative și conform NCM C.04.02.

Durata normativă de insolație trebuie să fie asigurată: la apartamentele cu una, două și trei camere - cel puțin pentru o cameră locativă; în apartamentele cu patru camere și mai multe – în nu mai puțin de două camere locative, cu respectarea prevederilor NCM C.04.02.

Spațiile de vară ale blocurilor locative nu trebuie să diminueze insolația apartamentelor. În acest sens, nu este permisă proiectarea de logii și balcoane vitrate în fața camerelor, care sunt calculate ținând cont de cerințele de asigurare a insolației normative a apartamentului. În cazul proiectării balcoanelor în fața acestor camere, balcoanele trebuie prevăzute nevitrate și amplasate cu deplasare față de ferestre: în camerele orientate spre est și vest - în direcția nordică, în camerele orientate spre sud - în orice direcție.

10.12 Iluminatul naturală trebuie asigurat în camerele locative și bucătării, în încăperile de menire publică, încorporate în blocurile locative, cu excepția încăperilor amplasarea cărora se admit în subsoluri, conform NCM C.01.07.

10.13 Raportul dintre golurile de geamuri și suprafața pardoselilor camerelor locative și bucătării trebuie să fie de minim 1:8, pentru etajele superioare cu goluri de geamuri în elementele structurale de închidere în plan înclinat - de minim 1:10, luând în considerare caracteristicile tehnice de iluminare a ferestrelor și de umbrire de către clădirile amplasate opus.

10.14 Iluminarea naturală nu este normată pentru camere și încăperi situate în spațiile iluminate bilateral, spălătorii, debare, garderobe, camere de baie, blocurile sanitare combinate; coridoarelor și holurile din apartamente, tamburele la apartamente, coridoarele din exteriorul apartamentelor, vestibuluri și holuri.

10.15 Valorile normate pentru iluminarea naturală și artificială pentru diverse încăperi trebuie stabilite în conformitate cu NCM C.04.02. Iluminarea la intrările în blocuri trebuie să fie de minim 6 lx pentru suprafețele orizontale și de minim 10 lx pentru suprafețele verticale (până la 2 m).

10.16 La iluminare prin goluri de iluminare în pereții exteriori a coridoarelor comune, lungimea lor nu trebuie să depășească: cu prezența de goluri de iluminare într-un perete lateral - 24 m, cu doi pereți laterali - 48 m. La o lungime mai mare a coridoarelor este necesar de prevăzut suplimentar iluminare naturală prin holuri de iluminare. Distanța dintre două holuri de iluminare trebuie să fie de maximum 24m, iar între holul de iluminare și golul de iluminare la capătul coridorului – de maximum 30 m.

Lățimea holului de iluminare trebuie să fie de minim jumătate din lățimea acestuia (fără a lua în considerație lățimea coridorului adiacent). Printr-un hol de iluminare este permis de a ilumina coridoarele cu lungimea de până la 12 m.

10.17 În blocurile locative golurile de iluminare în camerele locative și bucătării trebuie să fie echipate cu umbriri externe reglabile în limitele sectorului 200 - 290°. În blocurile locative cu două etaje protecția solară este permisă de a fi efectuată din surse de grădinarit.

10.18 La toate intrările din exterior în blocurile locative trebuie de prevăzut tambur cu adâncimea de minimum 1,5 m.

10.19 Acoperișurile trebuie de prevăzute, de regulă, cu sistem de scurgere direcționat.

10.20 Nu se admite amplasarea de grupuri (blocuri) sanitare, camere de baie (sau duș), direct deasupra camerelor locative și bucătării. Aceste încăperi se admite de a fi amplasate deasupra bucătăriei apartamentelor situate pe două niveluri.

Nu se admite fixarea instalațiilor sanitare și conductelor direct de pereții și pereții despărțitori dintre apartamente, care separă camerele locative.

10.21 La utilizarea materialelor și produselor acestea trebuie să dețină certificat igienic, eliberat de serviciul sanitaro-epidemiologic.

10.22 Izolația fonică a pereților exteriori și interiori a elementelor de închidere a încăperilor locative, inclusiv a pereților dintre apartamente, trebuie să asigure reducerea presiunii sonore de la sursele externe de zgomot și a celor interne produse de locatarii din apartamente, precum și de la zgomotul de impact și zgomotul produs de sistemele echipamentului ingineresc, conductelor de aer și alte conducte până la nivelul care nu depășește cel permis conform NCM E.04.02 și CP C.04.01.

Pereții între apartamente și pereții despărțitori vor avea indici de izolare fonică aerieni nu mai mici de 52dB.

10.23 La amplasarea blocurilor locative în zone cu un nivel ridicat de zgomot provenit de la transport, reducerea zgomotului în blocurile locative se poate obține cu ajutorul utilizării unei planificări speciale antizgomot, care prevede orientarea spre direcția sursei de zgomot (magistralei) a încăperilor auxiliare ale apartamentelor (bucătării, camere de baie, grupuri sanitare), comunicațiilor în afara apartamentelor (nodurile de scări și ascensoare, coridoarele), și nu mai mult de o cameră în apartamentele cu trei sau mai multe camere locative, și (sau) cu mijloace structurale și tehnice de izolație fonică, inclusiv: elemente exterioare structurale de închidere și ferestre (ferestre antizgomot⁵ pe fațada orientată spre magistrală) cu caracteristici de izolare fonică sporită.

10.24 Nivelurile de zgomot de la utilajul ingineresc și de la alte surse de zgomot din interiorul blocurilor locative nu trebuie să depășească nivelurile stabilite acceptabile și totodată nu va depăși 2 dB din valorile de fond, determinate la sursa de zgomot inactivă din blocul locativ, atât în timpul zilei cât și pe timp de noapte.

10.25 Sala mașinilor și puțurile ascensoarelor, camera de colectare a deșeurilor, gheana cu dispozitivul de curățare și de spălare a acestuia nu este permis de a plasa deasupra camerelor locative, sub ele, precum și adiacent acestora.

10.26 La amenajarea de grupuri sanitare pe lângă dormitoare este recomandat, în unele cazuri, pentru ale proteja de zgomot, de a le separa unul de altul prin dulapuri sau garderobe încorporate între acestea.

10.27 Alimentarea cu apă potabilă a blocurilor locative de prevăzut de la o rețea centralizată de alimentare cu apă a localității. În zonele fără rețele ingineresti centralizate, pentru blocurile locative cu unul, două etaje este permis de a prevedea surse individuale și colective de alimentare cu apă din acvifere subterane sau din rezervoare la rata de consum zilnic de apă potabilă și de consum menajer de cel puțin 60 litri pentru o persoană.

10.28 Pentru evacuarea apelor uzate trebuie prevăzut sistemul de canalizare - central sau local, în conformitate cu cerințele stabilite în NCM G.03.03. Apele uzate trebuie să fie eliminate fără contaminarea teritoriilor și a straturilor actifere.

10.29 Instalațiile și dispozitivele pentru colectarea și eliminarea deșeurilor solide și a deșeurilor provenite din exploatarea încăperilor de menire publică încorporate în blocurile locative, inclusiv și conductele de gunoi, trebuie instalate în conformitate cu regulile de exploatare a fondului de locuințe, aprobate de către autoritățile publice locale.

10.30 Metodele de eliminare a deșeurilor solide din blocurile locative se determină de către investitor/beneficiar și proiectant în tema tehnică pentru proiectare, în coordonare cu administrația publică locală și luând în considerare sistemul de evacuare a gunoiului adoptată în localitatea dată.

10.30.1 Amenajarea conductelor de gunoi este obligatorie în blocurile locative destinate persoanelor cu vârstă înaintată și pentru persoanele cu dizabilități.

10.30.2 Conducta pentru evacuarea gunoiului trebuie să fie echipată cu dispozitiv pentru spălare periodică, curățare, dezinfectie și dezinsecție în conformitate cu normele sanitare de întreținere în zonele din localitățile populate și cu instalații de stingere automata a incendiului, conectat la apeductul interior al blocului locativ.

10.30.3 Conducta pentru evacuarea gunoiului trebuie să fie etanșă la aer, izolată fonic de elementele construcțiilor și nu trebuie să fie în joncțiune cu camerele locative.

⁵ Ferestre cu dispozitive de ventilare speciale, ce asigură o izolare fonică sporită, asigurând totodată schimbul de aer normat în încăperea conform NCM E.04.02.

10.31 Etajele locative (cu excepția blocurilor locative cuplate) și etajele cu încăperi destinate instituțiilor preșcolare pentru copii și instituțiilor medicale și prezența masivă a oamenilor trebuie să fie separate de parcajul auto printr-un etaj tehnic sau printr-un etaj cu încăperi nelocative pentru protecția împotriva pătrunderii gazelor de eșapament și de niveluri excesive de zgomot.

10.32 În blocurile locative la primul etaj, demisol sau subsol trebuie de prevăzut o debara pentru păstrarea inventarului destinat lucrărilor de întreținere, echipată cu o chiuvetă conectată la apă și canalizare.

10.33 La amenajarea unor învelitori circulabile la blocurile locative (cu excepția celor cuplate) se recomandă, pentru protejarea împotriva zgomotului, de a prevedea cerdacuri tehnice și dacă este necesar și alte măsuri de protecție împotriva zgomotului.

10.34 Pentru a reduce cantitatea de radiație (radon) provenită din pământ trebuie să fie etanșate planșeele amplasate între subsol sau între demisol și parterul blocului.

11 Performanța energetică

11.1 Cerințele de performanță energetică a blocurilor locative se referă atât la clădire în general, exprimând cantitatea maximă de energie necesară, cât și la elementele acestora (anvelopa clădirii și sistemele tehnico-ingineresti), reprezentând caracteristicile tehnice minime necesare ale acestora [4], [29].

11.2 La blocurile locative noi și cele existente supuse unei renovări majore, inclusiv și pentru blocurile de locuit existente care vor fi supuse transformării în clădiri al căror consum de energie trebuie să fie aproape egal cu zero (nZEB) [4], [29], performanța energetică trebuie să îndeplinească cerințele minime de performanță energetică și economică pentru clădiri stabilite de NCM M.01.01, NCM M.01.02, CP A.04.02, NCM E.04.01, CP E.04.05, CP E.04.07 și [4]. Aceste cerințe se aplică clădirii sau unității de clădire [4] renovate în ansamblu. Astfel, cerințele minime pentru elementele clădirilor sunt aceleași pentru clădirile noi și clădirile existente conform art.19 din [4] și conform [29].

11.3 Măsurile care vizează îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor trebuie să țină seama de condițiile climatice, inclusiv de adaptarea la schimbările climatice [22] și [24], de condițiile locale, de microclimatul interior, de vechimea și starea tehnică a elementelor de construcții a clădirii, precum și de raportul cost-eficiență conform [4], [30] și NCM M.01.04. Măsurile respective nu trebuie să aducă atingere altor cerințe referitoare la clădiri, cum ar fi accesibilitatea inclusiv [6] și SM CEN/TS 14383-3, protecția împotriva incendiilor [8], [9], [28] și NCM E.03.02, NCM E.03.03, siguranța seismică [8], СНиП II-7 și CP E.01.04, destinația clădirii și altor cerințe fundamentale stabilite de [1].

11.4 În scopul evaluării și monitorizării performanței energetice a blocurilor locative noi și a celor existente înainte de a fi supuse renovării majore, documentația de proiect va fi însoțită obligatoriu de certificatul preliminar de performanță energetică al blocului locativ, elaborat pentru evaluarea viitoarei clase de performanță a acestuia conform cerințelor stabilite de [4], [15] și NCM M.01.01, NCM M.01.02, NCM E.04.01, SM EN ISO 52000-1, SM EN 15459-1, SM CEN/TS 16628 și de alte documente normative în construcții. Certificatul preliminar de performanță energetică își pierde valabilitatea la momentul emiterii certificatului de performanță energetică.

11.4.1 Înainte de darea în exploatare a clădirii recent construite, a clădirii existente după renovarea majoră, a unității de clădire nou-construite sau a unității de clădire existente supuse renovării majore, proprietarul este obligat să asigure evaluarea performanței energetice atinse pentru clădirea sau unitatea de clădire respectivă și să solicite emiterea certificatului de performanță energetică conform art. 24 [4].

11.4.2 Certificarea performanței energetice a blocurilor locative și a unităților de clădire este obligatorie și se efectuează în baza contractului de prestări servicii încheiat între proprietarul clădirii și o companie care a angajat unul sau mai mulți evaluatori energetici, calificați și înregistrați în Registrul electronic al evaluatorilor energetici, conform [15].

11.4.3 Certificatul de performanță energetică al clădirii este elaborat și înregistrat în conformitate cu prevederile [4] și [15] pentru clădirea nou construită, pentru clădirea existentă care a fost supusă renovării majore sau pentru clădirea existentă care a fost supusă transformării în clădire nZEB, conform

prevederilor [4], [15], [29] și [30]. Certificatul de performanță energetică obligatoriu va conține recomandări pentru îmbunătățirea performanței energetice a blocului locativ.

11.5 La evaluarea eficienței energetice al blocului locativ după caracteristicile termotehnice a elementelor de construcții și a sistemelor ingineresti, conform cerințelor prezentului normativ, se consideră satisfăcute dacă îndeplinesc următoarele condiții:

- a) rezistența redusă la transferul termic și la pătrunderea aerului a elementelor de închidere nu va fi mai mică decât cea stabilită de NCM E.04.01;
- b) sistemele de alimentare cu căldură, de ventilație, de aer condiționat și de alimentare cu apă caldă dispun de reglare automată sau manuală;
- c) sistemele de inginerie al blocului locativ și al apartamentelor sunt echipate cu contoare comune și individuale de măsurare a consumului de energie termică, apă rece și caldă, energie electrică și gaze la aprovizionarea centralizată, precum și determinată cantitatea de energie termică pentru spațiile de uz comun al blocului locativ.

11.6 În evaluarea eficienței energetice a blocului locativ după indicatorul complex de consum specific de energie pentru încălzire și ventilație cerințele prezentului normativ sunt considerate îndeplinite, în cazul în care valoarea calculată a consumului specific de energie la întreținerea parametrilor normativi de microclimat și de calitate a aerului să nu depășească valoarea maximă reglementată a indicatorului normat, în același timp, trebuie să fie îndeplinită condiția la lit.c) din 11.5.

11.7 În vederea obținerii unor caracteristici optime tehnico-economice al blocului și de a reduce în continuare consumul specific de energie pentru încălzire este recomandat de prevăzut:

- a) cele mai compacte soluții spațial-planimetrice a clădirilor, inclusiv care contribuie la reducerea suprafeței de pereți exteriori, creșterea lățimii corpului construcției, amplasarea încăperilor mai calde și umede la pereții interiori ai blocului, etc;
- b) aplicarea efectivă a utilajului ingineresc corespunzător unei nomenclaturi adecvate cu randament ridicat;
- c) asigurarea fiabilității în exploatare prin ermetizarea sigură a îmbinărilor și rosturilor elementelor de închidere exterioare și a pieselor acestora, precum și a elementelor de închidere între apartamente;
- d) recuperarea căldurii aerului evacuat și a apelor reziduale, utilizarea energiei regenerabile (solară, eoliană, etc).

11.8 În zonele urbane blocurile locative noi și blocurile locative existente supuse reparațiilor capitale sau reconstrucțiilor, conform prevederilor [4] și [7], se conectează la sistemul centralizat existent de alimentare cu energie termică, cu excepția cazurilor în care aceasta nu sunt rentabile din punct de vedere economic și nu are impact negativ asupra situației ecologice în zona de amplasare a blocurilor locative.

11.9 În procesul de renovare, modernizare, reconstrucție a blocurilor locative existente de a prevedea măsuri eficiente de reducere a costurilor în exploatare prin creșterea performanței energetice, conform prevederilor [2], [3], [4], [15] și [29].

11.9.1 Pentru blocurile locative noi și cele existente supuse lucrărilor de renovare majoră și/sau transformare în clădiri nZEB, modernizare și/sau reconstrucție, indiferent de dimensiunea și suprafața acestora, se recomandă de a prevedea în documentația de proiect și deviz, măsuri speciale de sporire a performanței energetice a blocurilor locative: instalarea tehnologiilor solare pentru utilizarea pasivă a energiei solare, sisteme de utilizare a căldurii aerului de aspirație, termoizolarea conductelor de termoficare și alimentare cu apă caldă care traversează subsolurile reci, sisteme descentralizate de alimentare cu energie bazate pe energie din surse regenerabile, sisteme de cogenerare/trigenerare, pompe de căldură, sisteme de încălzire sau de răcire centralizate sau de bloc și alte măsuri disponibile, în conformitate și cu respectarea prevederilor [1], [4], [7], [27], [29], [30], NCM M.01.01, NCM M.01.02, NCM E.04.01, CP E.04.05, SM EN ISO 52010-1, SM EN ISO 52003-1, SM EN 15316-4-3, SM EN ISO 12241 și altor documente normative în construcții.

11.9.2 În scopul reducerii consumului de energie electrică în blocurile locative, este recomandat la proiectarea de iluminat electric în spațiile comune, inclusiv casa scării, de a prevedea utilizarea lămpilor compacte de tip LED și lămpi luminiscente în locul lămpilor cu incandescență, sistemul de iluminare compus din lămpi și senzori de mișcare, fiind programat să funcționeze numai în cazul detectării prezenței în încăperi și la etajul respectiv.

11.9.3 Sistemele de iluminare trebuie să asigure luminozitate, confort, corespunzător cerințelor spațiului respectiv, sarcinii vizuale și activităților din acesta. Aceasta trebuie să se realizeze fără pierderi de energie, fără însă a favoriza aspectele de reducere a consumului de energie în detrimentul aspectelor vizuale ale sistemului de iluminare.

11.9.4 În blocurile locative noi și blocurile locative existente care au mai mult de 10 locuri de parcare și sunt supuse renovării majore, este obligatorie instalarea unei infrastructuri integrate corespunzătoare, în special a cablurilor electrice trasate prin tubulatură, pentru fiecare loc de parcare, astfel încât să fie posibilă instalarea ulterioară a punctelor de reîncărcare pentru vehiculele electrice și pentru biciclete asistate electric, conform art.20 din [4], [30], ale documentelor normative în construcții, și dacă:

- a) parcare este situată în interiorul clădirii, iar lucrările de renovare majoră includ parcare sau infrastructura electrică a clădirii;
- b) parcare este adiacentă fizic clădirii, iar lucrările de renovare majoră includ parcare sau infrastructura electrică a parării.

11.9.5 Obligațiile stabilite în 11.9.4 nu se aplică blocurile locative existente supuse renovării majore în cazul în care costul punctelor de reîncărcare și al infrastructurii integrate corespunzătoare depășește 7% din costul total al renovării majore a clădirii [4].

11.10 Toate ascensoarele instalate trebuie să respecte cerințele de eficiență energetică prevăzute de SM EN ISO 25745. Construcția sistemului de ascensoare trebuie să includă:

- a) sisteme de regenerare a energiei în cazul frânării;
- b) modul standby cu consum redus de energie în perioadele de inactivitate;
- c) iluminat LED pentru cabine și puțuri.

12 Standarde locuințe sociale

12.1 Dispoziții generale cu privire la locuințele sociale

12.1.1 Locuințele sociale se constituie prin realizarea de construcții noi, precum și prin procurarea și reabilitarea unor construcții existente.

12.1.2 Construcția, procurarea sau reabilitarea locuințelor sociale se efectuează conform proiectelor investiționale, în limita mijloacelor financiare anuale aprobate în bugetul de stat, precum și din mijloacele financiare sub formă de credite și/sau granturi, acordate de către partenerii externi de dezvoltare.

12.1.3 Locuințele sociale vor fi amplasate pe terenurile ce aparțin unităților administrativ-teritoriale și pe terenurile în proprietatea publică a statului.

12.2 Norma suprafeței locative pentru locuința socială

Norma suprafeței locuibile pentru locuința socială se stabilește în mărime de 9 m² pentru fiecare persoană, iar surplusul suprafeței locative nu poate depăși 12 m² pentru o familie în cazul în care locuințele nu au fost construite conform standardelor pentru locuințe sociale.

12.3 Reconstrucția și replanificarea locuințelor sociale

12.3.1 Reconstrucția și replanificarea locuințelor sociale se efectuează de către proprietarul imobilului, cu respectarea normelor de construcție.

12.3.2 Reconstrucția sau replanificarea neautorizată a locuințelor este interzisă. Locatarul care a efectuat reconstrucția sau replanificarea neautorizată a locuinței, este obligat să aducă locuința în starea inițială din contul său, în condițiile [2].

12.4 Cerințe minimale

12.4.1 Din cerințe minimale pentru locuințe sociale fac parte:

- a) accesul liber individual la încăperea locativă, fără încălcarea proprietății și a folosinței exclusive a încăperii deținute de către o altă persoană sau familie;
- b) încăpere pentru odihnă;

- c) încăpere pentru prepararea hranei;
- d) grup sanitar;
- e) accesul la energia electrică și apa potabilă, evacuarea controlată a apelor uzate și a deșeurilor menajere.

12.5 Suprafețe minime

12.5.1 Suprafețele minime ale locuințelor sunt indicate în Tabelul 9.

Tabelul 9

Persoane în familie	Camere locativă	Camera de zi (cu sau fără balcon/logie)	Dormitoare	Bucătărie	Grupuri sanitare	Încăpere de depozitare	Suprafața locativă a locuinței	Suprafața totală a locuinței
nr.	nr.	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²
1	1	18,0	-	7,5	4,5	2,0	18,0	32,0
2	1	18,0	-	7,5	4,5	2,0	18,0	32,0
3	2	18,0	12,0	7,5	4,5	2,5	30,0	44,5
4	3	19,0	24,0	8,5	6,5	3,5	42,0	60,5
5	4	20,0	34,0	9,5	7,5	4,0	54,0	75,0
6	4	21,0	36,0	9,5	9,0	4,5	56,0	78,5
7	5	23,0	40,0	11,0	9,0	5,0	63,0	88,0
8	5	23,0	49,0	11,0	9,0	5,5	72,0	97,5

NOTA - Suprafața apartamentelor pentru familiile cu persoane cu dizabilități trebuie majorată cu 10-12 m² în raport cu indicatorii prevăzuți în Tabelul 9.

12.5.2 Suprafața camerei de zi a locuinței cu o cameră include spațiul pentru dormit.

12.5.3 Înălțimea minimă a încăperilor locative va fi de 2,55 m, cu excepția mansardelor, la care se va asigura un volum de minim 15 m³ de persoană și înălțimea pereților exteriori nu va depăși 1,60 m.

12.5.4 Suprafața locativă reprezintă suprafața desfășurată a încăperilor locative. Ia cuprinde suprafața dormitoarelor și a camerei de zi.

12.5.5 Suprafața totală (utilă) a încăperii locative se determină ca suma suprafețelor tuturor încăperilor locative și încăperilor auxiliare din care fac parte bucătăria, coridorul, încăperile sanitare, debaralele, etc., precum și a suprafețelor încălzite și utile pentru locuință anul împrejur, anexate la locuință, cum ar fi terase, verande, balcoane închise, loggii etc., calculate conform Anexei D la prezentul normativ. Suprafața (utilă) locuinței nu include suprafața terasei deschise și balconul deschis; casa scării, tamburul și vestibul blocului locativ etc.

12.5.6 Suprafața încăperii sanitare din locuință trebuie să permită accesul la cada de baie persoanelor imobilizate în scaun cu roțile.

12.5.7 Încăperea sanitară se include în componența încăperii locative, în cazul în care pot fi asigurate cu alimentare cu apă și canalizare centralizată.

12.5.8 Lățimea coridoarelor și antreului din interiorul încăperii locative va fi de 120 cm.

12.5.9 În funcție de amplasamentul construcției, suprafețele construite pot avea abateri în limitele de până la 5%.

12.6 Încăperi sanitare

12.6.1 Cantitatea încăperilor sanitare ale locuințelor este redată în Tabelul 10.

Tabelul 10

Tip dotare	Pentru locuințe cu				
	cu o cameră	2 camere	3 camere	4 camere	5 camere
Baie	1	1	1	1	2
Duș	-	-	-	1	1
WC	Vas WC în baie	Vas WC în baie	1	1	2

12.6.2 Dotarea minimă a încăperilor sanitare este redată în Tabelul 11.

Tabelul 11

Echipament	Baie	Duș	WC
Cadă de baie	1	-	-
Vas WC	1	1	1
Lavoar	1	1	-
Cuvă pentru duș	-	1	-
Portprosop	1	1	1
Cuier	1	1	-
Sifon pardoseală	1	1	-

În camera de baie se va prevedea spațiul pentru mașina de spălat rufe.

12.6.3 Încăperile sanitare vor fi ventilate direct sau prin sistemul de ventilație.

12.7 Dotarea minimă a bucătăriei

12.7.1 Dotarea minimă a bucătăriei este redată în Tabelul 12.

Tabelul 12

Echipament	Numărul de camere în locuință				
	1	2	3	4	5
Cuvă cu malaxor de apă	1	1	1	1	1
Aragaz sau plită electrică	1	1	1	1	1

12.7.2 În bucătărie se vor prevedea: sistemul de ventilație, spațiu pentru frigider și pentru masa de lucru precum și locul de luat masa.

12.8 Dotarea minimă cu instalații electrice

12.8.1 Dotarea minimă a locuinței cu instalații electrice este redată în Tabelul 13.

Tabelul 13

Echipament	Salon	Dormitor	Bucătărie	Baie	Duș	WC
Loc pentru lampă suspendată	1	1	1			
Lampă pe perete	-	-	-	1	1	1
Comutator	1	1	-	-	-	-
Întreprător	1	1	1	-	-	-
Priză	3	2	2	-	-	-
Priză cu contact de protecție	-	-	1	1	-	-

12.8.2 Se vor prevedea întrerupătoare pentru fiecare spațiu de depozitare și spațiu de acces interior.

12.8.3 Priza cu contact de protecție, instalată pentru baie, se montează în exteriorul încăperii.

12.8.4 Fiecare locuință va fi prevăzută cu instalație de sonerie.

12.8.5 În blocuri locative cu mai multe etaje, se vor prevedea instalații și prize pentru antena colectivă, telefon sau televiziune prin cablu.

12.8.6 Pentru locuințele amplasate în mediu rural, dotările minime privind încăperile blocului sanitar și bucătăria în interiorul încăperii locative, se vor putea realiza pe parcursul existenței construcției, în corelare cu racordarea locuinței la rețelele de utilitate publică sau la sistemul propriu de alimentare cu apă și evacuare controlată a apelor uzate. În alte cazuri locuințele vor fi dotate cu haznale.

12.9 Încăperi și instalații de folosință comună pentru blocuri locative

12.9.1 În blocuri locative obligatoriu se vor prevedea:

- a) instalații de prevenire și stingere a incendiilor, precum și ascensoare conform normelor în vigoare;
- b) spații pentru biciclete, cărucioare și pentru uscarea rufelor;
- c) rampe de acces pentru persoanele imobilizate în scaun cu roțile.

12.9.2 Pe terenuri aferente blocurilor locative se vor prevedea:

- a) spații de recreere și joacă pentru copii, în conformitate cu NCM B.01.05;
- b) parări, în conformitate cu NCM B.02.01, CP C.01.05 și conform art.20 alin. (7) și (8) din [4];
- c) spații destinate colectării, depozitării și evacuării deșeurilor menajere;
- d) spații pentru depozitarea de carburanți solizi sau lichizi, în situațiile în care nu se poate asigura încălzirea centrală și/sau gaze la bucătărie.

Anexa A
(normativă)

Lista documentelor de reglementare menționate în aceste norme

Următoarele documente, în totalitate sau parțial, sunt referințe normative în acest Normativ și sunt indispensabile pentru aplicarea acestuia. Pentru referințele date, se aplică numai ediția citată. Pentru referințele nedatate, se aplică ultima ediție a documentului la care se face referire (inclusiv, eventualele amendamente).

NCM A.07.02	Procedura de elaborare, avizare, aprobare și conținutul-cadru al documentației de proiect pentru construcții. Cerințe și prevederi principale
NCM E.01.02	Acțiuni în construcții. Regulament privind stabilirea categoriilor de importanță a construcțiilor
NCM A.09.02	Deservirea tehnică, reparația și reconstrucția clădirilor de locuit, comunale și social-culturale
NCM A.01.16	Metodologia de calculare a tarifelor pentru deservirea tehnică, reparația blocurilor locative și închirierea locuințelor
NCM A.07.05	Procedura de elaborare, avizare și aprobare a condițiilor tehnice speciale pentru elaborarea documentației de proiect a obiectului de construcții
NCM A.07.06	Componenta și conținutul compartimentului „Protecția mediului” în documentația de proiect
NCM A.06.01	Protecția tehnică a teritoriului, clădirilor și construcțiilor contra proceselor geologice periculoase. Date generale
NCM B.01.05	Sistematizarea și regimul de construire a localităților urbane și rurale
NCM B.02.01	Parcaje
NCM C.01.06	Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități
NCM C. 01.07	Clădiri publice și edificii
NCM C.01.10	Proiectarea și construcția mansardelor
NCM C.04.02	Iluminatul natural și artificial
NCM C.04.03	Învelitori. Norme de proiectare
NCM E.03.01	Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor. Terminologie
NCM E.03.02	Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor
NCM E.03.03	Siguranța la incendii. Instalații de semnalizare și avertizare de incendiu
NCM E.03.05	Instalații automate de stingere și semnalizare a incendiilor. Normativ pentru proiectare
NCM E.04.01	Protecția termică a clădirilor
NCM E.04.02	Protecția contra zgomotului
NCM G.01.02	Proiectarea și montarea instalațiilor electrice în clădirile rezidențiale și nerezidențiale
NCM G.02.02	Amenajarea protecției clădirilor și construcțiilor contra trăsnetului
NCM G.03.03	Instalații interioare de alimentare cu apă și canalizare
NCM G.03.02	Rețele și instalații exterioare de canalizare
NCM G.04.11	Instalații termice, de ventilare și condiționare a aerului. Coșuri colective de fum pentru clădiri rezidențiale. Partea 2: Proiectarea coșurilor colective de fum care deservește mai multe aparate de încălzire

NCM G.04.04	Alimentarea cu căldură pe apartamente a blocurilor de locuit cu termogeneratoare pe combustibil gazos
NCM G.04.05	Instalații termice, de ventilare și condiționare a aerului. Surse autonome pentru alimentare cu căldură
NCM G.05.01	Sisteme de distribuție a gazelor
NCM M.01.01	Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor
NCM M.01.02	Performanța energetică a clădirilor. Metodologia de calcul al performanței energetice a clădirilor
NCM M.01.04	Performanța energetică a clădirilor. Metodologia de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor și a elementelor acestora
CP A.05.02	Soluții privind securitatea și sănătatea în muncă în proiectele de organizare a construcției și în proiectele de execuție a lucrărilor
CP A.09.04	Gestionarea deșeurilor din construcții și demolări
CP A.04.01	Proiectarea clădirilor și construcțiilor. Standard de performanță în clădiri. Definirea și calcularea indicatorilor de arie și volum
CP A.04.02	Proiectarea clădirilor și construcțiilor. Proiectarea clădirilor ecologice
CP C.01.02	Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități
CP C.01.12	Clădiri și încăperi cu locuri de muncă pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare
CP C.01.05	Parcaje-garaje pentru autoturismele cetățenilor. Ghid de proiectare
CP E.01.01	Metodologia determinării perioadelor proprii de vibrație a clădirilor amplasate în zone seismice
CP E.01.04	Acțiuni în construcții. Evaluarea nivelului de protecție antiseismică a construcțiilor existente
CP E.03.01	Siguranța la incendii. Asigurarea rezistenței la foc a construcțiilor
CP E.04.05	Protecția contra acțiunilor mediului ambiant. Proiectarea protecției termice a clădirilor
CP E.04.07	Protecția contra acțiunilor mediului ambiant. Proiectarea izolării fonice a elementelor de închidere pentru clădirile locative și sociale
CP G.04.01	Certificatul energetic al clădirii
CP L.01.09	Instrucțiuni privind formarea tarifelor pentru serviciile de întreținere tehnică a ascensoarelor
СНП 2.01.01	Строительная климатология и геофизика
СНП 2.01.07	Нагрузки и воздействия
СНП 2.04.02	Водоснабжение наружные сети и сооружения
СНП 2.04.05	Отопление, вентиляция и кондиционирование
СНП II-7	Строительство в сейсмических районах
ВСН 60-89	Устройства связи, сигнализации и диспетчеризации инженерного оборудования жилых и общественных зданий
ПУЭ	Norme privind montarea echipamentului electric
SM EN 1991-1-1	Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-1: Acțiuni generale. Greutăți specifice, greutate proprii, încărcări utile pentru clădiri
SM EN 1991-1-1:2015/NA:2018	Anexa națională. Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-1: Acțiuni generale. Greutăți specifice, greutate proprii, încărcări utile pentru clădiri
SM EN 1991-1-2	Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-2: Acțiuni asupra structurilor expuse la foc

SM EN 1991-1-2:2016/NA:2018	Anexa națională. Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-2: Acțiuni generale. Acțiuni asupra structurilor expuse la foc
SM EN 1991-1-3	Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-3: Acțiuni generale. Încărcări date de zăpadă
SM EN 1991-1-3:2011/NA:2018	Anexa națională. Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-3: Acțiuni generale. Încărcări date de zăpadă
SM EN 1991-1-4	Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-4: Acțiuni generale. Acțiuni ale vântului
SM EN 1991-1-4:2011/NA:2018	Anexa națională. Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-4: Acțiuni generale. Acțiuni ale vântului
SM EN 1998-1	Eurocod 8: Proiectarea structurilor pentru rezistența la cutremur. Partea 1: Reguli generale, acțiuni seismice și reguli pentru clădiri
SM EN 1998-3	Eurocod 8: Proiectarea structurilor pentru rezistența la cutremur. Partea 3: Evaluarea și consolidarea construcțiilor
SM EN 1998-3:2011/NA:2019	Anexa națională. Eurocod 8: Proiectarea structurilor pentru rezistența la cutremur. Partea 3: Evaluarea și consolidarea construcțiilor
SM EN 81-20	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare pentru transportul persoanelor și materialelor. Partea 20: Ascensoare pentru persoane și ascensoare pentru persoane și materiale
SM EN 81-21	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare de persoane și de materiale. Partea 21: Ascensoare noi de persoane și de materiale în clădiri existente
SM EN 81-28	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 28: Alarmă la distanță pentru ascensoare de persoane și ascensoare de materiale
SM EN 81-41	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare speciale de persoane și de materiale. Partea 41: Platforme de ridicare verticale destinate utilizării de către persoane cu mobilitate redusă
SM EN 81-43	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare speciale pentru transportul de persoane și de materiale. Partea 43: Ascensoare pentru instalații de ridicat
SM EN 81-50	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Examinări și încercări. Partea 50: Reguli de proiectare, calcule, examinări și încercări ale componentelor ascensoarelor
SM EN 81-58	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Examinare și încercări. Partea 58: Încercarea de rezistență la foc a ușilor de palier
SM EN 81-70+A1:2022	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 70: Accesibilitate în ascensoare pentru persoane inclusiv persoane cu dizabilități
SM EN 81-71	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 71: Ascensoare rezistente la acte de vandalism
SM EN 81-72	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoare de persoane și ascensoare de persoane și materiale. Partea 72: Ascensoare de pompieri
SM EN 81-73	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 73: Funcționarea ascensoarelor în caz de incendiu
SM EN 81-77	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 77: Ascensoare supuse acțiunii seismice
SM EN 81-82	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare existente. Partea 82: Reguli pentru îmbunătățirea accesibilității în ascensoarele existente pentru persoane, inclusiv persoane cu dizabilități
SM ISO 8100-30	Ascensoare pentru transportul persoanelor și materialelor. Partea 30: Instalarea ascensoarelor din clasele I, II, III și VI

SM SR EN 179	Feronerie pentru clădiri. Dispozitive pentru ieșiri de urgență acționate printr-un mâner sau o placă de împingere, destinate utilizării pe căile de evacuare. Cerințe și metode de încercare
SM EN 12051	Feronerie pentru clădiri. Zăvoare pentru uși și ferestre. Cerințe și metode de încercare
SM CEN/TR 15894	Feronerie pentru clădiri. Accesorii pentru uși utilizate de către copii, persoane în vârstă și persoane cu handicap în case și clădiri publice. Un ghid pentru proiectanți
SM SR EN 1125	Feronerie pentru clădiri. Dispozitive de ieșire antipanică acționate printr-o bară orizontală destinate utilizării pe căi de evacuare. Cerințe și metode de încercare
SM EN 1906	Feronerie pentru clădiri. Mânere și butoane pentru uși. Cerințe și metode de încercare
SM EN ISO 52003-1	Performanța energetică a clădirilor. Indicatori, cerințe, evaluare și certificate. Partea 1: Aspecte generale și aplicarea la performanța energetică globală
SM EN ISO 25745-1	Performanța energetică a ascensoarelor, a scărilor rulante și a trotuarelor rulante. Partea 1: Măsurarea energiei și verificare
SM EN ISO 25745-2	Performanța energetică a ascensoarelor, a scărilor rulante și a trotuarelor rulante. Partea 2: Calculul energetic și clasificarea ascensoarelor
SM EN ISO 25745-2:2016 /A1:2024	Performanța energetică a ascensoarelor, a scărilor rulante și a trotuarelor rulante. Partea 2: Calculul energetic și clasificarea ascensoarelor. Amendament 1: Zone fără opriri intermediare
SM EN ISO 25745-3	Performanța energetică a ascensoarelor, a scărilor rulante și a trotuarelor rulante. Partea 3: Calculul energetic și clasificarea scărilor și trotuarelor rulante
SM EN 16798-1	Performanța energetică a clădirilor. Ventilarea clădirilor. Partea 1: Parametrii ambianței interioare pentru proiectarea și evaluarea performanței energetice a clădirilor, care se referă la calitatea aerului interior, confort termic, iluminat și acustică. Modulele M1-6
SM CEN/TR 16798-2	Performanța energetică a clădirilor. Ventilarea în clădiri. Partea 2: Interpretarea cerințelor EN 16798-1. Parametrii ambianței interioare pentru proiectarea și evaluarea performanței energetice a clădirilor, care se referă la calitatea aerului interior, confort termic, iluminat și acustică (modulul M1- 6)
SM EN 15502-1+A1:2024	Cazane de încălzire centrală care utilizează combustibili gazoși. Partea 1: Cerințe generale și încercări
SM EN 15502-2-2	Cazane de încălzire centrală care utilizează combustibili gazoși. Partea 2-2: Standard specific pentru aparatele de tip B1
SM EN 15502-2-1+ A1:2024/AC:2025	Cazane de încălzire centrală care utilizează combustibili gazoși. Partea 2-1: Standard specific pentru aparatele de tip C și aparatele de tip B2, B3 și B5 al căror debit caloric nominal este mai mic sau egal cu 1 000 kW
SM EN 15287-1	Coșuri de fum. Proiectare, instalare și punere în funcțiune. Partea 1: Coșuri de fum și canale de racordare pentru aparate de încălzire neetanșe
SM EN 15287-2	Coșuri de fum. Proiectare, instalare și punere în funcțiune a coșurilor de fum. Partea 2: Coșuri de fum pentru aparate etanșe
SM SR 1343-1	Alimentări cu apă. Partea 1: Determinarea cantităților de apă potabilă pentru localități urbane și rurale
SM SR 13351	Salubritatea localităților. Deșeuri urbane și rurale. Prescripții generale de colectare selectivă
SM EN ISO 717-2	Acustică. Evaluarea izolării acustice în clădiri și a elementelor de construcții. Partea 2: Izolare la zgomot de impact
SM ISO 1996-2	Acustică. Descrierea, măsurarea și evaluarea zgomotului ambiant. Partea 2: Determinarea nivelurilor de zgomot ambiant
SM EN 14496	Adezivi pe bază de ipsos pentru panouri compozite și plăci de ghips-carton utilizate pentru izolare termică/acustică. Definiții, cerințe și metode de încercare
SM EN ISO 1683	Acustică. Valori de referință recomandate pentru niveluri acustice și de vibrații

SM ISO 1999	Acustică. Estimarea deteriorării auzului indusă de zgomot
SM EN ISO 18233	Acustică. Aplicarea noilor metode de măsurare în acustica clădirilor și a încăperilor
SM EN ISO 16283-2	Acustică. Măsurarea in situ a izolării acustice în clădiri și a elementelor de construcție. Partea 2: Izolarea la zgomot de impact
SM EN ISO 16283-1	Acustică. Măsurarea in situ a izolării acustice în clădiri și a elementelor de construcții. Partea 1: Izolarea la zgomot aerian
SM EN ISO 16283-3	Acustică. Măsurarea in situ a izolării acustice în clădiri și a elementelor de construcții. Partea 3: Izolarea acustică a fațadelor
SM ISO 5130	Acustică. Măsurarea nivelului de presiune acustică emis de vehicule rutiere în staționare
SM EN ISO 13943	Securitate la incendiu. Vocabular
SM EN 12953-10	Cazane cu țevi de fum. Partea 10: Cerințe referitoare la calitatea apei de alimentare și a apei din cazan
SM SR ISO 8421-2	Protecție împotriva incendiilor. Vocabular. Partea 2: Protecția structurală împotriva incendiului
SM EN IEC 62820-3-2	Sisteme de interfon pentru clădiri. Partea 3-2: Linii directe de aplicație. Sisteme de securitate avansate de intercomunicare din clădiri
SM CEN/TS 14383-3	Prevenirea infracționalității. Urbanism și proiectarea clădirilor. Partea 3: Locuințe
SM CEN/TS 14383-2	Prevenirea criminalității prin proiectarea clădirilor, planificarea urbană și întreținerea orașului. Partea 2: Principii și procese
SM ISO 15686-5	Clădiri și bunuri imobiliare construite. Planificarea duratei de viață. Partea 5: Costul ciclului de viață
SM EN 15459-1	Performanța energetică a clădirilor. Procedură de evaluare economică a sistemelor energetice din clădiri. Partea 1: Proceduri de calcul, Modulul M1-14
SM EN ISO 52000-1	Performanța energetică a clădirilor. Evaluarea de ansamblu a PEC. Partea 1: Cadru general și metode
SM CEN/TS 16628	Performanța energetică a clădirilor. Principiile de bază pentru seria de standarde referitoare la performanța energetică a clădirilor
SM EN 15316-4-3	Performanța energetică a clădirilor. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 4-3: Sisteme de generare a căldurii, sisteme solare termice și fotovoltaice, Module M3-8-3, M8-8-3, M11-8-3
SM EN ISO 52010-1	Performanța energetică a clădirilor. Condiții climatice exterioare. Partea 1: Prelucrarea datelor climatice pentru calculele energetice
SM ISO 17772-1	Performanța energetică a clădirilor. Calitatea ambianței interioare. Partea 1: Parametrii de intrare ai ambianței interioare pentru proiectarea și evaluarea performanței energetice a clădirilor
SM EN 15378-1	Performanța energetică a clădirilor. Sisteme de încălzire și de alimentare cu apă caldă în clădiri. Partea 1: Inspecția cazanelor, sistemelor de încălzire și de alimentare cu apă caldă, Module M3-11, M8-11
SM EN ISO 12241	Izolarea termică a echipamentelor din clădiri și a instalațiilor industriale. Reguli de calcul.

* - conține modificări și completări.

Anexa B
(normativă)

Termeni și definiții

Termeni	Definiții
1.	2.
Clădire, parcelă	
Bloc locativ	art.4 [2].
<i>Inclusiv:</i>	
Bloc locativ de tip tronson	Clădire, compusă din unul sau mai multe tronsoane, separate unul de altul prin pereți capitali, în care apartamentele din fiecare tronson dispun de o casă a scării cu acces în ea direct din apartamente sau printr-un coridor.
Bloc locativ de tip galerie	Clădire, în care toate apartamentele amplasate la etaj au ieșiri printr-o galerie comună (coridor lateral) la cel puțin două scări.
Bloc locativ de tip coridor	Clădire, în care toate apartamentele amplasate la etaj au ieșiri printr-un coridor comun la cel puțin două scări.
Etaje (Niveluri)	
Etaj (nivel)	Art.3 [1].
Etaj demisol	Art.3 [1].
Etaj mansardat (mansardă)	Art.3 [1].
Etaj suprateran	Etaj cu cota pardoselei situată deasupra cotei planimetrice a terenului.
Etaj subteran	Etaj cu cota pardoselii încăperilor sub nivelul solului pe toată înălțimea încăperilor.
Etaj subsol	Art.3 [1].
Spațiu tehnic (Etaj tehnic)	Spațiu cu înălțimea de 1,8 m și mai puțin, într-un bloc locativ, destinat amplasării instalațiilor și comunicațiilor inginerești. Spațiul între etaje utilizat numai pentru amplasarea comunicațiilor, nu se consideră etaj.
Parter	Art.3 [1].
Primul etaj	Etaj amplasat deasupra parterului.
Penthouse	Art.3 [1].
Încăperi, platouri	
Apartament	Art.4 [2].
Apartament cu mai multe nivele	Apartament, în care încăperile de locuit și cele auxiliare sânt situate în câteva nivele și sânt reunite prin scări interioare de apartament.
Ascensor	Dispozitiv de ridicare care deservește niveluri specifice, având un suport de transportare care se deplasează de-a lungul unor ghidaje rigide și înclinate la un unghi mai mare de 15 grade față de orizontală sau un dispozitiv de ridicare care se deplasează de-a lungul unui traseu fix chiar dacă nu se deplasează de-a lungul unor ghidaje rigide și destinat pentru transportul de: a) persoane; b) persoane și mărfuri;

Termeni	Definiții
1.	2.
	c) doar mărfuri, dacă există acces la suportul de transportare, adică dacă o persoană poate intra fără dificultate și dacă este prevăzut cu comenzi situate în interiorul suportului de transportare sau în raza de acțiune a unei persoane din interior [13].
Balcon	Platformă cu balustradă ieșită din peretele exterior al blocului. Poate fi vitrată.
Bucătărie	Încăpere cu un spațiu destinat pentru prepararea hranei (gătit), și spațiu de luat masa pentru mese ocazionale de către membrii familiei.
Bucătărie-nișă	Încăpere (sau parte a acesteia) fără zonă de luat masa, destinată pentru prepararea hranei (gătit), dotată cu plită electrică și cu ventilație prin refulare și aspirație forțată.
Bucătărie-sufragerie	Încăpere cu un spațiu, destinat pentru prepararea hranei (gătit), și spațiu de luat masa, pentru toți membrii familiei în același timp.
Cameră	Parte dintr-un apartament sau casă, destinată pentru a fi utilizată ca loc de reședință directă în blocul locativ sau în apartament separat.
Baie	Cameră sanitară și igienică auxiliară dotată cu cadă și/sau cabină de duș și chiuvetă.
Cerdac	Spațiu dintre planșeul ultimului etaj, învelitoarea clădirii (acoperiș) și zidurilor externe ale blocului locativ, amplasate deasupra ultimului planșeu al etajului superior.
Hol de ascensoare	Încăpere din fața intrării în ascensor.
Hol de iluminare	Încăpere cu iluminare naturală, adiacentă coridorului ce asigură iluminarea acestuia. Cu destinație de iluminare pot fi îndeplinite și de către casele scârilor, separată de coridor cu ușă vitrată de lățimea de minim 1,2 m.
Încăpere încorporată-anexată	Încăpere amplasată în gabaritele blocului și în volume, expuse după extremele blocului, de minim 1,5 m.
Încăpere locativă	Încăpere izolată, care este un bun imobil și este potrivită pentru ședere permanentă a persoanelor (corespunde standardelor, normelor sanitare și tehnice).
Încăpere de menire publică	Încăperi, destinate pentru activități de deservire a locatarilor, locuitorilor din zona rezidențială adiacentă, și alte încăperi, permise pentru uz public în blocul locativ de către oganele de control sanitar-epidemiologic.
Încăperi auxiliare	Încăperile, destinate pentru a satisface de către persoane a necesităților de uz casnic și alte necesități, inclusiv: bucătărie, sau bucătărie-nișă, antreu, hol, cameră de baie sau duș, grupuri sanitare sau grup sanitar comun, cămară sau dulap încorporat pentru uz casnic, spălătorie, cameră pentru sistem de încălzire, etc.
Încăpere tehică	Încăpere destinată întreținerii sistemelor tehnice interne, cu asigurarea accesului specialiștilor serviciilor de întreținere și serviciilor de salvare în cazuri de urgență.
Loc/încăpere de uz comun	Încăpere dintr-un bloc locativ care nu este parte a unui apartament, destinată pentru deservirea mai multor spații rezidențiale și/sau nerezidențiale (scări, coridoare, holurile de ascensoare, holuri, spații pentru cărucioare, încăperi tehnice, încăperi pentru colectarea deșeurilor menajere, etc), care se află în folosința comună a tuturor locatarilor din condominiu.
Locuință	Art.4 [2].
Locuință socială	Art.4 [2].

Termeni	Definiții
1.	2.
Logie	Încăpere încorporată sau anexată, deschisă în spațiu, acoperită și închisă în plan din 3 părți cu pereți (din două părți - în caz de amenajare de colț), încăpere limitată în adâncime de cerințele privind iluminarea naturală, la peretele exterior la care este alăturat. Este destinată pentru odihnă în perioada verii. Poate fi deschisă sau vitrată.
Magazie (din exteriorul apartamentului)	Încăpere, destinată pentru păstrarea obiectelor casnice, echipamente, legume ș.a., cu excepția substanțelor și materialelor explozive, situată la etajele: parter, demisol sau la subsolul blocului locativ.
Mezanin	Art.3 [1].
Parcaj auto	Amplasată în limitele blocului locativ (<i>încorporată</i>), în anexă la aceasta sau într-o clădire separată, destinată pentru întreținerea sau parcarea automobilelor, fără instalații pentru reparații sau deservire tehnică a acestora.
Tambur	Spațiu de trecere dintre uși sau un volum individual încorporat, sau anexat, destinat pentru protecția împotriva pătrunderii aerului rece și a mirosurilor la intrarea în blocul locativ, apartament, casa scării sau în alte încăperi.
Terasa	Art.3 [1].
Verandă	Încăpere rece vitrată, anexată sau încorporată la clădire, care nu este limitată în adâncime. În blocurile locative poate fi prevăzută în componența încăperilor apartamentelor, amplasate la ultimele etaje a blocurilor locative cu înălțimi diferite având ieșiri pe acoperișul etajului inferior, la care poate fi amenajată veranda.
Acțiuni de proiectare și construcție	
Reabilitare a blocurilor locative	Art.4 [2].
Reconstrucție	Art.4 [2].
Replanificare	Modificarea configurației încăperii/încăperilor locative, care necesită introducerea modificărilor în registrul bunurilor imobile.
Reparații capitale	Art.3 [1].
Reparații curente	Art.3 [1].
Bloc locativ al cărui consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB)	Clădire cu o performanță energetică foarte ridicată, care corespunde cerințelor stabilite de [4]. Necesarul de energie aproape egal cu zero sau foarte scăzut ar trebui să fie acoperit, într-o măsură foarte mare, cu energie din surse regenerabile, inclusiv produsă la fața locului sau în apropiere.
Alți termeni și definiții	
Calcan	Suprafața în plan vertical reprezentată de o latură a blocului, expusă spre exteriorul blocului care nu are nici o fereastră sau ușă de acces.
Certificat de urbanism pentru proiectare	Art.3 [1].
Nivelul solului	Marcaj geodezic al nivelului suprafeței solului pe marginea cu pavajul clădirii.

Termeni	Definiții
1.	2.
Declarația de performanță	Declarație care exprimă performanța produsului pentru construcții în ceea ce privește caracteristicile sale esențiale definite în standardele moldovenești care transpun standarde armonizate. Conținutul informației și modelul declarației de performanță sunt prezentate în anexa nr. 2 la [11].
Performanță energetică a clădirii	Cantitatea de energie calculată sau măsurată pentru a se asigura necesarul de energie în condițiile utilizării normale a clădirii, care presupune energia consumată pentru încălzire, răcire, ventilare și condiționare, prepararea apei calde menajere și iluminat [4].
Certificat de performanță energetică al blocului locativ	Art.4 [4].
Certificat preliminar de performanță energetică al blocului locativ	Art.4 [4].
Sistem tehnic al blocului locativ	Instalații și echipamente tehnice ale unui bloc locativ sau ale unei unități ale acestuia, care servesc pentru încălzirea sau răcirea spațiului, pentru ventilare, prepararea apei calde menajere, iluminatul încorporat, automatizarea și controlul clădirii, producerea la fața locului de energie electrică din surse regenerabile și stocarea energiei sau o combinație a acestora, inclusiv acele sisteme care folosesc energie din surse regenerabile [4].
Unitate de clădire	Secțiune, etaj sau apartament dintr-o clădire care este proiectat sau modificat pentru a fi utilizat separat [4].
Energie din surse regenerabile	Energie obținută prin valorificarea surselor nefosile regenerabile, respectiv energia eoliană, energia solară, energia aerotermală, energia geotermală, energia hidrotermală și cea a oceanelor, energia hidroelectrică, biomasa, biogazul, gazul de fermentare a deșeurilor (gazul de depozit) și gazul provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate [27].
Vană pneumatică	Partea verticală a conductei de aer, care schimbă direcția de deplasare a fumului (produselor de ardere) la 180 de grade și în caz de incendiu împiedică pătrunderea fumului din etajele de mai jos în cele de mai sus.

Anexa C (normativă)

Normele de determinare a suprafeței totale a blocurilor locative și a încăperilor sale, suprafeței de construcții, regimului de înălțime și a volumului de construcții

C.1 Suprafața blocului locativ (aria totală a construcției) se determină ca suma suprafețelor tuturor nivelurilor blocului, excluzându-se suprafața subsolului, a demisolului, a mezaninului, a etajului tehnic, a mansardelor, a logiilor, a teraselor și a balcoanelor, măsurată pe conturul exterior al construcției, conform [1].

În suprafața etajului nu se includ suprafețele golurilor ascensoarelor și altor puțuri, această suprafață este calculată la nivelul inferior al etajului.

C.2 Suprafața camerelor, încăperilor auxiliare și a altor încăperi al blocurilor locative urmează să fie determinată în funcție de dimensiunile acestora, măsurată între suprafețele pereților finisați și despărțitori la nivelul pardoselilor (excluzând plintele).

Suprafața ocupată de sobe, inclusiv sobe cu șemineu, care sunt incluse în sistemul de aprovizionare cu căldură al blocului, dar nu sunt decorative, în suprafața camerelor și altor încăperi nu se include.

C.3 Suprafața balcoanelor, loggiilor și a teraselor nevitrate vor fi determinate în funcție de dimensiunile acestora, măsurate după conturul intern (între peretele blocului și îngrădire), cu excepția suprafeței ocupate de construcția îngrădirii.

C.4 Suprafața încăperilor de menire publică încorporate în blocurile locative se calculează conform normelor stabilite în NCM C.01.07.

C.5 Suprafața construită a blocului reprezintă suprafața amprenteii la sol a construcției, măsurată pe conturul exterior al fundației, inclusiv al consolelor, al balcoanelor, al bovindourilor și al logiilor [1].

C.6 La determinarea numărului de etaje a blocului, se includ toate etajele supraterane, inclusiv etajul tehnic, etajul mansardat, penthouse, etajul demisol în cazul în care cota planșeului superior este peste cota medie de nivelare a terasamentului de minim 2 m.

Spațiul subsolului sub blocul locativ, indiferent de înălțimea sa, precum și spațiul între etaje cu o înălțimea sub 1,8 m în numărul de etaje supraterane nu se includ.

Pentru numărul diferit de etaje în diferite părți ale blocului locativ, precum și la amplasarea blocului locativ pe un teren în pantă, în cazul în care panta conduce la creșterea numărului de etaje, numărul de etaje se va determina separat pentru fiecare parte a clădirii.

La determinarea numărului de etaje al blocului pentru calculul numărului necesar de ascensoare, etajul tehnic amplasat deasupra ultimului etaj, nu se ia în calcul.

Înălțimea construcției se determină ca distanță, exprimată în metri, admisă în planul fațadei, măsurată între teren (în situația anterioară lucrărilor de terasament) și cornișe sau între teren și limita superioară a parapetului terasei [1].

C.7 Volumul de construcții al blocului locativ se determină ca suma volumului clădirii mai sus de cota ± 0.000 (partea supraterană) și sub această cotă (partea subterană).

Volumul de construcții este determinat în limitele conturului suprafețelor exterioare cu includerea elementelor de închidere, lucarne și alte supraconstrucții, începând cu nivelul fețelor finite ale pardoselilor a părților supraterane și subterane ale clădirii, excluzând elementele arhitecturale proeminente și elementele structurale, copertine, portic, balcoane, terase, volumul pasajelor de traversare și spațiile de sub clădiri amplasate pe piloți (spații libere), spații ventilate între planșeu și sol și canalele de sub pardoseli.

Anexa D

(normativă)

Caracteristicile de consum al blocului locativ: suprafața apartamentelor, suprafața totală a apartamentelor, suprafața blocului locativ

D.1 Suprafața apartamentelor se determină ca suma tuturor suprafețelor încăperilor încălzite (camerelor locativă și a încăperilor auxiliare, destinate pentru satisfacerea nevoilor casnice și a altor necesități) fără a cuprinde încăperi neîncălzite (logii, balcoane, verande, terase, debare reci și tambure).

Suprafața ocupată de sobă și (sau) de șemineu, care sunt incluse în sistemul de încălzire a blocului (dar nu sunt decorative), precum și suprafețele ocupate de nișele de radiatoare, în suprafața încăperilor apartamentului nu se include.

Suprafața sub rampa scării din apartament, pe secțiunea cu înălțimea de la pardoseală la partea de jos a structurilor proeminente a scării de 1,6 m și mai puțin nu se includ în suprafața încăperilor în care este amenajată scara.

La determinarea suprafeței încăperilor amplasate la etajul mansardat sau penthouse, se va include în calcul suprafața încăperilor cu înălțimea de la pardoseală până la tavanul înclinat de la 1,6 m pentru unghiul de înclinare a tavanului de 30 grade, de la 1,2 m – pentru unghiul de înclinare a tavanului de 45 grade, 1,0 m - pentru unghiul de înclinare a tavanului mai mare de 45 grade. Suprafețele încăperilor cu înălțimi mai mici se vor calcula cu utilizarea coeficientului de reducere de 0,7 pentru încăperi cu înălțimea până la tavan de 1,2 m pentru unghiul de înclinare a tavanului de 30 grade, de 1,0 m pentru unghiul de înclinare a tavanului de la 45 grade până la 60 grade, nu se limitează pentru încăperile cu tavanul înclinat de peste 60 grade. Înălțimea încăperii sub 2,55 m se admite de maximum 50% din suprafața acestei încăperi.

D.2 Suprafața totală a apartamentului se determină ca suma suprafețelor camerelor și încăperilor încălzite, dulapurilor încorporate, precum și a încăperilor neîncălzite, calculate cu următorii coeficienți de reducere: pentru logii nevitrate – 0,5, pentru balcoane și terase nevitrate – 0,3, pentru balcoane vitrate – 0,8, pentru verande, logii vitrate și debare reci – 1,0.

D.3 Suprafața blocului locativ se determină ca suma suprafețelor tuturor încăperilor amplasate în bloc, inclusiv: apartamentele (din D.1), încăperile neîncălzite din apartamente (fără coeficientul de reducere), din exteriorul apartamentelor și spații comune (camere încălzite și neîncălzite).

D.4 În suprafața blocului locativ nu se includ: suprafața golurilor pentru puțurile de ascensoare și pentru comunicații, suprafețele subsolurilor utilizate pentru ventilarea clădirii, cerdacului neexploatat, cerdacului tehnic, subsolurilor tehnice și a spațiilor între etaje utilizate pentru trasarea comunicațiilor, precum și porticuri, pridvoare, scărilor și rampelor deschise din exteriorul clădirii.

NOTA - Suprafața blocului locativ/apartamentului și a altor indicatori tehnici, calculați în scopuri de acumulare a datelor statistice și de inventariere tehnică, la finalizarea construcției vor fi concretizați.

Anexa E
(normativă)

Numărul minim de ascensoare pentru persoane

Numărul de etaje (inclusiv parterul)	Suprafață maximă a apartamentelor în etaj, m ²	Numărul de ascensoare	Capacitatea nominală de ridicare, kg	Viteză, m/s
Până la 9 inclusiv	600	1	630 sau 1000	1,0
10 - 12	600	2	400 630 sau 1000	1,0
13 - 17	450	2	400 630 sau 1000	1,0
18 - 19	450	2	400 630 sau 1000	1,6
20 - 25	350	3	400 630 sau 1000 630 sau 1000	1,6
20 - 25	450	4	400 400 630 sau 1000 630 sau 1000	1,6

NOTA 1 - Ascensoarele cu capacitatea de ridicare de 630 sau 1000 kg, trebuie să aibă dimensiunile cabinei de minimum 2100x1100 mm, asigurând posibilitatea de a transporta un pacient pe o targă ambulantă. Cabina trebuie să permită accesul persoanelor cu mobilitate limitată (pe scaune rulante), conform SM EN 81-70.

NOTA 2 - Tabelul este alcătuit după calculul: 18 m² din suprafața totală a apartamentului pentru o persoană, înălțimea etajului de 2,8 m, intervalul de circulație a ascensoarelor 81-100 s.

NOTA 3 - În blocurile locative cu numărul de 20 etaje și mai mult, în care valorile de suprafață în etaj pentru apartamente, înălțimea etajului și suprafața totală a apartamentului, care revine unei persoane, diferă de cele utilizate în tabel, numărul, capacitatea de încărcare și viteza ascensoarelor de pasageri se determină prin calcul.

NOTA 4 - În blocurile locative cu amenajarea de apartamente în mai multe nivele la ultimele etaje, stațiile de oprire a ascensoarelor se admite de a prevedea pentru unul din nivelele acestor apartamente. În acest caz numărul de etaje al blocului pentru calculul numărului de ascensoare se determină după ultima stație de oprire a acestuia.

NOTA 5 - În blocurile locative cu înălțimea de peste 50 m unul dintre ascensoare cu capacitatea de ridicare de 630 sau 1000 kg și dimensiunile cabinei de minimum 2100x1100 mm, trebuie să asigure transportul unităților de pompieri și să îndeplinească cerințele SM EN 81-72.

Bibliografie

- [1] Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023 (Publicat: 30.01.2024 în Monitorul Oficial nr.41-44 art. 61) cu modificările ulterioare.
- [2] Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe (Publicat: 29.05.2015 în Monitorul Oficial nr.131-138 art. 249) cu modificările ulterioare.
- [3] Legea nr.187/2022 cu privire la condominiu (Publicat: 29.07.2022 în Monitorul Oficial nr.238-244 art.467) cu modificările ulterioare.
- [4] Legea nr.282/2023 privind performanța energetică a clădirilor (Publicat: 27.10.2023 în Monitorul Oficial nr.401-403 art.695) cu modificările ulterioare.
- [5] Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309–320, art. 476) cu modificările ulterioare.
- [6] Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (Publicat: 27.07.2012 în Monitorul Oficial nr.155-159 art.508) cu modificările ulterioare.
- [7] Legea nr.92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (Publicat: 11.07.2014 în Monitorul Oficial nr.178-184 art.415) cu modificările ulterioare.
- [8] Legii nr.271/1994 cu privire la protecția civilă (Publicat: 29.12.1994 în Monitorul Oficial nr.20 art.231) cu modificările ulterioare.
- [9] Hotărârii Guvernului nr.847/2022 pentru aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova (Publicat:27.01.2023 în Monitorul Oficial nr.23-24 art.56) cu modificările ulterioare.
- [10] Hotărârii Guvernului nr.1146/2000 cu privire la aprobarea Concepției dezvoltării protecției civile a Republicii Moldova (Publicat: 23.11.2000 în Monitorul Oficial nr.147-148 art.1258).
- [11] Hotărârea Guvernului nr.913/2016 privind aprobarea Reglementării tehnice cu privire la cerințele minime pentru comercializarea produselor pentru construcții (Publicat: 04.08.2016 în Monitorul Oficial nr. 247-255 art.997) cu modificările ulterioare.
- [12] Hotărârea Guvernului nr.743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții (Publicat: 03.12.2024 în Monitorul Oficial nr. 502-505 art.918).
- [13] Hotărârea Guvernului nr.8/2016 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice privind ascensoarele și componentele de siguranță pentru ascensoare (Publicat: 29.01.2016 în Monitorul Oficial nr.20-24, art.20) cu modificările ulterioare.
- [14] Hotărârea Guvernului nr.1009/2000 despre aprobarea Regulamentului privind zonele protejate naturale și construite (Publicat: 12.10.2000 în Monitorul Oficial nr.127 Promulgat: 05.10.2000).
- [15] Hotărârea Guvernului nr.621/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de certificare a performanței energetice a clădirilor și a unităților de clădire (Publicat: 26.09.2024 în Monitorul Oficial nr.408-410 art. 772).
- [16] Hotărârea Guvernului nr.181/2019 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind normativele admise de emitere a zgomotului (Publicat: 22.03.2019 în Monitorul Oficial nr.101-107 art. 209).
- [17] Hotărârea Guvernului nr.1012/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind exploatarea construcțiilor de protecție (Publicat: 11.01.2024 în Monitorul Oficial nr.9-12 art. 6).
- [18] Hotărârea Guvernului nr.552/2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale (Publicat: 21.07.2017 în Monitorul Oficial nr.253-264 art.649) cu modificările ulterioare.
- [19] ОСТН-600-93 Отраслевые строительно-технологические нормы на монтаж сооружений и устройств связи, радиовещания и телевидения.
- [20] ISO 9836:2011(E) Performance standards in building — Definition and calculation of area and space indicators.
- [21] Hotărârrea Guvernului nr.175/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de efectuare a cercetării tehnico-sanitare a locuințelor pentru recunoașterea lor ca fiind inutilizabile pentru locuit, precum și modul de folosire, reamenajare sau demolare (Publicat: 04.03.2016 în Monitorul Oficial nr. 49-54 art. 209).
- [22] Hotărârrea Guvernului nr.10/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanta energetică și a acțiunilor climatice (Publicat: 21.03.2024 în Monitorul Oficial nr. 104-107 art. 252).
- [23] Legea nr.98/2022 privind calitatea aerului atmosferic (Publicat: 13.05.2022 în Monitorul Oficial nr. 141-150 art. 252).
- [24] Legea nr.74/2024 privind acțiunile climatice (Publicat: 16.05.2024 în Monitorul Oficial nr. 209-212 art. 293).

[25]	Hotărârea Guvernului nr.950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale (Publicat: 08.05.2020 în Monitorul Oficial nr.112-114 art.344), cu modificările ulterioare.
[26]	Legea nr.182/2019 privind calitatea apei potabile (Publicat: 03.01.2020 în Monitorul Oficial nr.1-2 art.2) cu modificările ulterioare.
[27]	Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Publicat: 25.03.2016 în Monitorul Oficial nr.69-77 art.117) cu modificările ulterioare.
[28]	Legea nr.267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor (Publicat: 17.03.1995 în Monitorul Oficial nr.15-16 art.144) cu modificările ulterioare.
[29]	Hotărârea Guvernului nr.436/2025 cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (Publicat: 17.07.2025 în Monitorul Oficial nr.372-374 art.446).
[30]	Directiva (UE) 2024/1275 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind performanța energetică a clădirilor (reformare) (Publicat: 8.5.2024 în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene).

Traducerea autentică a prezentului document normativ în limba rusă

Начало перевода

1 Область применения

1.1 Требования настоящих норм (в дальнейшем - Нормы) распространяются на проектирование и строительство вновь строящихся и реконструируемых многоквартирных жилых домов конструктивной высотой до 75 м (здесь и далее по тексту принятой в соответствии с NCM E.03.02), социального жилья, жилых помещений в общежитиях и в гостиницах-приютах [1], [2], а также жилых помещений для долговременного проживания, входящих в состав помещений зданий другого функционального назначения.

1.2 Для многоквартирных жилых домов конструктивной высотой более 75 м, проектная документация должна быть разработана на основе специальных технических условий (СТУ), составленных и утвержденных в соответствии с NCM A.07.02 и NCM A.07.05, которые должны предусматривать, в том числе, комплекс технико-инженерных и технико-организационных мер по обеспечению пожарной безопасности этих объектов в соответствии с положениями NCM E.03.02, СР E.03.01 и СР E.03.02.

1.3 Нормы распространяется на жилые здания всех условий заселения и форм собственности, за исключением специализированных жилых зданий и комплексов (дома – интернаты для людей с ограниченными возможностями и пожилых, дома – интернаты для детей и детей с ограниченными возможностями, психоневрологических интернатов, гостиниц, спа-курортов (санаториев), домов отдыха (пансионатов) и других функционально аналогичных зданий, в части специфических технологических требований по их проектированию).

1.4 При изменении функционального назначения отдельных помещений или частей жилого здания в процессе эксплуатации, или реконструкции к ним должны применяться требования, соответствующих действующих нормативных документов, соответствующих новому назначению, не противоречащие требованиям данных Норм.

1.5 При проектировании и строительстве многоквартирных жилых домов с мансардами следует руководствоваться, в том числе и положениями нормативов NCM C.01.10, NCM E.03.02 и СР E.03.01.

1.6 Положения настоящих Норм обязательны для бенефициаров, проектировщиков, проектных и подрядных организаций, физических и юридических лиц, в том числе для иностранных инвесторов, участвующих в инвестиционных процессах, а также для государственных органов, наделенных контрольными функциями.

1.7 Положения настоящих Норм не относятся к проектированию жилых зданий в соответствии с NCM C.01.15.

2 Нормативные ссылки

Ссылки на нормативные документы, использованные в данных Нормах представлены в Приложении А¹.

3 Термины и определения

В настоящих Нормах использованы термины в соответствии с NCM B.01.05, NCM B.02.02, NCM C.01.06, NCM C.01.12, NCM E.03.02, NCM E.03.03 и т.д., нормативных актах [1] - [29], а также термины с соответствующими определениями, представленные в Приложении В.

¹ В случае, когда ссылочный документ был заменен (изменен), тогда использование данных Норм должно быть в соответствии с замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ был отменен без замены, то положение, в котором на него сделана ссылка, применяется в той мере, в какой оно не затрагивают эту ссылку.

4 Общие положения

4.1 Строительство многоквартирных жилых домов должно осуществляться в соответствии с проверенной и утвержденной в установленном порядке проектно-сметной документацией и удовлетворять основным требованиям предъявляемые к зданиям и сооружениям установленных в [1] и требований, установленных в [2] - [8], [9], [11] и [12], в соответствии с настоящими Нормами и другими действующими нормативными документами устанавливающими нормы проектирования и строительства, и на основании разрешения на строительство.

4.1.1 Состав и содержание проектно-сметной документации на строительство должен соответствовать требованиям NCM A.07.02, NCM A.07.06.

4.1.2 Разработка, проверка и экспертиза проектной документации на строительство осуществляются только аттестованными специалистами в области архитектуры, градостроительства и строительства в соответствии с [1] и [12].

4.2 Размещение жилого здания, расстояния от него до других зданий и сооружений, размеры земельного участка при здании должны удовлетворять в обязательном порядке действующим санитарно-гигиеническим, антиэпидемиологическим, экологическим и противопожарным нормам для многоквартирных жилых домов, в соответствии с утвержденной градостроительной документацией, требований NCM B.01.05, NCM C.04.02 и другими действующими нормативными документами.

4.2.1 Этажность и объемно-пространственная протяженность жилых зданий определяются в соответствии с руководящими положениями, установленными генеральным планом застройки, разработанным и утвержденным на всю территорию населенного пункта в соответствии с [1].

4.2.2 При определении общих размеров жилых территорий и земельных участков для размещения жилого здания/жилых зданий, этажности (уровней) и протяженности жилых зданий в сейсмических зонах должны выполняться требования SM EN 1998-1:2011, SM EN 1998-1:2011/AC:2015, SM EN 1998-1:2011/A1:2015, SM EN 1998-3:2011, SM EN 1998-3:2011/AC:2015, SM EN 1998-3:2011/NA:2019, NCM B.01.05, NCM C.04.02, СНиП II-7-81*, устанавливающие специальные требования для проектирования и строительства в этих зонах, согласно [8], [10], [14] и [24].

4.2.3 Правила определения площади многоквартирного жилого дома и его помещений, площади застройки, высотного режима и объема здания приведены в приложении С.

4.3 При устройстве в многоквартирных жилых домах встроенных или встроенно-пристроенных автостоянок должны соблюдаться требования NCM 02.01, CP C.01.05 и требования ст. 20, абзац (7) и (8) из [4].

4.4 На крышах многоквартирных жилых домов должны быть предусмотрены опоры для сетей телерадиовещания и кабельного интернета.

Не допускается установка мачт, пилонов и вышек радиорелейной связи на крышах многоквартирных жилых домов, а также антенн любого типа на фасадах здания, в том числе балконах, лоджиях и терасах.

4.5 В целях повышения энергоэффективности, комфорта и улучшение экологической ситуации в населенных пунктах, на крышах многоквартирных жилых домов могут устанавливаться фотоэлектрические и солнечные тепловые системы отопления и охлаждения с соблюдением [1], [3], [4], [9], [27], [28], NCM E.03.02, CP E.03.02 и других действующих норм и правил. Фотоэлектрические и солнечные тепловые системы могут устанавливаться в сочетании с другими видами использования поверхности крыши, с такими как «зеленые» крыши в соответствии с требованиями NCM C.04.03 и NCM C.01.10, или с другими инженерными системами и установками для обслуживания здания.

4.6 На эксплуатируемых кровлях жилых зданий, кровлях встроенно-пристроенных помещений общественного назначения, а также на террасах и верандах вне квартир, в соединительных элементах между жилыми зданиями, в том числе на непредназначенных для жилья (нежилых) этажах, открытых в пространстве (цокольных и промежуточных), допускается размещение помещений различного назначения, предназначенных для жителей этих зданий, в том числе:

спортивно-оздоровительных площадок для взрослых, поверхностей для сушки белья и чистки одежды или соляриев. Расстояние от окон жилых помещений, ориентированных в сторону кровли, до этих поверхностей должно быть не менее 20 м.

5 Специальные требования к многоквартирным жилым домам

5.1 При проектировании и строительстве многоквартирных жилых домов должны быть обеспечены: комфортные условия проживания маломобильных групп населения [6], доступность территории, жилых домов и квартир для инвалидов и пожилых людей, для лиц, передвигающихся на инвалидных колясках, в соответствии с положениями NCM С.01.06, NCM С.04.02 и СР С.01.02.

5.1.1 В жилых домах квартиры для семей с лицами с ограниченными возможностями, как правило, предусматриваются на первом этаже здания в соблюдением положений NCM С.01.06 и СР С.01.02.

5.1.2 В квартирах для лиц с ограниченными возможностями, передвигающихся на креслах-колясках, размеры ванной комнаты или совмещенного санитарного узла должны быть не менее 2,2 x 2,2 м, унитаза с умывальником - 1,6 x 2,2 м, без умывальника - 1,2 x 2,2 м.

5.1.3 Специальное оснащение санитарно-технического узла устройствами, обеспечивающими возможность лицам с ограниченными возможностями самостоятельно пользоваться санитарно-техническими устройствами, должно осуществляться на основании индивидуальных заказов на каждую квартиру или группу квартир и указываться в теме проектирования.

5.1.4 В многоквартирных жилых домах публичного жилищного фонда и фонда социального жилья доля квартир для проживания семей с лицами с ограниченными возможностями, передвигающимися на колясках, устанавливается в градостроительном сертификате на проектирование и в техническом задании на проектирование.

5.2 Размещение квартир и жилых комнат в подвальных и цокольных этажах жилых зданий не допускается.

При размещении в подвальных и цокольных этажах нежилых помещений должны быть приняты во внимание ограничения, изложенные в 5.3 настоящих норм и NCM С.01.07.

5.3 В подвальном, цокольном, партерном и первом этажах многоквартирного жилого дома (в городах, в которых проектная численность населения на расчётный срок составляет не менее 250 тыс. человек² и, на третьем этаже) допускается размещение встроенных и встроенно-пристроенных помещений общественного назначения, за исключением объектов, оказывающих вредное воздействие на человека, в том числе с соблюдением установленных нормативов по уровню шума и вибрации при осуществлении внутренней торговой деятельности коммерческими предприятиями [16].

5.3.1 Объекты социальной инфраструктуры, размещаемые в многоквартирных жилых домах, должны быть изолированы от жилых помещений и иметь отдельные входы снаружи.

5.3.2 На этажах, указанных в 5.3, не допускается размещение:

- а) специализированных магазинов, деятельность которых может привести к загрязнению окружающей среды, территорий и воздуха в жилых кварталах, повышению уровня шума сверх допустимых норм, вибрации, ионизирующего и неионизирующего излучения;
- б) магазинов с наличием в них взрыво- и пожароопасных веществ и материалов;
- в) магазинов, торгующих синтетическими коврами, автозапчастями, шинами и автомобильными маслами;
- г) специализированных магазинов рыбной продукции, складов любого назначения, в том числе оптовой торговли, за исключением камер предпродажного хранения в помещениях публичного назначения;
- е) предприятий и магазинов с режимом функционирования³ после 22:00 [10];

² Согласно классификации городов по NCM В.01.05

³ Время ограничения функционирования устанавливается местными органами самоуправления.

- f) предприятий социальной сферы, использующих легковоспламеняющиеся вещества (за исключением парикмахерских и мастерских по ремонту часов общей площадью менее 300 м²), общественных бань, плавательных бассейнов (за исключением индивидуальных бассейнов в квартирах, расположенных на первом этаже);
- g) предприятий общественного питания и развлекательные заведения, имеющие более 50 мест и общую площадь более 250 м², всех предприятий, осуществляющих деятельность с музыкальным сопровождением, в том числе дискотек, танцевальных студий, театров, а также казино и ресторанов;
- h) прачечных и химчисток (за исключением пунктов приема белья и прачечных самообслуживания вместимостью менее 75 кг белья/смены);
- i) автоматических телефонных станций общей площадью более 100 м²;
- j) общественных туалетов;
- k) учреждений и магазинов похоронных услуг;
- l) встроенных и пристроенных дизельных электростанций;
- m) промышленных помещений (складов);
- n) лабораторий различного типа;
- o) врачебных амбулаторий всех типов;
- p) дневных стационаров и частных дневных амбулаторий: травматологических пунктов, подстанций скорой и неотложной помощи;
- q) отделений с врачебным приемом для больных дерматовенерологическими, психиатрическими, инфекционными и фтизиатрическими заболеваниями, отделений (кабинетов) магнитно-резонансной томографии;
- r) рентгенологических кабинетов, а также помещений с терапевтическим или диагностическим оборудованием и приборами, являющимися источниками ионизирующего излучения;
- s) помещений для хранения, переработки и использования в различных установках и устройствах легковоспламеняющихся и горючих жидкостей и газов, взрывчатых веществ;
- t) кинозалов, конференц-залов других помещений вместимостью более 50 мест, саун, а также лечебно-профилактических учреждений.

5.3.3 Магазины по продаже ковровых изделий из синтетических материалов допускается размещать в помещениях, примыкающих к этажам жилых зданий с пределом огнестойкости REI 150, с соблюдением санитарных норм и требований охраны атмосферного воздуха.

5.4. Пентхаусы – это квартиры высокого стандарта, обычно занимающие весь верхний этаж многоквартирных жилых домов и обеспечивающие панорамный вид, с просторными и светлыми помещениями, повышенным уровнем приватности и эксклюзивности, роскошными удобствами (террасами, отдельными лифтами, фитнес-залами и т.д.). Проектирование пентхаусов осуществляется в соответствии с положениями настоящим Норм и связанными с ним нормативными документами.

5.5 На верхних этажах многоквартирных жилых домов, в которых не предусмотрены квартиры-пентхаусы, допускается размещение мастерских для художников и архитекторов, а также офисных помещений (кабинетов) с численностью работающих в каждом помещении до 5 человек с учетом требований 8.2.15.1 настоящих Норм. Размещение офисных помещений в мансардных этажах допускается в зданиях со степенью огнестойкости не ниже II и высотой не более 28 м.

5.6 В квартирах допускается размещение помещений для осуществления профессиональной деятельности или индивидуальной предпринимательской деятельности в соответствии с действующим законодательством.

5.7 В целях защиты жильцов от шума и выхлопных газов не допускается погрузка и/или выгрузка в общественные помещения, находящиеся со двора многоквартирного жилого дома, где расположены окна жилых комнат квартир и вход в многоквартирное жилое здание.

5.7.1 Загрузка помещений публичного назначения, входящих в состав жилых зданий, должна осуществляться:

- a) со стороны боковых стен жилого здания без оконных/квартирных проемов;
- b) из подземных тоннелей;
- c) со стороны магистралей (улиц) при наличии специальных загрузочных помещений.

5.7.2 Разгрузочные камеры допускается не предусматривать, если площадь входящих в состав общественных помещений составляет до 150 м².

5.8 В жилых зданиях в соответствии с действующими нормативными документами должны быть предусмотрены:

- a) холодное и горячее водоснабжение для бытовых нужд;
- b) системы водоотведения и ливневой канализации;
- c) электроснабжение, отопление и вентиляция;
- d) системы дымоудаления и внутренние водопроводные системы для пожаротушения.

5.9 В многоквартирных жилых домах необходимо предусматривать электроосвещение, силовые электроустановки, телефонизацию, радио, телевидение, звуковую сигнализацию, автоматизированные системы инженерного оборудования, интерфоны с доступом посредством карточки или кодовыми замками на входах в дома, лифтами для транспортировки подразделений пожарной охраны и аварийно-спасательных машин, системами противопожарной защиты: установками автоматической пожарной сигнализации, системами оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре в соответствии с требованиями действующих правил пожарной безопасности. При определении источников освещения для общего освещения зданий, а также вспомогательных помещений, в зависимости от степени видимости и требований к цветовой дифференциации, необходимо учитывать требования установленные NCM C.04.02.

5.9.1 В многоквартирных жилых домах могут быть предусмотрены и другие инженерные системы, такие как видеонаблюдение, системы сигнализации доступа в многоквартирный дом и инженерного оборудования, а также системы диспетчеризации.

5.9.2 Прокладка сетей связи и сигнализации от распределительных щитов (ниш) и их ввод в квартиры должны осуществляться скрытым способом внутри строительных конструкций. На каждом этаже требуется предусмотреть устройство распределительного щита (ниши) для сетей электронных коммуникаций систем технического обеспечения, которые позволят произвести установку, протяжку и обслуживание сетей и оборудования. Минимальные размеры щита (ниши) должно быть 2 м x 1 м x 1 м (ширина, глубина и высота). Размер канала между этажами для прокладки сетей электронных коммуникаций, должен быть не менее 1 м x 0,2 м (ширина и глубина), а трубы и каналы, предназначенные для прокладки кабелей электронных коммуникаций в квартиры, должны иметь внутренний диаметр не менее 32 мм, обеспечивая возможность одновременной прокладки нескольких кабелей, в соответствии с требованиями NCM G.02.01.

5.9.3 Проектирование и монтаж систем электроснабжения, искусственного освещения и электрооборудования новых, реконструированных и капитально отремонтированных жилых домов, включая ниши и каналы для установки электрооборудования и прокладки электропроводки, должны выполняться в соответствии с NCM G.01.02, NCM C.04.02, ПУЭ, ВСН 60-89, [8] и другим действующим нормам и правилам.

5.9.4 Все лифты, устанавливаемые в жилых зданиях, должны быть спроектированы, изготовлены и установлены в соответствии с требованиями стандартов SM EN 81-20 и SM EN 81-50, обеспечивающими высокий уровень безопасности, доступности и производительности.

5.10 В жилых зданиях с отметкой пола верхнего этажа, превышающей отметку пола партера на 8,0 м, рекомендуется устанавливать пассажирский лифт, а в жилых зданиях с отметкой пола первого этажа 12,0 м и выше установка пассажирского лифта/лифтов обязательна.

5.10.1 Минимальное количество пассажирских лифтов, которыми должны быть оборудованы многоквартирные жилые дома различной степени высотности, указано в Приложении Е.

5.10.2 Кабина одного из лифтов должна иметь глубину или ширину 2100 см, чтобы обеспечить возможность транспортировки человека на носилках скорой помощи.

5.10.3 Ширина дверей кабины одного из лифтов должна обеспечивать доступ людей в инвалидных колясках. Кабина лифта должна быть оборудована автоматическими дверями с минимальным проёмом 800 мм для обеспечения беспрепятственного доступа людей с ограниченными возможностями. Минимальный размер кабины должен соответствовать требованиям SM EN 81-70 и SM ISO 8100-30. Панели управления лифтов должны располагаться на высоте от 900 до 1200 мм от уровня пола и иметь тактильную маркировку и шрифт Брайля.

5.10.4 При надстройке одного этажа или мансардного этажа к существующим пятиэтажным жилым зданиям рекомендуется предусматривать их лифтами, а при надстройке не более двух этажей — обязательно. В зданиях, оборудованных лифтами, допускается не предусматривать остановку лифта на дополнительном этаже.

5.10.5 В многоквартирных жилых домах, где верхние этажи партера предназначены для размещения квартир для семей с лицами с ограниченными возможностями, которые используют для передвижения кресла-коляски, а также в специализированных жилых домах для граждан пожилого возраста и семей с лицами с ограниченными возможностями, должны быть предусмотрены пассажирские лифты или подъемные платформы в соответствии с требованиями NCM C.01.06, CP C.01.02.

5.10.6 Лифты [13] должны быть спроектированы, изготовлены и установлены таким образом, чтобы исключить возможность их запуска при превышении номинальной нагрузки, а также должны быть оборудованы устройствами, предотвращающими свободное падение или неконтролируемое движение кабины в случае отключения питания или выхода из строя какого-либо компонента.

5.10.6.1 В случае отказа или остановки, лифты должны быть спроектированы таким образом, чтобы кабины могли быть доставлены на ближайшую посадочную площадку, а в случае срабатывания пожарной сигнализации все кабины должны быть автоматически доставлены на первый этаж здания, в соответствии с положениями SM EN 81-73.

Операторы и проектировщики должны внедрить систему управления рисками для выявления, оценки и снижения рисков, связанных с эксплуатацией лифтов, включая анализ механических, электрических и эксплуатационных опасностей в соответствии с положениями SM EN 81-20.

5.10.6.2 Кабина лифта должна быть спроектирована и изготовлена таким образом, чтобы:

- a) обеспечивала пространство и прочность, соответствующие максимальному количеству людей и номинальной грузоподъемности лифта, установленной монтажником;
- b) конструктивные элементы не препятствовали и не затрудняли доступ и использование лифта лицами с ограниченными возможностями и позволяли вносить любые изменения или дополнения в удобства для их использования;
- c) позволяла поддерживать постоянную связь со спасательной службой посредством двусторонней связи;
- d) обеспечивала достаточную вентиляцию для пассажиров даже в случае длительной остановки.

5.10.6.3 Лифты должны быть оборудованы:

- a) системами аварийного освещения, функционирующими не менее 60 минут в случае отключения электроэнергии;
- b) устройствами двусторонней связи с центрами реагирования в соответствии с SM EN 81-28 для обеспечения безопасной эвакуации;
- c) системами безопасности в соответствии с SM EN 81-72, исключающими использование лифтов во время пожаров, за исключением лифтов, предназначенных для тушения пожаров.

5.10.6.4 Двери доступа на площадку и двери кабины или системы из двух дверей, если они автоматические, должны быть оборудованы устройством, исключающим риск защемления при их движении.

5.10.6.5 Двери кабины должны быть дымонепроницаемыми и оставаться закрытыми и запертыми, если лифт останавливается между двумя этажами, где существует риск падения в пространство между кабиной и шахтой.

5.10.6.6 Лифтовые шахты должны иметь естественную или принудительную вентиляцию, обеспечивающую минимальный расход воздуха 0,1 м³/с на каждую кабину. Кроме того, естественное или искусственное освещение шахты должно обеспечивать видимость не менее 50 люкс по всей ее длине.

5.10.6.7 Лифты должны быть спроектированы и установлены таким образом, чтобы уровень воспринимаемого шума не превышал 50 дБ в кабине и 30 дБ в соседних квартирах. Кроме того, для повышения комфорта пользователей должны быть приняты меры по снижению вибрации в соответствии с SM EN 81-20.

5.10.7 Лифты и элементы их безопасности, предназначенные для установки в жилых зданиях, должны быть испытаны и проверены в соответствии с требованиями стандарта SM EN 81-50 для обеспечения соответствия требованиям безопасности и эксплуатационных характеристик. Кроме того, они должны сопровождаться декларацией соответствия ЕС или сертификатом эксплуатационных характеристик, выданным уполномоченным органом, а также технической документацией⁴ в соответствии с [11].

5.10.8 Ширина площадок перед лифтами должна обеспечивать возможность использования лифта для перевозки пациентов с носилками скорой помощи и быть не менее, м:

1,5 – перед лифтом грузоподъемностью 630 кг при ширине кабины 2100 мм;

2,1 – перед лифтом грузоподъемностью 630 кг при глубине кабины 2100 мм.

Для лифтов, расположенных в два ряда, ширина лифтового холла должна быть не менее, м:

1,8 – при установке лифтов с глубиной кабины менее 2100 мм;

2,5 – при установке лифтов с глубиной кабины 2100 мм и более.

5.10.9 В многоквартирных жилых домах высотой более 50 м один из лифтов должен быть предназначен для использования пожарными подразделениями в соответствии с SM EN 81-72. Лифт должен быть оборудован:

а) прямым доступом снаружи без ступенек;

б) водо- и огнестойкой кабиной с герметичными дверями;

с) специальными кнопками ручного управления, доступными для пожарных, оснащенных всем необходимым;

д) электропитанием от выделенного источника, защищенного от повреждений, вызванных пожаром.

5.10.10 Лифты должны проходить периодическое техническое обслуживание и обязательные проверки в соответствии с SM EN 81-20 и SM EN 81-50. Операторы должны обеспечить:

а) ежегодную программу технического осмотра, проводимую уполномоченным органом;

б) постоянный контроль износа критически важных компонентов, таких как тяговые тросы, тормоза и системы управления;

с) регистрацию всех работ по техническому обслуживанию и ремонту в журнале учета технического обслуживания, доступном для органов надзора.

5.10.11 Тарифы на техническое обслуживание лифтов определяются в соответствии с требованиями NCM A.01.16 и CP L.01.09.

5.11 В многоквартирных жилых домах, в партере, для каждого входа в здании должны быть предусмотрены тамбур, вестибюль (холл), помещение оборудованное санузлом для обслуживающего персонала и помещение для хранения инвентаря, необходимого для обслуживания здания. В многоквартирных жилых домах, оборудованных мусоропроводами, допускается использование помещений мусоропроводов для хранения инвентаря, необходимого для обслуживания. Многоквартирный жилой дом/группа жилых домов в кондоминиуме должны быть оборудованы помещением/помещениями для администрации ассоциации собственников в кондоминиуме площадью не менее 12 м². Указанные помещения (за исключением вестибюлей) должны располагаться в партере вне лестничной клетки. Размещение спальных мест в помещениях для обслуживающего персонала не допускается.

Отметка пола помещений при входе в здание должна быть выше отметки тротуара перед входом не менее чем на 0,15 м. Отметку низа оконных проемов помещений квартир первых этажей (за исключением квартир с выходом на приквартирный участок), как правило, принимают не ниже 1,8 м от планировочной отметки земли.

Ступени при входе в многоквартирный жилой дом должны быть оборудованы пандусами для перемещения детских и инвалидных колясок. Вход в многоквартирный дом должен быть защищен от атмосферных осадков навесом и устройством для отвода ливневых вод.

⁴ Закон № 162/2023 о надзоре за рынком и соответствии продукции.

5.12 Исходя из основной задачи гражданской защиты – защиты населения, территории и материальных ценностей при возникновении опасности и чрезвычайных ситуаций природного, техногенного и экологического характера, а также в случае применения современных средств массового поражения, в соответствии с [10] и другими нормативными актами в подвалах жилых домов предусматриваются защитные убежища для жителей проектируемых жилых зданий.

Убежища должны быть оснащены необходимыми оборудованием, инвентарем, устройствами и приборами, предназначенными для укрытия людей и грузов в чрезвычайных ситуациях, в соответствии с [8], [17] и другими положениями нормативных актов и нормативных документов в области строительства, окружающей среды и общественного здравоохранения.

5.12.1 Убежища гражданской обороны, размещаемые в подвалах многоквартирных жилых домов, в мирное время могут использоваться для иных целей, в том числе как:

- a) санитарно-бытовые помещения;
- b) помещения для культурно-бытового обслуживания и проведения учебных занятий;
- c) производственные помещения категорий Д и Е по пожарной и взрывопожарной опасности, в которых технологические процессы осуществляются без выделения взрывоопасных жидкостей, паров, газов, опасных для людей, и не требующие естественного освещения;
- d) помещения для электромонтеров, телефонистов, аварийно-восстановительных бригад;
- e) гаражи и подземные стоянки для транспорта;
- f) склады для хранения негорючих материалов, а также горючих и негорючих материалов в сгораемой таре с наличием автоматической системы пожаротушения;
- g) помещения для занятий спортом (стрелковые тир и спортивные залы);
- h) иного назначения при наличии положительного заключения Генерального инспектора по чрезвычайным ситуациям.

5.12.2 Убежища гражданской обороны обустраиваются таким образом, чтобы обеспечить доступ в них лицам с ограниченными возможностями. Инвентарь, оборудование и инструменты, необходимые для обустройства убежищ гражданской обороны предусматриваются в соответствии с приложением 1 из [17].

5.12.3 Если по техническим причинам убежища не могут быть обустроены таким образом, чтобы обеспечить доступность для лиц с ограниченными возможностями в соответствии с действующими нормативными актами, должны быть приняты соответствующие меры для разумной адаптации данных объектов к потребностям данной категории лиц.

5.12.4 На входах в убежища гражданской обороны, в тамбурах, в мирное время должны быть установлены водонепроницаемые металлические двери, установленные на опорах и закрытые легкосъёмными сетками. Все двери должны свободно открываться в направлении эвакуации людей.

5.12.5 При эксплуатации убежищ гражданской защиты запрещается:

- a) перепланировка помещений;
- b) образование отверстий и проёмов в конструктивных элементах;
- c) разрушение герметизации и гидроизоляции;
- d) загромождение путей эвакуации, аварийных входов и выходов;
- e) демонтаж оборудования без проектной документации;
- f) оштукатуривание потолков и стен помещений;
- g) применение горючих материалов для отделки, облицовки и окраски стен и потолков;
- h) нанесение краски на резиновые элементы, обеспечивающие герметичность, резиновые амортизаторы, резиновые прокладки или другие материалы, металлорукава, металлические таблички с указанием технических и технологических данных оборудования и наименования завода-изготовителя.

5.12.6 Проектировщик должен указать в разрабатываемой проектной документации, что при угрозе возникновения чрезвычайных ситуаций управляющие помещений в подвалах, полуподвалах, подземных автостоянок, подземных переходов, подземных тоннелей, погребов и других помещений и заглубленных пространств в жилом здании обязаны подготовить их к укрытию людей не позднее 24 часов после вынесения решения Комиссии по чрезвычайным ситуациям соответствующего уровня.

5.12.7 Пути движения к убежищам гражданской защиты должны быть обозначены отличительными знаками гражданской защиты в соответствии с [17].

5.13 Для многоквартирных жилых домов с проектной высотой выше 26,5 м (как правило, выше 9 этажей) должны быть предусмотрены, а для многоквартирных жилых домов с проектной высотой выше 13,5 м (как правило, выше 5 этажей) рекомендуется предусмотреть конструктивные мероприятия для крепления люлек и подвесных подмостей для обеспечения ремонта фасадов жилых домов.

6 Требования к квартирам и другим помещениям

6.1 В жилых домах квартиры должны предоставляться из расчета условий проживания одной семьи согласно [2].

6.2 В многоквартирных жилых домах минимальная площадь квартир и количество комнат в них, включая площадь балконов, террас, веранд, лоджий, холодных кладовых и тамбуров, указывается в техническом задании на проектирование, разрабатываемом заказчиком/инвестором и проектировщиком в соответствии с положениями [1], NCM B.01.05, но не менее минимальных площадей помещений и квартир, указанных в 6.7, 6.10 и Таблице 9 настоящих Норм.

6.3 Состав частных и индивидуальных квартир в жилищном фонде, используемого в коммерческих целях определяется в техническом задании на проектирование исходя из минимально необходимого количества жилых помещений (комнат) и вспомогательных помещений: кухни (или кухни-ниши), прихожей, ванной комнаты (или душевой) и туалета (или совмещенного санузла), кладовой (кладовой-склада) (или встроенного шкафа).

6.4 В многоквартирных жилых домах публичного фонда социального жилья, состав комнат и площадь квартир определяются в соответствии с настоящими Нормами.

6.5 В многоквартирных жилых домах, а также в специализированных домах для инвалидов и престарелых должны быть предусмотрены лоджии и (или) балконы с учетом требований NCM E.03.02 и неблагоприятных условий. Ширина лоджий и (или) балконов для инвалидов должна быть не менее 1,5 м.

Неблагоприятные условия для устройства остекленных балконов и лоджий:

- а) шум от транспортных магистралей или промышленных территорий 75 дБ и более (кроме шумозащищенных жилых домов);
- б) концентрация пыли в воздухе 1,5 мг/м³ и более в течение 15 дней и более в период трех летних месяцев.

6.6 Размеры жилых комнат и кладовых в квартирах определяются исходя из необходимого набора мебели и оборудования, размещаемого в соответствии с эргономическими требованиями.

6.7 В квартирах, указанных в 6.3, площадь помещений должна быть не менее, м²:

- а) жилая комната в однокомнатной квартире – 16;
- б) жилая комната в двухкомнатной и более квартире – 18;
- с) спальня – 12 (14 м² – для 2 человек);
- д) кухня – 8;
- е) кухня с гостиной – 13,0;
- ф) площадь кухни в кухне-гостиной – 6;
- г) санузел общий для однокомнатной квартиры – 4,5;
- h) ванная комната – 4,5;
- і) санузел – 1,5;
- ж) хозяйственное помещение (кладовая) – 2,0.

6.7.1 В однокомнатных квартирах типа «студия» допускается предусматривать кухни-ниши площадью не менее 5 м², оборудованные электрическими плитами.

6.7.2 Площадь спален и кухонь, расположенных на мансардном этаже (или на этаже с наклонными конструкциями потолочных перекрытий), допускается принимать не менее 8 м² при условии, что жилая комната будет иметь площадь не менее 18 м².

6.8 Высота (от пола до потолка) жилых комнат и кухонь (кухонь-столовых) принимается не менее 2,55 м.

6.8.1 В жилых комнатах и кухнях квартир, расположенных на мансардном этаже (или на верхних этажах с наклонными кровлями), допускается уменьшение высоты до потолка для поверхности, которая не будет превышать 50% площади этих помещений.

6.8.2 Высота коридоров в квартирах определяется условиями безопасности движения людей и должна быть не менее 2,1 м.

6.9 Жилые комнаты (жилые помещения) и спальни в квартирах жилищного фонда с 2, 3 и 4 комнатами, предусмотренных в 6.3, должны иметь отдельный вход.

6.10 Помещения квартир, предусмотренные в 6.3, должны быть оборудованы:

- а) кухней – с раковиной или мойкой, а также плитой для приготовления пищи, местом для посудомоечной машины и необходимыми подводками холодной, горячей воды и канализации;
- б) ванной комнатой – с ванной (или душем) и раковиной;
- с) туалетом – с унитазом с бачком, установленным над унитазом или на высоте;
- д) совмещенным санузлом – с ванной (или душем), раковиной и унитазом с бачком;
- е) местом для стиральной машины и необходимыми подводками горячей, холодной воды и канализации.

В остальных квартирах состав сантехнического оборудования определяется бенефициаром /инвестором совместно с проектировщиком в техническом задании на проектирование. Качество и состав используемого оборудования не должны уступать требованиям к качеству и составу, предъявляемым к социальному жилью.

Совмещенные санузлы допускаются только в однокомнатных квартирах. Квартиры для людей с ограниченными возможностями допускается оборудовать совмещенными санузлами.

6.11 Уровень комфорта и состав помещений квартир типа «пентхаус» в многоквартирных жилых домах определяются техническим заданием на проектирование, при этом нижний предел площади не должен быть ниже соответствующих показателей квартир, приведенных в 6.7 и 6.10.

6.12 В целях обеспечения безопасности эксплуатации квартир и общественных помещений собственникам жилых помещений и общественных помещений передается комплект строительных чертежей.

Комплект строительных чертежей включает в себя схемы прокладки скрытых электропроводок, инженерных систем многоквартирного жилого дома, расположение вентиляционных каналов, других частей жилого здания и его установок, в конструкции которых запрещается вмешательство жильцов и арендаторов/арендодателей в процессе эксплуатации, а также правила технического обслуживания и ремонта систем противопожарной защиты и план эвакуации людей при пожаре.

7 Требования конструктивной безопасности

7.1 Фундаменты и несущие конструкции зданий должны быть спроектированы и построены таким образом, чтобы в период производства строительных работ и при предусмотренных условиях эксплуатации не произошло:

- а) разрушения или повреждения конструкций, приводящие к необходимости прекращения функционирования здания;
- б) недопустимые для нормальной эксплуатации повреждения конструкций или здания в целом вследствие деформаций, вибраций или образования трещин;
- в) повреждения конструкций, снижающие их проектные расчетные показатели.

7.2 Конструкции, основания и фундаменты зданий должны быть рассчитаны на восприятие постоянных нагрузок от собственного веса несущих и ограждающих конструкций; равномерно распределенных и сосредоточенных на перекрытиях; нагрузок от снеговых и ветровых воздействий в соответствии с нормами для района строительства. Нормативные значения номинальных нагрузок, учитывающие неблагоприятные сочетания нагрузок или соответствующие им усилия, предельные значения изгиба и перемещений конструкций, а также значения коэффициентов запаса по нагрузкам должны приниматься в соответствии с требованиями действующих нормативных актов.

При расчете прочности конструкций, оснований и фундаментов многоквартирных жилых домов должны учитываться дополнительные требования, указанные бенефициаром/инвестором в техническом задании для проектирования, например, в части размещения каминов, тяжеловесного оборудования в общественных помещениях, входящих в состав многоквартирного жилого дома; при креплении элементов тяжеловесного оборудования в помещениях к внутренним и наружным стенам и перекрытиям.

7.3 Методы расчета конструкций, несущая способность и допустимая деформируемость должны соответствовать действующим нормативным требованиям.

При размещении многоквартирных жилых домов на землях с подземной разработкой месторождений, на просадочных грунтах, в сейсмических зонах, а также в других сложных геологических условиях должны учитываться дополнительные требования действующих норм и правил.

7.4 Фундаменты многоквартирных жилых домов должны быть запроектированы с учетом физико-механических показателей грунтов, параметров гидрогеологического режима участка строительства, а также степени агрессивности грунтов и грунтовых вод по отношению к фундаментам, а подземные инженерные сети должны обеспечивать равномерную осадку фундамента под элементами многоквартирных жилых домов.

7.5 При расчете многоквартирных жилых домов высотой более 40 м на ветровые воздействия, за исключением условий, связанных с прочностью и устойчивостью здания и его элементов, должны быть предусмотрены ограничения по параметрам колебаний перекрытий верхних этажей, обусловленные требованиями обеспечения комфортного проживания.

7.6 При проведении реконструкций многоквартирных жилых домов, в случае возникновения дополнительных нагрузок и воздействий, несущие конструкции и ограждающие элементы, а также грунты основания должны быть проверены на действие этих нагрузок независимо от степени физического износа конструкции. В то же время, необходимо учитывать текущую несущую способность грунтов основания, обусловленную изменениями, происходящими в период эксплуатации, а также изменением с течением времени прочности бетона в бетонных и железобетонных конструкциях.

7.6.1 При реконструкции многоквартирного жилого дома необходимо учитывать изменения конструктивной схемы, возникающие в процессе эксплуатации данного здания с течением времени (в том числе появление новых щелей (проемов), не предусмотренных первоначальным проектом, а также влияние выполненных ремонтных работ в конструкциях или их укреплении).

7.6.2 При реконструкции многоквартирных жилых домов с изменением расположения санитарно-бытовых помещений должны быть предусмотрены соответствующие дополнительные мероприятия по гидро-, звуко- и виброизоляции, а также, при необходимости, усиление перекрытий, на которых планируется установка санитарно-бытовых помещений.

7.7 Запрещается осуществлять перепланировку квартир в многоквартирном жилом доме, если соответствующие мероприятия затрагивают как наружные, так и внутренние несущие конструкции существующего здания.

8 Требования пожарной безопасности

8.1 Предотвращение распространения пожара

8.1.1 Огнестойкость многоквартирных жилых домов и конструктивных элементов должна обеспечиваться в соответствии с требованиями NCM E.03.02 и CP E.03.01 для зданий с функциональной пожарной опасностью F1.3, требованиями SM EN 13501-2, SM EN 1634-1+A1, SM EN 81-58 и положений, установленными в этих нормах, а в процессе эксплуатации – в соответствии с Основными правилами пожарной безопасности в Республике Молдова.

Тип дверей, предел их огнестойкости и размеры (высота и ширина), предусмотренные на путях эвакуации, а также тип замков, в том числе «антипаника», устанавливаемых в соответствии с SM SR EN 179 на дверях путей эвакуации, должны соответствовать требованиям NCM E.03.02 и CP E.03.04.

8.1.2 Допустимая высота многоквартирного жилого дома и площадь этажа в пределах пожарного отсека (разделенного противопожарными преградами) определяются в зависимости от степени огнестойкости и класса конструктивной пожарной опасности жилого здания согласно Таблице 1.

Таблица 1

Степень огнестойкости здания	Класс конструктивной пожарной опасности многоквартирных жилых домов	Максимально допустимая высота многоквартирного жилого дома, м	Максимально допустимая площадь пожарного отсека, м ²
I	C0	75	2500
II	C0 - C1	28	2200
III	C0 - C1	15	1800
IV	C0, C1	5	800
		3	1200
	C2, C3	5	500
		3	900
V	Не нормируется	5	500
		3	800

ПРИМЕЧАНИЕ 1 - Минимальные требования к огнестойкости, которым должны соответствовать основные конструктивные элементы, используемые для отнесения здания или пожарного отсека к определенной степени огнестойкости, указаны в Таблице 1 из NCM E.03.02.

ПРИМЕЧАНИЕ 2 - Высота здания определяется в соответствии с NCM E.03.02.

8.1.3 Проектирование и строительство мансардных этажей выполненных с применением горючих материалов (деревянные стропила и/или обрешётка и т.п.) допускается для зданий до 3-х этажей, включая мансардный этаж. Запрещается снижать степень огнестойкости и класс конструктивной пожарной опасности основного многоквартирного жилого дома при устройстве мансардного этажа.

8.1.4 Перегородки многоквартирных жилых домов высотой до 28 м должны соответствовать требованиям, установленным в Таблице 2.

(Пробел оставлен намеренно)

Таблица 2

№ по пп.	Название элемента	Степень огнестойкости	Минимальные требования к стенам	Примечания
1.	Перегородки между секциями здания, между квартирами, а также между квартирами и помещениями общего пользования	I	A1, A2-s1d0, EI/REI 90	-
		II	A1, A2-s1d0, EI/REI 60	
		III	A1, A2-s1d0, EI/REI 60	
		IV	B-s1d0, EI/REI 45	
		V	D-s1d0, EI/REI 30	
2.	Перегородки между ванными комнатами и кухнями по отношению к другим комнатам квартиры	I	EI/REI 45*	* - Или огнестойкая перегородка будет предусмотрена в гостиной, при условии свободного расположения кухни в гостиной.
		II	EI/REI 30*	
		III	EI/REI 15*	
		IV	-	-
		V	-	-
3.	Перегородки между кладовыми или складскими помещениями в подвале или цокольном этаже, в пределах групп помещений максимальной площадью «х» м².	I II III IV V	A1 или A2-s1d0	Без требований по огнестойкости, включая двери.
4.	Перегородки между группами кладовыми, указанными в пункте 3 (площадью не более «х» м²), а также между ними и техническими помещениями здания.	I II III IV V	EI/REI 60	Двери в общие коридоры здания должны соответствовать пределу огнестойкости не менее EI ₂ 30-C2 Sa.

ПРИМЕЧАНИЯ - "-"= огнестойкость не определена;

«х» = Размещение кладовых или складских помещений в подвале или цокольном этаже допускается в пределах следующих площадей застройки:

- не более 500 м² при условии, что площадь помещений хозяйственных групп открытого типа составляет не более 75% от площади застройки соответствующего этажа для зданий I степени огнестойкости и оборудованы автоматическими установками водяного пожаротушения, или 300 м² без автоматической установки пожаротушения;

- не более 400 м² при условии, что площадь помещений хозяйственных групп открытого типа составляет не более 75% от площади застройки соответствующего этажа для зданий II степени огнестойкости и оборудованы автоматическими установками водяного пожаротушения, или 300 м² без автоматической установки пожаротушения;

- не более 300 м² при условии, что площадь помещений хозяйственных групп открытого типа составляет не более 75% от площади застройки соответствующего этажа для зданий III степени огнестойкости;

- не более 200 м² при условии, что площадь застройки групп бытовых помещений открытого типа составляет не более 75% от площади застройки соответствующего этажа для зданий IV степени огнестойкости;

- не более 100 м² при условии, что площадь застройки групп бытовых помещений открытого типа составляет не более 75% от площади застройки соответствующего этажа для зданий V степени огнестойкости;

* - или огнестойкая перегородка кухни будет предусмотрена в жилой комнате с высотой выступа 50 см от потолка до дверной коробки.

- предел огнестойкости межкомнатных перегородок не нормируется. Класс пожарной опасности межкомнатных шкафных, сборно-разборных и раздвижных перегородок не нормируется.

8.1.5 В подвальном или цокольном этаже жилых зданий допускается устройство хозяйственных помещений при условии, что удельная тепловая нагрузка не превышает 840 МДж/м².

8.1.6 Огнестойкость стен, дверей и перекрытий, отделяющих лестничные клетки, а также дверей лестничных клеток в жилых зданиях высотой менее 28 м должна соответствовать требованиям Таблицы 3.

Таблица 3

Степень огнестойкости	Допустимые пределы огнестойкости для лестничных клеток				
	Стены		Перекрытия (отделяющие лестничные клетки от остальной части здания)		Двери (за исключением квартирных дверей)
I h<28m	EI/REI 180	A1 или A2-s1d0	REI 120	A1 или A2-s1d0	E 15 - C5 S ₂₀₀
II	EI/REI 180	A1 или A2-s1d0	REI 120	A1 или A2-s1d0	E 15 - C5 S ₂₀₀
II (+)	EI/REI 120	A1 или A2-s1d0	REI 90	A1 или A2-s1d0	E 15 - C5 S ₂₀₀
III	EI/REI 90	A1 или A2-s1d0	REI 60	A1 или A2-s1d0	E 15 - C5 Sa
III (+)	EI/REI 60	A1 или A2-s1d0	REI 45	A1 или A2-s1d0	E 15 - C5 Sa
IV	EI/REI 45	A1, A2-s1d0 или B-s1d0	REI 30	A1, A2-s1d0 или B-s1d0	-
V	EI/REI 15	A1, A2-s1d0, B-s1d0, C-s1d0, D-s1d0	REI 15	A1, A2-s1d0, B-s1d0, C-s1d0, D-s1d0	-

ПРИМЕЧАНИЯ: «-» = пожарная безопасность не определена.

(+) Здания оборудованные автоматическими спринклерными/распылительными системами пожаротушения в дополнение к нормативным требованиям.

8.1.7 Огнестойкость стен, дверей и перекрытий, разделяющих горизонтальные пути эвакуации (коридоры и вестибюли), а также дверей коридоров и вестибюлей в жилых зданиях высотой менее 28 м должна соответствовать требованиям Таблицы 4.

Таблица 4

Степень огнестойкости	Допустимые пределы огнестойкости для коридоров и вестибюлей				
	Стены		Перекрытия (отделяющие коридоры и вестибюли от остальной части здания, включая их выходы наружу на уровне земли или на прилегающую проезжую часть)	Двери (кроме дверей в закрытые лестничные клетки)	
I h<28m	EI/REI 90	A1 или A2-s1d0	Согласно NCM E.03.02 Минимальные требования к огнестойкости, которым должны соответствовать перекрытия (REI) для обеспечения установленной степени огнестойкости.	A1 или A2-s1d0	-
II	EI/REI 60	A1 или A2-s1d0		A1 или A2-s1d0	-
II (+)	EI/REI 60	A1 или A2-s1d0		A1 или A2-s1d0	-
III	EI/REI 45	A1 или A2-s1d0		A1 или A2-s1d0	-
III (+)	EI/REI 45	A1, A2-s1d0, B-s1d0		A1 или A2-s1d0, B-s1d0	-
IV	EI/REI 30	A1, A2-s1d0, B-s1d0		A1, A2-s1d0, B-s1d0	-
V	EI/REI 15	A1, A2-s1d0, B-s1d0, B-s2d0, C-s1d0, C-s2d0, D-s1d0 или D-s2d0		A1, A2-s1d0, B-s1d0, B-s2d0, C-s1d0 или C-s2d0, D-s1d0 или D-s2d0	-

ПРИМЕЧАНИЯ: «-» = пожарная эффективность не определена

(+) Конструкции, оборудованные автоматическими спринклерными/распылительными системами пожаротушения в дополнение к нормативным требованиям.

8.1.8 Пределы огнестойкости строительных конструкций отделяющие лестничные клетки и горизонтальные пути эвакуации (коридоры и вестибюли) в многоквартирных жилых домах, относящиеся к категории надземных зданий высотой от 28 м до 50 м (высотное здание) или высотой более 50 м (очень высокое здание), должны соответствовать положениям NCM E.03.02.

8.1.9 Классы горючести материалов, применяемых для внутренней отделки лестничных клеток и горизонтальных функциональных и эвакуационных путей (коридоров и холлов) в жилых зданиях высотой до 28 м, должны соответствовать положениям Таблицы 5.

Классы горючести материалов, применяемых для внутренней отделки лестничных клеток и горизонтальных функциональных и эвакуационных путей (коридоров и вестибюлей) в высотных или очень высоких многоквартирных жилых домах, должны соответствовать положениям NCM E.03.02.

Таблица 5

Степень огнестойкости	Отделка					
	В коридорах и вестибюлях			в лестничных клетках/защищенных пространствах/эвакуационных туннелях		
	Стены	Потолки	Полы	Стены	Потолки	Полы
I	A1, A2-s1d0	A1, A2-s1d0	A1 _{FL} , A2 _{FL} -s1	A1, A2-s1d0	A1, A2-s1d0	A1 _{FL} , A2 _{FL} -s1
II	A1, A2-s1d0	A1, A2-s1d0	A1 _{FL} , A2 _{FL} -s1	A1, A2-s1d0	A1, A2-s1d0	A1 _{FL} , A2 _{FL} -s1
III	min B-s1d0	min B-s1d0	min B _{FL} -s1	min B-s1d0	min B-s1d0	min B _{FL} -s1
IV	min C-s1d0	min C-s1d0	min C _{FL} -s1	min C-s1d0	min C-s1d0	min C _{FL} -s1
V	min D-s1d0	min D-s1d0	min D _{FL} -s1	min D-s1d0	min D-s1d0	min D _{FL} -s1

8.1.10 Технические, подвальные, цокольные этажи, чердаки и мансарды следует разделять противопожарными преградами с пределом огнестойкости согласно 7.22.2 NCM E. 03.02 на пожарные отсеки площадью не более 500 м² в несекционных жилых домах, а в секционных - по осям межсекционных стен и перегородок.

8.1.11 Ограждения лоджий и балконов в зданиях высотой три и более этажей, а также наружная солнцезащита в зданиях I, II и III степеней огнестойкости высотой 5 этажей и более должны выполняться из негорючих материалов.

8.1.12 Встроенные в жилые здания помещения общественного назначения следует отделять от помещений жилой части глухими противопожарными стенами, перегородками и перекрытиями с пределом огнестойкости в соответствии с NCM E.03.02.

8.1.13 Мусоросборная камера должна иметь самостоятельный вход, изолированный от входа в здание глухой стеной, и выделяться противопожарными перегородками и перекрытием с пределом огнестойкости не менее REI 60 и классом пожарной опасности **A1, A2-s1d0**.

Ствол мусоропроводов следует выполнять из негорючих материалов.

8.1.14 Стропила и обрешетку чердачных покрытий (кроме зданий V степени огнестойкости) следует подвергать огнезащитной обработке. В зданиях с чердаками (за исключением зданий V степени огнестойкости) при устройстве стропил и обрешетки из горючих материалов не допускается применять кровли из горючих материалов. При конструктивной защите этих конструкций они не должны способствовать скрытому распространению горения.

Вид огнезащитных покрытий и пропиток материалов и конструктивных элементов должен предусматриваться в зависимости от степени огнестойкости и класса функциональной пожарной опасности здания.

8.1.15 Покрытия встроенно-пристроенных помещений должны соответствовать следующим требованиям: предел огнестойкости должен быть не менее REI 60, а покрытие должно быть выполнено из материалов класса **A1, A2s1d0** или защищено материалами класса **A1, A2s1d0** (слабоармированная цементная стяжка, гравий, шлак, раствор и т.п.).

При наличии в жилом доме окон, ориентированных на встроенно-пристроенную часть здания, уровень кровли в местах примыкания не должен превышать отметки пола выше расположенных жилых помещений основной части здания.

8.1.16 В подвальных и цокольных этажах допускается размещение хозяйственных кладовых для жильцов жилого дома. Выходы с этих этажей должны быть непосредственно наружу здания.

8.2 Обеспечение эвакуации

8.2.1 В зданиях коридорного и галерейного типа наибольшие расстояния от дверей квартир до выхода в лестничную клетку, непосредственно наружу или на галерею, следует принимать согласно Таблице 6.

В зданиях секционного типа при выходе из квартир в коридор (холл), не имеющий оконного проема площадью не менее 1,2 м² в торце, расстояние от двери наиболее удаленной квартиры до выхода непосредственно в лестничную клетку или выхода в тамбур, ведущий в воздушную зону незадымляемой лестничной клетки типа SF1 или к лестничной клетке SF2, не должно превышать 12 м, при наличии оконного проема или дымоудаления в коридоре (холле) это расстояние допускается принимать по Таблице 3 как для тупикового коридора.

Таблица 6

Степень огнестойкости жилых домов	Класс конструктивной пожарной опасности жилых домов	Максимальное расстояние от двери квартиры до выхода, м	
		при расположении между лестничными клетками или наружными входами	при выходах в тупиковый коридор или галерею
I, II	C 0	40	25
II	C 1	30	20
III	C 0	30	20
	C 1	25	15
IV	C 0	25	15
	C 1, C 2	20	10
V	Не нормируется	20	10

8.2.2 Ширина коридора и галереи должна быть не менее, м:

- а) 1,2 – для зданий IV и V степени огнестойкости;
- б) 1,4 – для зданий III, II и I степени огнестойкости – тупиковых коридоров, галерей и коридоров между лестничными клетками при их длине до 40 м включительно;
- с) 1,6 – для коридоров с общей длиной более 40 м.

Коридоры длиной более 30 м следует разделять перегородками с дверями огнестойкостью **E15 – C5 S₂₀₀**, располагаемыми на расстоянии не более 30 м одна от другой и от торцов коридора и оборудованными приспособлениями для самозакрывания и уплотнение в притворах.

8.2.3 В лифтовых холлах (вестибюлях) должны быть предусмотрены дымонепроницаемые двери с пределом огнестойкости **El₂ 30 – C5 S₂₀₀**.

8.2.4 Число эвакуационных выходов с этажа и тип лестничных клеток следует принимать в соответствии с требованиями NCM E. 03.02.

8.2.5 В многоквартирных жилых домах высотой более 15 м двери эвакуационных выходов, за исключением дверей из квартир, должны быть без проемов или заполненные армированным стеклом.

8.2.6 В жилых зданиях коридорного (галерейного) типа при общей площади квартир на этаже до 500 м² допускается предусматривать выход на одну лестничную клетку типа SF1 при высоте здания более 28 м или типа S1 при высоте здания менее 28 м при условии, что в торцах коридоров предусмотрены выходы на наружные лестницы 3-го типа, ведущие до отметки пола второго уровня здания. При размещении указанных лестничных клеток в торце здания допускается устройство одной лестницы 3-го типа в противоположном торце коридора.

8.2.7 Проход в наружную воздушную зону лестничной клетки типа SF1 допускается через лифтовой холл, при этом устройство шахт лифтов и дверей в них должно быть выполнено в соответствии с требованиями NCM E.03.02.

8.2.8 При надстройке существующих зданий высотой до 28 м одним этажом допускается сохранение существующей лестничной клетки типа S1 при условии обеспечения надстраиваемого этажа аварийным выходом в соответствии с требованиями NCM E.03.02.

8.2.9 При общей площади квартир на этаже более 500 м² эвакуация должна осуществляться не менее чем в две лестничные клетки (обычные или незадымляемые). При меньшей площади, и для зданий общей высотой менее 28 м, каждая квартира, расположенная на высоте более 15 м кроме эвакуационного должна иметь аварийный выход в соответствии с требованиями NCM E.03.02.

8.2.10 Для многоуровневой квартиры допускается не предусматривать выход в лестничную клетку с каждого уровня при условии, что помещения квартиры расположены не выше 18 м и этаж квартиры, не имеющий непосредственного выхода в лестничную клетку, обеспечен аварийным выходом в соответствии с требованиями NCM E.03.02.

Внутриквартирную лестницу допускается выполнять деревянной.

8.2.11 В многоквартирных жилых домах высотой более 28 м должны быть предусмотрены незадымляемые лестничные клетки, как правило, типа SF1. В многоквартирных жилых домах допускается предусматривать не более 50 % лестничных клеток типа SF2 с подпором воздуха при пожаре.

8.2.12 В многоквартирных жилых домах, выход наружу из незадымляемых лестничных клеток типа SF1 допускается устраивать через вестибюль (при отсутствии выходов в него из автостоянки и помещений общественного назначения), отделенный от примыкающих коридоров противопожарными преградами с пределом огнестойкости согласно 7.22.2 из NCM E.03.02.

При этом сообщение лестничной клетки типа SF1 с вестибюлем должно устраиваться через воздушную зону. Допускается заполнение проема воздушной зоны на партерном этаже металлической решеткой.

На пути от квартиры до лестничной клетки типа SF1 должно быть не менее двух (не считая дверей из квартиры) последовательно расположенных самозакрывающихся дверей с уплотнением в притворах.

8.2.13 В здании высотой три этажа и более выходы наружу из подвальных, цокольных этажей и технического подполья должны располагаться не реже чем через 100 м и не должны сообщаться с лестничными клетками жилой части здания.

8.2.13.1 Выходы из подвалов и цокольных этажей допускается устраивать через лестничные клетки жилой части здания в соответствии с требованиями NCM E.03.02. Эти выходы должны быть обособленными, вести непосредственно наружу и отделены в пределах партера от выхода из жилой части глухими противопожарными преградами с пределом огнестойкости согласно 7.22.2 из NCM E.03.02.

8.2.13.2 Выходы из технических этажей следует предусматривать в соответствии с NCM E.03.02.

8.2.13.3 Выходы с технических этажей, расположенных в средней или верхней части здания, допускается осуществлять через общие лестничные клетки, а в зданиях с лестничными клетками типа SF1 – через наружную воздушную зону по открытым переходам.

8.2.14 При устройстве аварийных выходов из мансардных этажей на кровлю согласно NCM Е.03.02, должны быть предусмотрены площадки и переходные мостики с высотой перил не менее 1,2 м, ведущие к лестницам 3-го типа или лестницам типа S_r.

8.2.15 Помещения общественного назначения должны иметь входы и эвакуационные выходы, изолированные от жилой части здания, за исключением зданий гостиничного типа, а также жилых помещений длительного пребывания, входящих в состав помещений в зданиях иного функционального назначения.

8.2.15.1 При устройстве на верхнем этаже пентхаусов, мастерских художников и архитекторов, а также офисных помещений допускается использование лестничных клеток в многоквартирных жилых домах в качестве путей эвакуации, при этом сообщение между этажом и лестничной клеткой должно быть обеспечено через тамбур, оборудованный дверями типа **E 30-C5_{sa}**.

8.2.15.2 Дверь тамбура, имеющая выход на лестничную клетку, должна быть оборудована устройством открывания только изнутри помещения.

8.2.15.3 Допускается устройство одного эвакуационного выхода из помещений учреждений общественного назначения, общей площадью не более 300 м² и численностью работающих не более 20 человек, в соответствии с требованиями NCM С.01.12, NCM С.01.06 и СР С.01.12.

8.3 Противопожарные требования к инженерным системам и оборудованию многоквартирного жилого дома

8.3.1 Противодымная защита зданий должна выполняться в соответствии с NCM Е.03.02, NCM Е.03.03 и СНиП 2.04.05.

8.3.1.1 В зданиях высотой более 28 м с незадымляемыми лестничными клетками следует предусматривать противодымную защиту поэтажных коридоров, холлов и шахт лифтов в соответствии с требованиями NCM Е.03.02.

В многоквартирных жилых домах высотой менее 28 м, квартиры должны быть оборудованы автономными пожарными извещателями согласно NCM Е.03.03.

8.3.1.2 Удаление дыма из поэтажных коридоров должно осуществляться через дымоприемные устройства, оборудованные клапанами, устраиваемыми на каждом этаже, из расчета один клапан на 30 м длины коридора. Для каждой шахты дымоудаления следует предусматривать автономный вентилятор. Шахты дымоудаления должны иметь предел огнестойкости не менее EI 60.

8.3.1.3 В шахтах лифтов в зданиях высотой более 28 м при пожаре следует обеспечивать подачу наружного воздуха согласно СНиП 2.04.05.

8.3.1.4 В наружных стенах лестничных клеток типа S1 в многоквартирных жилых зданиях высотой до 28 м для естественного дымоудаления следует предусматривать на каждом этаже окна, открывающиеся изнутри без ключа или других специальных устройств, с площадью остекления не менее 1,2 м² согласно NCM Е.03.02.

8.3.2 Допускается размещение вентиляционных систем подпора воздуха и дымоудаления на кровле и снаружи зданий. Вентиляционные установки, размещаемые вне зданий (за исключением кровельных), должны располагаться на расстоянии не менее 15 м от соседних зданий и иметь ограждения, исключающие доступ посторонних лиц. При размещении вентиляционных установок в отдельных вентиляционных помещениях эти помещения должны быть отделены огнестойкими перегородками согласно NCM Е.03.02.

8.3.3 Защиту зданий автоматической пожарной сигнализацией следует предусматривать в соответствии с требованиями NCM Е.03.02, NCM Е.03.03 и NCM Е.03.05.

8.3.3.1 В многоквартирных жилых домах высотой более 28 м прихожие (входы) в квартиры должны быть оборудованы автоматическими тепловыми извещателями, согласно NCM Е.03.03.

8.3.3.2 Жилые помещения квартир (за исключением туалетов, ванных комнат, душевых, прачечных, саун) должны быть оборудованы автономными пожарными извещателями в соответствии с требованиями NCM E.03.03 и NCM E.03.05.

8.3.3.3 Автономные извещатели категории IP40, как правило, устанавливаются на потолок. Допускается их установка на стенах и перегородках помещений не ниже 0,3 м от потолка и расстоянии верхнего края чувствительного элемента извещателя от потолка не менее 0,1 м.

8.3.4 Система оповещения о пожаре должна быть выполнена в соответствии с требованиями, изложенными в [9].

8.3.5 Внутридомовые и внутриквартирные электрические сети должны быть оборудованы устройствами защитного отключения (УЗО) в соответствии с правилами устройства электроустановок.

8.3.6 В многоквартирных жилых домах, на кухнях или в специальных помещениях для теплогенераторов допускается установка приборов, потребляющих природный газ для приготовления пищи, горячего водоснабжения и отопления квартир (газовых плит, газовых водонагревателей для приготовления горячей воды и отопления квартир) при условии соблюдения положений NCM G.05.01, NCM G.04.04, CP G.05.01 и [14].

8.3.6.1 Газовые плиты должны быть оборудованы системой автоматического контроля пламени согласно NCM G.05.01, обеспечивающей прекращение подачи газа в случае неконтролируемого погасания пламени горелки.

8.3.6.2 В помещениях с газовыми плитами и/или теплогенераторами должны быть предусмотрены:

- а) установка сигнализатора концентрации газовых и угарных газов с автоматическим отключением быстродействующим электромагнитным клапаном при обнаружении газовых и угарных газов. В помещениях высотой более 28,0 м электропитание электромагнитного клапана и сигнализатора концентрации газовых и угарных газов должно осуществляться по I категории в соответствии с правилами устройства электроустановок (ПУЭ);
- б) организация приточно-вытяжной вентиляции в соответствии с требованиями специальных правил;
- в) автоматическое отключение быстродействующим электромагнитным клапаном подачи газа в квартиру при поступлении сигнала о пожаре и/или обнаружении газовых и угарных газов в зданиях высотой более 28,0 м.

8.3.6.3 Контроль за эксплуатацией и обслуживанием указателей концентрации газа и электромагнитных клапанов должны осуществляться специализированными организациями, осуществляющими их техническое обслуживание на договорной основе. Эксплуатация систем газоснабжения, сигнализации и автоматики без заключения договора на техническое обслуживание запрещается.

8.3.6.4 В многоквартирных жилых домах отвод продуктов сгорания от газовых теплогенераторов осуществляется в соответствии с положениями 7.14 из NCM G.04.04, NCM G.04.11:2019 și CP G.05.01-2014/A1:2018. Запрещается прокладка соосных дымоходов от каждого теплогенератора отдельно через фасадную стену жилого здания без устройства общего дымохода для отвода продуктов сгорания, за исключением зданий с многоквартирными квартирами, имеющих не более 3 уровней (P+2E или P+E+M), в соответствии с NCM G.04.04:2012/A1:2018.

8.3.6.5 В жилье квартирного типа в многоквартирных домах проектировщик и заказчик обязаны обеспечить отвод дымовых газов через общую вертикальную дымовую трубу согласно SM SR EN 15287-2, высота которой должна превышать зону ветрового давления согласно требованиям CP G.05.01.

Проектные решения по общим дымовым трубам, а также их узлам должны быть предусмотрены и включены в обязательном порядке в архитектурно-конструктивные разделы строго на основании технического задания на проектирование, разработанного в разделах: «Отопление и вентиляция», «Тепломеханические решения». Раздел «Газоснабжение» должен быть разработан в строгом соответствии с техническим заданием на проектирование, выданным

разработчиками разделов: «Архитектурные решения», «Отопление и вентиляция», «Тепломеханические решения» и «Технология общественного питания» (в зависимости от применимости). Контроль за соблюдением настоящего порядка возлагается на администратора проекта (главного архитектора).

8.3.6.6 В существующих многоквартирных жилых домах, обеспеченных системами поквартирного теплоснабжения с теплогенераторами типа В1 (с естественной тягой по SM EN 15502-2-2) и общим дымоходом, допускается замена теплогенераторов только одного типа и тепловой мощности с присоединением к существующему общему дымоходу согласно NCM G.04.04-2012/A1:2018 и не требует согласования с центральным специализированным органом государственного управления в сфере строительства.

8.3.6.6.1 В существующих многоквартирных жилых домах, оборудованных системами теплоснабжения квартир с термогенераторами типа С (принудительная тяга, согласно SM EN 15502-2-1+A1) и общим дымоходом, допускается замена термогенераторов только того же типа и тепловой мощности с присоединением к существующему общему дымоходу, согласно NCM G.04.04-2012/A1:2018 и не требует согласования с центральным специализированным органом государственного управления в сфере строительства.

8.3.6.6.2 В существующих многоквартирных жилых домах, обеспеченных системами поквартирного теплоснабжения с термогенераторами типа В1 и общим дымоходом, запрещается замена термогенераторов типа В1 на термогенераторы типа С, подключаемые к существующему общему дымоходу, согласно NCM G.04.04-2012/A1:2018 и не требует согласования с центральным специализированным органом государственного управления в сфере строительства.

8.3.6.6.3 В существующих многоквартирных жилых домах, обеспеченных системами теплоснабжения квартир с термогенераторами типа В1 и существующим общим дымоходом, допускается замена термогенераторов типа В1 на термогенераторы типа С с отдельным соосным дымоходом через стену жилого дома в соответствии с NCM G.04.04-2012/A1:2018 и не требует согласования с центральным специализированным органом государственного управления в сфере строительства.

8.3.7 В многоквартирных жилых домах высотой более 28,0 м, в кухнях или специальных помещениях для теплогенераторов допускается установка газоиспользующих приборов для приготовления пищи, горячего водоснабжения и отопления квартир (газовых плит, газовых водонагревателей для приготовления горячей воды и отопления квартир) при соблюдении положений 8.3.6 и следующих дополнительных требований:

- а) соблюдение положений 9.4 из NCM G.04.04;
- б) передача сигнала о загазованности и загрязнении угарным газом из каждой квартиры на пункт управления (диспетчерскую) в соответствии с положениями NCM E.03.03;
- с) автоматическое отключение подачи газа в квартиру с помощью быстродействующего электромагнитного клапана при возникновении пожара.

8.3.8 В многоквартирных жилых домах высотой более 50 м при установке теплогенераторов в квартирах, согласно NCM G.04.04:2012/A3:2024, должны быть выполнены следующие требования:

- а) предусмотрены меры, предотвращающие образование взрывоопасной среды в помещении, где установлено газовое оборудование, а именно:

- 1) выполнено устройство дополнительной принудительной вентиляции с принудительным воздухообменом для помещения при превышении значений CH₄ и CO до 10% от НУВ (низкого уровня взрываемости);
- 2) использование бытовых приборов (газовых плит), работающих на газе, допускается только при наличии системы контроля загазованности;
- 3) должен быть обеспечен контроль за превышением допустимой концентрации газа в помещениях, где размещено газовое оборудование путем установки газосигнализаторов с сигнализацией – 2 шт.:

- первый, в верхней части, для установки концентрации природного газа на уровне срабатывания 10% от НУВ или 0,454% об. по метану (CH₄) на расстоянии 200–300 мм от потолка;

- второй, в нижней части, для установки концентрации оксида углерода (CO) не более 20 мг/м³ на расстоянии 500–700 мм от пола;

4) необходимо предусмотреть установку в помещениях с газовыми приборами запорной арматуры (электромагнитных клапанов, нормально закрытых), а также запорной арматуры (электромагнитных клапанов), перекрывающей подачу газа в установку в целом. Общие запорные клапаны должны быть взаимосвязаны с устройством дистанционного управления инженерными системами (перекрытие подачи газа в здание в случае аварии, в том числе при пожаре).

Устройство контроля и управления инженерными коммуникациями может устанавливаться на входе в здание, на посту дежурного (диспетчера) или в диспетчерской и должно быть заключено в шкаф. Для установки следует использовать магнитные запорные клапаны с вероятностью отказа не более 1-10⁶ в год (испытания на отказ 1 000 000 циклов), отраженной в технической документации на запорное устройство, а при более высокой вероятности отказа устройства следует предусматривать его дублирование.

Питание газового сигнализатора и отсечного электромагнитного клапана должно быть предусмотрено по первой категории и соответствовать требованиям 7.1.81 из ПУЭ.

5) На наружной стене здания следует предусмотреть установку заблокированного сейсмодатчика с общим для всего дома запорным клапаном (нормально закрытым), прекращающим подачу газа при землетрясении. Сигнал должен быть направлен в диспетчерскую.

b) ликвидация очага возгорания (взрыва):

- 1) защитить помещения, в которых установлены газовые приборы автоматическими пожарными извещателями с передачей сигнала на запорный клапан (заслонку);
- 2) предусмотреть автоматическое отключение электроснабжения квартир, в которых произошла утечка газа, при концентрации CH₄ не более 25% от НУВ или возникновении пожара.

c) предотвращение воздействия критических разрушающих нагрузок на строительные конструкции:

- 1) провести техническую экспертизу, в ходе которой будут проанализированы типовые сценарии возможных аварий и расчетным методом определено воздействие опасных факторов аварии на строительные конструкции; будут разработаны необходимые мероприятия по предотвращению разрушительных последствий аварии на строительные конструкции;
- 2) рассчитать необходимую площадь легкосъёмной остекленной конструкции и расчетную нагрузку крепления стеклопакета к каркасу или полости наружной стены здания.

8.3.9 Независимо от этажности многоквартирных жилых домов, помещения, в которых устанавливаются приборы, потребляющие природный газ, конструкция локальной газовой системы здания, прокладка газопроводов с установкой газовых приборов и арматуры, а также объем автоматизации должны соответствовать требованиям главы 7 из NCM G.05.01.

8.3.10 В жилых зданиях допускается предусматривать теплогенераторы, варочно-отопительные печи, камины, работающие на твердом топливе, в соответствии с требованиями настоящих нормативных документов. Кладовые для хранения твердого топлива рекомендуется размещать в хозяйственных пристройках, организованных в соответствии с требованиями СП Е.03.03 и [9].

8.3.11 Помещение для сбора бытовых отходов должно быть защищено по всей поверхности спринклерными системами пожаротушения. Участок распределительного трубопровода должен быть подключен к водопроводу и хозяйственно-бытовому водопотреблению блока и иметь теплоизоляцию из негорючих материалов. Дверь помещения должна быть класса **E 30-C5_{sa}**.

8.3.12 В электрораспределительных (вводных) щитах многоквартирных жилых домов должна быть предусмотрена установка автономных модулей пожаротушения с подачей огнетушащего вещества непосредственно в электрощит.

8.3.13 Размещение лифтов, предел огнестойкости конструкций лифтовых шахт, лифтовых холлов и машинных помещений должны быть выполнены в соответствии с требованиями NCM Е.03.02.

8.3.14 При проектировании саун в многоквартирных жилых домах высотой до двух этажей включительно необходимо предусматривать:

- а) объем парной – в пределах от 8 до 24 м³;
- б) специальную отопительную печь заводского изготовления с автоматическим отключением при достижении температуры 130 °С и через 8 часов непрерывной работы;
- в) расположение печи на расстоянии не менее 0,2 м от стен парной (сауны);
- г) установку над печью огнестойкого теплоизоляционного экрана;
- е) оборудование вентиляционного канала противопожарным клапаном в соответствии со СНиП 2.04.05;
- ф) оборудование дренажом или сухотрубом из стальных труб, установленным по периметру под потолком и подключенным к внутреннему водопроводу. Подача воды для полива осуществляется путем открытия крана, который расположен в доступном месте вне парной в специальном, герметичном и соответствующим образом промаркированном боксе. В помещении сауны над входной дверью следует установить ороситель с температурой срабатывания 180–220 °С, питающийся от внутреннего водопровода.

Диаметр сухотруба определяется исходя из интенсивности орошения не менее 0,06 л/с на 1 м² поверхности стен и потолка, угла наклона струи воды к поверхности перегородок 20–30 °С и наличия в сухотрубе отверстий диаметром 3–5 мм, расположенных с шагом 150–200 мм.

8.4 Обеспечение пожаротушения и проведения аварийно-спасательных работ

8.4.1 Сквозные проезды в многоквартирных жилых домах должны иметь ширину в свету не менее 6,0 м и высоту не менее 4,5 м. Сквозные проходы через лестничные клетки жилых зданий должны располагаться на расстоянии один от другого не более 100 м.

Допускается не устраивать сквозные проходы через лестничные клетки при условии устройства водопроводных сетей с установкой на них наружных пожарных гидрантов с двух противоположных сторон жилого здания.

8.4.2 В каждом помещении подвального или цокольного этажа, выделенном противопожарными преградами, следует предусматривать не менее двух окон размерами не менее 0,9 х 1,2 м с прямыми оборудованные лестницами для выхода непосредственно наружу из помещений.

Площадь остекления указанных окон следует определять расчетным путем, но не менее 0,2% от площади пола этих помещений. Размеры прямки должны позволять осуществлять подачу огнетушащего вещества из пеногенератора и удаление дыма с помощью дымососа (расстояние от стены здания до границы прямки должно быть не менее 0,7 м).

Требования настоящего пункта не распространяются на технические подполья.

8.4.3 В поперечных стенах подвалов и технических подполий крупнопанельных жилых зданий допускается устраивать проемы с высотой просвета 1,6 м. При этом высота порога не должна превышать 0,3 м.

8.4.4 Противопожарный водопровод должен быть выполнен в соответствии с NCM G.03.03, СНиП 2.04.02 и требованиями к наружным сетям и установкам.

Соединительные головки необходимо размещать на фасаде на высоте 0,8 - 1,2 м в месте, удобном для подъезда не менее двух пожарных автомобилей.

8.4.5 На сети хозяйственно-питьевого водопровода в каждой квартире следует предусматривать отдельный кран для присоединения шланга, оборудованного распылителем, для использования его в качестве первичного устройства внутриквартирного пожаротушения для ликвидации очага возгорания. Длина шланга должна обеспечивать возможность подачи воды в любую точку квартиры.

8.4.6 Для обеспечения пожарной безопасности зданий и увеличения надежности работы противопожарных систем при пожарах размещение помещений электрощитовых для главных распределительных щитов должно, как правило, предусматриваться на партерном этаже у наружной стены.

8.4.6.1 Вход в электрощитовое помещение должен выполняться непосредственно с улицы. Допускается выполнять вход из поэтажного внеквартирного коридора.

8.4.6.2 Двери в помещениях с электрощитами следует выполнять с пределом огнестойкости не менее EI 30, открывающимися по направлению выхода из здания и оборудоваться самозакрывающимися замками, открывающимися без ключа изнутри помещения. Ширина дверей в свету должна быть не менее 0,8 м, высота – не менее 1,9 м.

8.4.6.3 Под электрощитовой рекомендуется размещать кабельное помещение, обеспечивающую ввод внешних силовых кабелей в здание и подключение к устройству ввода (ВУ) или к вводно-распределительному устройству (ВРУ). Размеры кабельного помещения должны соответствовать размерам электрощитовой. Высота кабельного помещения должна быть не менее 1,8 м, вход в кабельное помещение должен осуществляться из подвала жилого здания или через проем (лаз) в полу электрощитовой. Не допускается размещать электрощитовые смежно с жилыми помещениями, над ними и под ними.

9 Требования безопасности и доступности при пользовании

9.1 Многоквартирные жилые дома должны быть спроектированы, построены и оборудованы таким образом, чтобы исключить риск травмирования жильцов внутри жилого здания, при входе и выходе из здания, а также при эксплуатации элементов конструкции и инженерного оборудования здания, в соответствии с положениями NCM C.01.06.

Запрещается устанавливать на путях эвакуации пороги, турникеты, раздвижные, подъемно-раздвижные, вращающиеся двери и другие устройства, препятствующие свободной эвакуации людей.

9.2 Уклон и ширина лестничных маршей и пандусов, высота и ширина ступеней, ширина лестничных площадок, высота проходов в свету на лестницах, в подвалах, эксплуатируемых чердаках, мансардах, а также размеры дверных проемов должны обеспечивать удобство и безопасность передвижения, а также возможность перемещения элементов оборудования квартир и общественных помещений, входящих в состав жилых зданий.

9.2.1 Минимальная ширина и максимальный уклон лестничных маршей следует принимать в соответствии с Таблицей 7.

Таблица 7

Наименование маршей	Минимальная ширина в свету, м	Максимальный уклон, отношение
Лестничные марши, ведущие к жилым этажам здания:		
с секциями:		
в два этажа	1,05	1:1,5
с тремя и более этажами	1,05	1:1,75
с коридорами и галереями	1,2	1:1,75
Лестничные марши, ведущие в подвальные и полуподвальные этажи, а также и внутриквартирных лестниц	0,9	1:1,25
ПРИМЕЧАНИЕ – Ширину марша следует определять как расстояние между ограждениями и перилами или между стеной и ограждением/перилами.		

9.2.2 Высота перепадов в уровне пола в различных помещениях и пространствах многоквартирного жилого дома должны быть безопасной при эксплуатации. При перепадах более 0,30 м (или 0,20 м для людей с ограниченными возможностями) должны быть предусмотрены поручни и пандусы. Количество ступеней в одном лестничном марше (между двумя лестничными площадками) или на перепаде уровней должно быть не менее 3 и не более 18. Использование лестниц с разной высотой и глубиной ступеней не допускается.

9.2.3 В двухуровневых квартирах допускается использование винтовых лестниц или лестниц с забежными ступенями, при этом ширина проступи посередине должна быть не менее 18 см. Использование лестниц с разной высотой и глубиной ступеней не допускается.

9.2.4 Максимальный уровень воспринимаемого шума в квартирах, прилегающих к шахте лифта, не должен превышать 30 дБ(А) во время работы. При установке направляющих и моторного оборудования должны быть реализованы меры по звукоизоляции и снижению механической вибрации.

9.3 Высота перил на наружных лестницах, балконах, лоджиях, террасах, крышах и в местах опасных перепадов высот должна быть не менее 1,2 м. Лестничные марши и площадки внутренних лестниц должны иметь перила с поручнем высотой не менее 0,9 м. Между лестничными маршами и перилами с поручнем лестницы должен быть предусмотрен зазор в плане шириной в свету не менее 75 мм.

Перила (поручни) должны быть непрерывными, оборудованы поручнем и рассчитаны на восприятие горизонтальных нагрузок в соответствии с требованиями СНиП 2.01.07.

9.4 Конструктивные решения элементов многоквартирного жилого дома (в том числе расположение отверстий, способы герметизации мест пропуска трубопроводов через конструкции, вентиляционные отверстия, устройство теплоизоляции и т.д.) должны обеспечивать защиту от проникновения грызунов.

9.5 В квартирах расположенных на последнем этаже многоквартирных жилых домов I–III степеней огнестойкости, класса конструктивной пожарной опасности С0, С1, допускается устройство твердотопливных каминов с автономными дымоходами в соответствии с требованиями NCM E.03.02, СНиП 2.04.05.

9.6 В многоквартирных жилых домах и на прилегающей к ним территории должны быть предусмотрены мероприятия, направленные на снижение риска возникновения криминальных инцидентов и их последствий, обеспечение безопасности жильцов жилых зданий и минимизацию риска возможных потерь при возникновении противоправных действий, в соответствии с SM CEN/TS 14383-3 и другими нормативными документами.

9.6.1 Указанные мероприятия должны быть установлены в проектной документации в соответствии с нормативными актами органов местного публичного управления и включать применение противозрывных средств в строительстве, установку домофонов, видеокамер, кодовых замков, систем охранной сигнализации, защитных конструкций оконных проемов на первом, цокольном и верхних этажах, в подвалах, а также входных дверей, ведущих в подвал, на чердак, на кровлю и, при необходимости, в другие помещения.

9.6.2 Системы общей безопасности (телевизионного контроля, охранная сигнализация и т.п.) должны обеспечивать защиту от несанкционированного доступа и актов вандализма.

9.6.3 Мероприятия, направленные на снижение риска криминальных инцидентов, должны быть реализованы в период эксплуатации жилых зданий.

9.6.4 Расположение комнаты для дежурного по подъезду (или помещения охраны) должно обеспечивать визуальный обзор входной двери в здание, ведущей из тамбура в вестибюль/холл, а при отсутствии вестибюля – обзор проходов к лифту/лифтам и лестничной клетке. При помещении дежурного по подъезду (охраны) должен быть предусмотрен санитарный узел, оборудованный унитазом со смывным бачком и умывальником. Указанное помещение допускается предусматривать без естественного освещения.

9.7 В отдельных многоквартирных жилых домах, выделенных по схемам расположения объектов гражданской обороны, должны быть предусмотрены помещения двойного назначения в соответствии с градостроительным сертификатом на проектирование и техническим заданием на проектирование.

9.8 Многоквартирные жилые дома должны быть оборудованы системой молниезащиты в соответствии с требованиями NCM G.02.02.

9.9 На эксплуатируемых кровлях многоквартирных жилых домов безопасная эксплуатация обеспечивается устройством ограждений высотой не менее 1,2 м, устойчивых к нагрузкам в соответствии с требованиями СНиП 2.01.07, защитой вентиляционных отверстий и других инженерных устройств, расположенных на кровлях, а также, при необходимости, звукоизоляцией помещений, расположенных на последнем этаже здания.

9.10 Электрощитовая, технические узлы кабельного телевидения, а также помещения для телефонных распределительных шкафов, не допускается размещать под помещениями с мокрыми процессами (ванными, санузлами и т.п.).

9.11 Помещения для технических узлов кабельного телевидения должны иметь непосредственный вход с улицы. Помещение для размещения электрощитовых (в том числе оборудования связи, диспетчеризации и телевидения) должно иметь непосредственный вход с улицы, допускается доступ из коридора (холла) каждого этажа, расположенного за пределами квартир. Доступ к месту установки телефонных распределительных шкафов также должен осуществляться из соответствующего коридора (холла).

9.12 Инженерные сооружения и оборудование должны быть надежно закреплены при сейсмических воздействиях.

10 Гигиенические требования, охрана здоровья людей и окружающей среды

10.1 В многоквартирных жилых домах должны быть предусмотрены меры, обеспечивающие выполнение требований по охране здоровья людей и окружающей среды в соответствии с положениями нормативных документов органов санитарно-эпидемиологического надзора, требований NCM C.04.02, NCM E.04.02, CP A.09.04.

10.2 Расчетные параметры воздуха в помещениях многоквартирного жилого дома, в том числе социального назначения, должны приниматься в соответствии с действующими строительными нормами и правилами. Кратность воздухообмена в помещениях в эксплуатационном режиме следует принимать согласно Таблице 8.

Tabelul 8

Помещение	Кратность или величина воздухообмена, м ³ /ч, не менее
Спальня, гостиная, детская комната. Общая площадь квартиры, рассчитанная на одного человека, составляет до 20 м ²	3,0 м ³ /ч на 1 м ² жилой площади, но не менее 30 м ³ /ч на одного человека
Библиотека, кабинет	0,5 ч -1
Кладовая, бельевая, гардеробная	0,2 ч -1
Тренажерный зал, бильярдная	80 м ³ /ч
Постирочная, гладильная, сушильная	90 м ³ /ч
Кухня с электроплитой	60 м ³ /ч
Помещение с газоиспользующим оборудованием	1 крат + 90 м ³ /ч на плиту
Ванная, душевая, уборная	25 м ³ /ч
Совмещенный санузел	50 м ³ /ч
Сауна	10 м ³ /ч на 1 чел.
Машинное отделение лифта	По расчету
Мусоросборная камера	1,0 ч -1

ПРИМЕЧАНИЕ - Кратность воздухообмена во всех вентилируемых помещениях, не указанных в таблице, в нерабочем режиме должна составлять не менее 0,2 м³/ч.

10.3 При теплотехническом расчете ограждающих конструкций многоквартирных жилых домов и общественных предприятий следует принимать температуру внутреннего воздуха отапливаемых помещений согласно NCM E.04.01, CP E.04.05 и СНиП 2.04.05.

10.4 Система отопления и вентиляции здания должна быть рассчитана на обеспечение в помещениях, в течение отопительного периода, температуры внутреннего воздуха в пределах оптимальных параметров установленных стандартами и техническими нормативами в строительстве и расчетными параметрами наружного воздуха для соответствующих районов строительства.

При устройстве системы кондиционирования воздуха оптимальные параметры должны обеспечиваться и в теплый период года.

10.5 Система вентиляции должна поддерживать чистоту (качество) воздуха в помещениях и равномерность его распространения.

Вентиляция может быть:

- а) с естественным притоком и удалением воздуха;
- б) с механическим побуждением притока и удаления воздуха, в том числе совмещенная с воздушным отоплением;
- в) комбинированная с естественным притоком и удалением воздуха с частичным использованием механического побуждения.

10.6 Приточный воздух должен поступать в жилые помещения квартиры и помещения кухонь в соответствии с нормативными требованиями.

10.6.1 В помещениях кухонь расход приточного воздуха должен составлять не более 50% расхода вытяжного воздуха из помещения кухни. Приточные устройства следует размещать в жилых комнатах и кухнях в верхней части окна или наружной стены.

10.6.2 В жилых комнатах и кухнях с электрическими плитами приток воздуха обеспечивается через регулируемые оконные створки, фрамуги, приточные клапаны или другие устройства, в том числе автономные стеновые воздушные клапаны с регулируемым открыванием в соответствии с нормативными требованиями.

10.6.3 В помещениях кухонь с газоиспользующим оборудованием приток воздуха должен обеспечиваться только через нерегулируемые клапаны или другие устройства.

10.6.4 Двери кухонь, ванных комнат, туалетов и подсобных помещений должны иметь вырезы или приточные решетки в нижней части двери для притока воздуха из жилых помещений. Скорость движения воздуха через вырезы в дверях и приточные решетки, как правило, не должна превышать 0,3 м/с. В каждой жилой комнате должны быть установлены приточные клапаны. Воздухообмен в квартирах должен быть организован таким образом, чтобы исключить приток воздуха из подсобных помещений в жилые комнаты.

10.6.5 Вытяжка воздуха должна осуществляться через кухни, ванные комнаты, туалеты и подсобные помещения. Вентиляционные установки следует предусматривать в верхней части помещений кухонь, ванных комнат, туалетов и подсобных помещений.

10.6.6 В качестве вентиляционных устройств для ванных комнат, туалетов, подсобных помещений (гардеробных, гардеробных) и кухонь, оборудованных электрическими плитами, следует применять регулируемые вентиляционные решетки и заслонки.

10.6.7 Для кухонь, оборудованных газовым оборудованием, в качестве вытяжных устройств следует применять нерегулируемые (стационарные) заслонки и решетки.

10.7 Вытяжка воздуха должна осуществляться через туалеты, ванные комнаты и, при необходимости, из других помещений квартиры, при этом следует предусмотреть установку регулируемых вентиляционных решеток и заслонок в вентиляционных каналах и воздуховодах.

10.7.1 Воздух из помещений, в которых могут выделяться вредные вещества или неприятные запахи, должен немедленно удаляться наружу и не поступать в другие помещения здания, в том числе через вентиляционные каналы.

10.7.2 Высота расположения вентиляционного канала на кровле должна быть не менее 0,5 м над зоной ветрового давления, если вблизи каналов расположены более высокие конструктивные части здания, строения или деревья. Во всех остальных случаях высота вентиляционного канала должна превышать высоту прилегающих частей кровли не менее чем на 0,5 м, а для зданий с совмещенной (плоской) кровлей – не менее чем на 2,0 м. Установка вентиляторов на отдельных всасывающих каналах с выбросом воздуха в общий вентиляционный канал запрещается.

10.7.3 От каждой кухни, ванной комнаты, туалета или совмещенного санузла допускается проектировать отдельные вертикальные вытяжные каналы с выбросом воздуха непосредственно

наружу или в вентиляционную шахту с подключением каждого вентиляционного канала из квартиры к вентиляционному коллектору через пневмоклапан, обеспечивающий разворот потока газов (продуктов сгорания) из воздуховода в противоположном направлении для предотвращения задымления этажей вышележащих этажей.

10.7.4 Для ванных комнат и санузлов, расположенных смежно в квартире, допускается проектировать один общий вертикальный вентиляционный канал с установкой двух вентиляционных решеток на общем воздуховоде для этих помещений в помещении санузла.

10.7.5 Расположение вентиляционного канала в санитарных группах в плоскости кровли должно быть на расстоянии не менее 1 м от устройств для освещения и вентиляции, предпочтительно по коньку кровли.

10.7.6 Запрещается объединение вентиляционного канала с кухонь, санузлах, ванных комнат (душевых), совмещенных санузлов, кладовых для продуктов с вентиляционными каналами из помещений с газовым оборудованием и с помещений автостоянок.

10.8 Встроенная (пристроенная) вентиляция для помещений общественного назначения многоквартирного жилого дома, за исключением указанных в 5.3, должна быть автономной.

В случае прокладки инженерных коммуникаций многоквартирного жилого дома через общественные помещения, в которые включены (пристроены) общественные помещения, эти коммуникации (за исключением водопровода, канализации, теплоснабжения, выполненных из металлических труб) должны быть изолированы строительными конструкциями с пределом огнестойкости в соответствии с требованиями, установленными NCM E.03.02.

10.9 В многоквартирных жилых домах с отопляемым чердаком вытяжка воздуха должна быть предусмотрена через вытяжную шахту для каждой секции дома высотой не менее 4,5 м от покрытия последнего этажа.

10.10 В наружных стенах подвалов, технических подполий и холодных чердаков следует предусматривать вентиляционные продухи общей площадью не менее 1/400 площади пола технического подполья или подвала, равномерно расположенные по периметру наружных стен. Площадь вентиляционного продуха должна быть не менее 0,05 м².

10.11 Продолжительность инсоляции квартир (помещений) жилого здания должна приниматься в соответствии с санитарно-эпидемиологическими требованиями к жилым зданиям и жилым помещениям и в соответствии с NCM C.04.02.

Нормативная продолжительность инсоляции должна быть обеспечена: в одно-, двух- и трёхкомнатных квартирах – не менее чем для одной жилой комнаты; в квартирах с четырьмя и более комнатами – не менее чем для двух жилых комнат, с соблюдением требований NCM C.04.02.

Летние помещения многоквартирных жилых домов не должны ухудшать инсоляцию квартир. В связи с этим не допускается проектирование лоджий и застекленных балконов перед комнатами, которые рассчитаны с учетом условий обеспечения нормативной инсоляции квартиры. В случаях проектирования балконов перед такими комнатами их следует располагать незастекленными и смещенными относительно окон: в комнатах восточной и западной ориентации — в северном направлении, в комнатах южной ориентации — в любом направлении.

10.12 Естественное освещение должно быть обеспечено в жилых комнатах и кухнях, в общественных помещениях, входящих в состав многоквартирных жилых домов, за исключением помещений, размещение которых допускается в подвалах, согласно NCM C.01.07.

10.13 Соотношение оконных проёмов к площади пола жилых комнат и кухонь должно быть не менее 1:8, для верхних этажей при наличии оконных проёмов в конструктивных элементах наклонной плоскости – не менее 1:10, с учётом технических характеристик оконного освещения и затенения противопоставленными зданиями.

10.14 Естественное освещение не нормируется для комнат и помещений, расположенных в помещениях с двусторонним освещением, прачечных, кладовых, гардеробных, ванных комнат,

совмещенных санитарных узлов; коридоров и холлов в квартирах, приквартирных тамбуров, поэтажных внеквартирных коридоров, вестибюлей и холлов.

10.15 Нормативные показатели естественного и искусственного освещения для различных помещений должны устанавливаться в соответствии с NCM C.04.02. Освещенность на входах в многоквартирные жилые дома должна быть не менее 6 лк для горизонтальных поверхностей и не менее 10 лк для вертикальных поверхностей (до 2 м).

10.16 При освещении через световые проемы в наружных стенах общих коридоров их длина не должна превышать: при наличии световых проемов в одной боковой стене – 24 м, при двух боковых стенах – 48 м. При большей длине коридоров необходимо дополнительно предусматривать естественное освещение через световые карманы. Расстояние между двумя световыми карманами должно быть не более 24 м, а между световым карманом и световым проемом в конце коридора – не более 30 м.

Ширина светового кармана должна быть не менее половины его глубины (без учета ширины прилегающего коридора). Через один световой карман допускается освещать коридоры длиной до 12м.

10.17 В многоквартирных жилых зданиях световые проемы в жилых комнатах и кухнях должны быть оборудованы наружной регулируемой солнцезащитой в пределах сектора 200–290°. В двухэтажных жилых зданиях допускается обеспечить солнцезащиту средствами озеленения.

10.18 При всех наружных входах в многоквартирные жилые дома следует предусматривать тамбуры глубиной не менее 1,5 м.

10.19 Кровли, как правило, должны быть оборудованы системой организованного водоотвода.

10.20 Не допускается размещение санузлов, ванных комнат (или душевых) непосредственно над жилыми комнатами и кухнями. Эти помещения допускается размещать над кухней квартир, расположенных в двух уровнях.

Не допускается крепление санитарных приборов и трубопроводов непосредственно к межквартирным стенам и перегородкам, ограждающим жилые комнаты.

10.21 При применении материалов и изделий они должны иметь гигиеническое заключение, выданное санитарно-эпидемиологической службой.

10.22 Звукоизоляция наружных и внутренних стен ограждающих конструкций жилых помещений, включая межквартирные стены и перегородки, должна обеспечивать снижение звукового давления от внешних и внутренних источников шума производимого жильцами квартир, а также ударного шума и шума, производимого инженерными системами, воздуховодами и трубопроводами, до уровня, не превышающего допустимого, согласно NCM E.04.02 и СР С.04.01.

Межквартирные стены и перегородки должны иметь индекс звукоизоляции по воздушному шуму не менее 52 дБ.

10.23 При размещении многоквартирных жилых домов в районах с высоким уровнем транспортного шума снижение шума в многоквартирных жилых домах может быть достигнуто за счет применения специальной шумозащитной планировки, предусматривающей ориентацию вспомогательных помещений квартир (кухонь, ванных комнат, санузлов) в сторону источника шума (автомагистрали), внеквартирных коммуникаций (лестнично-лифтовых узлов, коридоров), а в квартирах с тремя и более жилыми комнатами – не более одной комнаты, и (или) за счет конструктивно-технических средств звукоизоляции, включающих: наружные конструктивные элементы ограждающих конструкций и окон (шумозащитное окно⁵ на фасаде обращенном к автомагистрали) с повышенными звукоизоляционными характеристиками.

10.24 Уровни шума от инженерного оборудования и других источников шума внутри многоквартирных жилых зданий не должны превышать установленных допустимых уровней и при

⁵Окна со специальными вентиляционными устройствами, обеспечивающие повышенную звукоизоляцию при одновременном обеспечении нормативного воздухообмена в помещении согласно NCM E.04.02.

этом не должны превышать 2 дБ от фоновых значений, определяемых на неактивном источнике шума в доме, как в дневное, так и в ночное время.

10.25 Машинное помещение и шахты лифтов, мусоросборную камеру, ствол мусоропровода и устройство для очистки и промывки не допускается размещать над жилыми помещениями, под ними, а также смежно с ними.

10.26 При устройстве санитарных узлов при спальнях, в отдельных случаях, для защиты от шума рекомендуется отделять их друг от друга встроенными шкафами или гардеробными.

10.27 Питательное водоснабжение многоквартирных жилых домов должно осуществляться от централизованной сети водоснабжения населенного пункта. В районах без централизованных инженерных сетей, для одно- и двухэтажных жилых домов допускается предусматривать индивидуальные и коллективные источники водоснабжения из подземных водоносных горизонтов или из водоемов из расчета суточного питьевого и хозяйственно-бытового потребления воды не менее 60 литров на человека.

10.28 Для отвода сточных вод должна быть предусмотрена система канализации – централизованная или местная, в соответствии с требованиями, установленными в NCM G.03.03. Отведение сточных вод должно осуществляться без загрязнения территорий и водоносных горизонтов.

10.29 Установки и устройства для сбора и удаления твердых бытовых отходов и отходов образующихся при эксплуатации общественных помещений, входящих в состав многоквартирных жилых домов, включая мусоропроводы, должны быть установлены в соответствии с правилами эксплуатации жилищного фонда, принятыми органами местного публичного управления.

10.30 Способы утилизации твердых бытовых отходов в многоквартирных жилых домах определяются инвестором/бенефициаром и проектировщиком в техническом задании для проектирования по согласованию с органами местного публичного управления и с учетом принятой в данной местности системы мусороудаления.

10.30.1 В многоквартирных жилых домах, предназначенных для проживания пожилых людей и лиц с ограниченными возможностями, устройство мусоропроводов обязательно.

10.30.2 Мусоропровод должен быть оборудован устройством для периодической промывки, очистки, дезинфекции и дезинсекции в соответствии с санитарными правилами содержания территорий населенных пунктов, а также установками автоматического пожаротушения подключенных к внутреннему водопроводу жилого здания.

10.30.3 Мусоропровод должен быть герметичным, звукоизолированным от элементов конструкции и не должен примыкать к жилым помещениям.

10.31 Жилые этажи (за исключением блокированных жилых зданий) и этажи с помещениями, предназначенными для детских дошкольных учреждений и медицинских учреждений, а также для массового пребывания людей, должны быть отделены от автостоянки техническим этажом или этажом с нежилыми помещениями для защиты от проникновения выхлопных газов и превышения уровня шума.

10.32 В многоквартирных жилых домах на первом этаже, в подвальном или цокольном этажах необходимо предусмотреть кладовую для хранения инвентаря, предназначенного для проведения ремонтно-эксплуатационных работ, оборудованную мойкой с подключением к водопроводу и канализации.

10.33 При устройстве эксплуатируемой кровли в многоквартирных жилых домах (за исключением блокированных жилых зданий) для защиты от шума рекомендуется предусматривать технический чердак и, при необходимости, другие шумозащитные мероприятия.

10.34 Для снижения уровня радиоактивного излучения (радона), поступающего от грунта, перекрытия расположенные между подвалом или цокольного этажа и партера здания, должны быть герметичными.

11 Энергетическая эффективность

11.1 Требования к энергетической эффективности многоквартирных жилых домов относятся как к зданию в целом, выражая максимальное количество необходимой энергии, так и к их элементам (ограждающие конструкции здания и инженерно-техническая система), представляя их минимальные технические характеристики [4], [29].

11.2 В новых многоквартирных жилых домах и существующих подлежащих капитальному ремонту, в том числе и существующих домах подлежащих преобразованию в здания с почти нулевым потреблением энергии (nZEB) [4], [29], энергетическая эффективность должна соответствовать минимальным требованиям энергетической и экономической эффективности установленными NCM M.01.01, NCM M.01.02, CP A.04.02, NCM E.04.01, CP E.04.05, CP E.04.07 и [4]. Эти требования применяются как к зданию в целом так и к секции (части) здания [4], подвергшимся обновлению в целом. Таким образом, минимальные требования к элементам зданий одинаковы как для новых так и для существующих зданий, в соответствии со ст. 19 [4] и [29].

11.3 Меры, направленные на повышение энергетической эффективности зданий, должны учитывать климатические условия, в том числе адаптацию к изменению климата [22] и [24], местных условий, внутреннего микроклимата, возраста и технического состояния конструктивных элементов здания, а также соотношения затрат и эффективности согласно [4], [30] и NCM M.01.04. Соответствующие меры не должны затрагивать другие требования, предъявляемые к зданиям, такие как доступность, включая [6] и SM CEN/TS 14383-3, пожарной безопасности [8], [9], [28] и NCM E.03.02, NCM E.03.03, сейсмической безопасности [8], СНиП II-7-81* и CP E.01.04, назначению здания и другим основным требованиям установленными [1].

11.4 С целью проведения оценки и мониторинга энергетической эффективности новых и существующих многоквартирных жилых домов до начала их капитального ремонта, к проектной документации обязательно прилагается предварительный сертификат энергоэффективности здания, составленный для оценки его будущего класса эффективности в соответствии с требованиями, установленными [4], [15] и NCM M.01.01, NCM M.01.02, NCM E.04.01, SM EN ISO 52000-1, SM EN 15459-1, SM CEN/TS 16628 и другими нормативными документами в области строительства. Предварительный сертификат энергоэффективности утрачивает силу с момента выдачи сертификата энергоэффективности.

11.4.1 Перед сдачей в эксплуатацию нового построенного многоквартирного жилого здания, существующего здания после капитального ремонта либо новой построенной секции здания или секции существующего здания, подвергнутой капитальному ремонту, собственник обязан обеспечить оценку достигнутой энергоэффективности здания или секции соответствующего здания и запросить выдачу сертификата энергоэффективности согласно ст. 24 [4].

11.4.2 Сертификация энергоэффективности многоквартирных жилых домов и отдельных помещений является обязательной и осуществляется на основании договора оказания услуг, заключенного между собственником здания и компанией, которая наняла одного или нескольких энергетических оценщиков имеющих соответствующую квалификацию и зарегистрированных в Электронном реестре энергетических оценщиков в соответствии с [15].

11.4.3 Сертификат энергоэффективности многоквартирного жилого дома разрабатывается и регистрируется в соответствии с положениями [4] и [15] для вновь построенного здания, для существующего здания, которое подверглось капитальному ремонту, или для существующего здания, которое подверглось преобразованию в здание nZEB, и в соответствии с положениями [4], [15], [29] и [30]. Сертификат энергоэффективности в обязательном порядке должен содержать рекомендации по улучшению энергетической эффективности жилого здания.

11.5 При оценке энергетической эффективности многоквартирных жилых домов по теплотехническим характеристикам строительных конструкций и инженерных систем, в соответствии с требованиями настоящих Норм, считаются выполненными следующие условия:

- a) приведенное сопротивление теплопередаче и воздухопроницаемости ограждающих конструкций должно быть не ниже установленных NCM E.04.01;
- b) системы отопления, вентиляции, кондиционирования и горячего водоснабжения имеют автоматическое или ручное регулирование;

с) инженерные системы многоквартирного жилого дома и квартир оборудованы общедомовыми и индивидуальными приборами учета потребления тепловой энергии, холодной и горячей воды, электроэнергии и газа от централизованного теплоснабжения, а также определения количества тепловой энергии для мест общего пользования здания.

11.6 При оценке энергетической эффективности многоквартирного жилого дома по комплексному показателю удельного расхода энергии на его отопление и вентиляцию, требования настоящих Норм считаются выполненными, если расчетное значение удельного расхода энергии для поддержания в здании нормативных параметров микроклимата и качества воздушной среды не превышает максимально допустимого нормативного показателя, при этом должно быть выполнено условие пункта с) из 11.5.

11.7 Для достижения оптимальных технико-экономических характеристик здания и дальнейшего снижения удельных энергозатрат на отопление рекомендуется предусматривать:

- а) наиболее компактные объемно-планировочные решения зданий, в том числе способствующие уменьшению площади поверхности наружных стен, увеличению ширины корпуса здания, размещению более теплых и влажных помещений у внутренних стен здания и др.;
- б) применение эффективного инженерного оборудования соответствующего необходимой номенклатуре с высоким КПД;
- с) обеспечение надежности в эксплуатации за счет надежной герметизации стыков и соединений наружных ограждающих конструкций и их частей, а также межквартирных ограждающих конструкций;
- д) рекуперацию тепла отводимого воздуха и сточных вод, использование возобновляемых источников энергии (солнечной, ветровой и др.).

11.8 В городских населенных пунктах новые многоквартирные жилые дома и существующие жилые здания, подвергающиеся капитальному ремонту или реконструкции, в соответствии с положениями [4] и [7], подключаются к существующей централизованной системе теплоснабжения, за исключением случаев, когда это экономически нецелесообразно и не оказывает негативного воздействия на экологическую обстановку в районе расположения жилой застройки.

11.9 В процессе реконструкции, модернизации, капитального ремонта существующих многоквартирных жилых домов необходимо предусмотреть эффективные меры по снижению эксплуатационных расходов за счет повышения энергоэффективности в соответствии с положениями [2], [3], [4], [15] и [29].

11.9.1 Для новых и существующих многоквартирных жилых домов, подвергающихся капитальному ремонту и/или преобразованию в здания nZEB, модернизации и/или реконструкции, независимо от их размера и площади, рекомендуется предусмотреть в проектно-сметной документации специальные меры по повышению энергетической эффективности жилых зданий: установку солнечных технологий для пассивного использования солнечной энергии, систем использования тепла вытяжного воздуха, теплоизоляцию труб теплоснабжения и горячего водоснабжения проходящих через неотапливаемые подвалы, децентрализованные системы энергоснабжения на основе энергии из возобновляемых источников, системы когенерации/тригенерации, тепловые насосы, централизованные или блочные системы отопления или охлаждения и другие доступные меры в соответствии с положениями [1], [4], [7], [27], [29], [30], NCM M.01.01, NCM M.01.02, NCM E.04.01, CP E.04.05, SM EN ISO 52010-1, SM EN ISO 52003-1, SM EN 15316-4-3, SM EN ISO 12241 и других нормативных документов в области строительства.

11.9.2 С целью сокращения потребления электроэнергии в многоквартирных жилых домах, при проектировании электрического освещения в местах общего пользования, в том числе в лестничных клетках, рекомендуется применение компактных светодиодных ламп (LED) и люминесцентных ламп вместо ламп накаливания, при этом система освещения состоящая из ламп и датчиков движения, должна быть запрограммирована на включение только в случае обнаружения присутствия людей в помещениях и на соответствующих этажах.

11.9.3 Системы освещения должны обеспечивать яркость, комфорт, соответствующие требованиям помещений, визуальной нагрузке и видам деятельности, осуществляемым в них. Это должно быть достигнуто без потерь энергии и без ущерба для визуальных свойств системы освещения.

11.9.4 В новых и существующих многоквартирных жилых домах, имеющих более 10 парковочных мест и подлежащих капитальному ремонту, обязательна установка соответствующей интегрированной инфраструктуры, в частности электрических кабелей, прокладываемых в трубах, для каждого парковочного места, с тем чтобы впоследствии можно было установить пункты зарядки для электромобилей и электровелосипедов в соответствии со ст.20 [4], [30], нормативных документов в области строительства, и при условии, что:

- a) парковка расположена внутри здания, а капитальные ремонтные работы включают парковку или электрическую инфраструктуру здания;
- b) парковка физически прилегает к зданию, а капитальные ремонтные работы включают парковку или электрическую инфраструктуру парковки.

11.9.5 Требования, указанные в 11.9.4 не распространяются на существующие жилые здания если стоимость пунктов для зарядки и соответствующей интегрированной инфраструктуры превышает 7% общей стоимости капитального ремонта здания [4].

11.10 Все установленные лифты должны соответствовать требованиям энергоэффективности, установленным стандартом SM EN ISO 25745. Конструкция лифтовой системы должна включать:

- a) системы рекуперации энергии при торможении;
- b) режим ожидания с пониженным энергопотреблением в периоды простоя;
- c) светодиодное освещение кабин и шахт.

12 Стандарты социального жилья

12.1 Общие положения о социальном жилье

12.1.1 Социальное жилье создается путем осуществления нового строительства, а также путем приобретения и реабилитации существующих зданий.

12.1.2 Строительство, приобретение или реабилитация социального жилья осуществляются в соответствии с инвестиционными проектами в пределах финансовых средств, ежегодно утверждаемых в государственном бюджете, а также за счет финансовых средств в виде кредитов и/или грантов, предоставляемых внешними партнерами по развитию.

12.1.3 Социальное жилье может размещаться на земельных участках, принадлежащих административно-территориальным единицам, и на участках, находящихся в публичной собственности государства.

12.2 Норма жилой площади для социального жилья

12.2.1 Норма жилой площади для социального жилья устанавливается в размере 9 м² на одного человека, при этом излишки жилой площади не должны превышать 12 м² на одну семью в случае, если жилье построено не в соответствии со стандартами социального жилья.

12.3 Реконструкция и перепланировка социального жилья

12.3.1 Реконструкция и перепланировка социального жилья осуществляются собственником недвижимого имущества с соблюдением строительных норм.

12.3.2 Реконструкция и перепланировка жилья без разрешения на строительство запрещается. Наниматель, осуществивший самовольную реконструкцию или перепланировку жилья, обязан привести его в первоначальное состояние за свой счет в соответствии с положениями [2].

12.4 Минимальные требования

12.4.1 К минимальным требованиям для социального жилья относятся:

- a) свободный индивидуальный доступ к жилому помещению, не нарушая владения и эксклюзивного использования помещения, принадлежащего другому лицу или семье;
- b) помещение для отдыха;
- c) помещение для приготовления пищи;

- d) санитарный блок;
 e) доступ к электрической энергии и питьевой воде, контролируемой эвакуации сточных вод и бытовых отходов.

12.5 Минимальные площади

12.5.1 Минимальные площади жилья указаны в Таблице 9.

Таблица 9

Члены семьи	Жилые комнаты	Гостиная (с или без балкона/лоджии)	Спальни	Кухня	Санитарные помещения	Помещения для хранения	Жилая площадь жилья	Общая площадь жилья
количество	количество	м ²	м ²	м ²	м ²	м ²	м ²	м ²
1	1	18,0	-	7,5	4,5	2,0	18,0	32,0
2	1	18,0	-	7,5	4,5	2,0	18,0	32,0
3	2	18,0	12,0	7,5	4,5	2,5	30,0	44,5
4	3	19,0	24,0	8,5	6,5	3,5	42,0	60,5
5	4	20,0	34,0	9,5	7,5	4,0	54,0	75,0
6	4	21,0	36,0	9,5	9,0	4,5	56,0	78,5
7	5	23,0	40,0	11,0	9,0	5,0	63,0	88,0
8	5	23,0	49,0	11,0	9,0	5,5	72,0	97,5

ПРИМЕЧАНИЕ - Площадь квартир для семей с инвалидами должна быть увеличена на 10-12 м² против показателей, указанных в Таблице 9.

12.5.2 Площадь гостиной в однокомнатном жилье включает пространство для сна.

12.5.3 Минимальная высота жилых помещений составляет 2,55 м, за исключением мансард, для которых обеспечивается минимальный объем в 15 м³ на человека и высота наружных стен не превысит 1.60 м.

12.5.4 Жилая площадь представляет собой развернутую площадь всех жилых помещений. Она включает в себя площадь спален и гостиной.

12.5.5 Общая (полезная) площадь жилого помещения определяется как сумма площадей всей жилых помещений и вспомогательных помещений, к которым относятся кухня, коридор, санитарные помещения, шкафы для хранения, и т.д., а также отапливаемые и полезные для проживания круглый год площади, примыкающие к жилью, такие как террасы, веранды, закрытые балконы, лоджии и т.д., рассчитанные в соответствии с Приложением D настоящего норматива. Общая (полезная) площадь жилья не включает в себя площадь открытой террасы и открытого балкона, лестницу, тамбур и вестибюль многоквартирного жилого дома и т.д.

12.5.6 Площадь санитарного помещения в жилье должна позволять доступ к ванне в ванной комнате лицам, имobilizованным в инвалидной коляске.

12.5.7 Санитарное помещение включается в состав жилого помещения, в случае когда может быть обеспечена централизованная подача воды и канализации.

12.5.8 Ширина коридоров и прихожей внутри жилого помещения равна 120 см.

12.5.9 В зависимости от расположения строения, построенные площади могут иметь отклонения до 5%.

12.6 Санитарные помещения

12.6.1 Количество санитарных помещений в жилье указано в Таблице 10.

Таблица 10

Тип оборудования	Для жилья с				
	1 комнатой	2 комнатами	3 комнатами	4 комнатами	5 комнатами
Ванная	1	1	1	1	2
Душевая	-	-	-	1	1
Туалет WC	Унитаз в ванной комнате	Унитаз в ванной комнате	1	1	2

12.6.2 Минимальное оборудование санитарных помещений указано в Таблице 11.

Таблица 11

Оборудование	Ванная	Душевая	Туалет, WC
Ванна	1	-	-
Унитаз	1	1	1
Умывальник	1	1	-
Поддон для душа	-	1	-
Полотенцедержатель	1	1	1
Вешалка	1	1	-
Сифон в полу	1	1	-

В ванной комнате предусмотреть пространство для стиральной машины.

12.6.3 Санитарные помещения проветриваются напрямую или через вентиляционную систему.

12.7 Минимальное оборудование кухни

12.7.1 Минимальное оборудование кухни указано в Таблице 12.

Таблица 12

Оборудование	Количество комнат в жилье				
	1	2	3	4	5
Мойка со смесителем	1	1	1	1	1
Газовая или электроплита	1	1	1	1	1

12.7.2 В кухне предусмотреть: вентиляционную систему, пространство для холодильника и рабочего стола, в также стола для приема пищи.

12.8 Минимальное оборудование электрическими приборами

12.8.1 Минимальное оборудование жилья электрическими приборами указано в Таблице 13.

Таблица 13

Оборудование	Гостиная	Спальня	Кухня	Ванная	Душевая	Туалет
Место для подвесной лампы	1	1	1	-	-	-
Настенная лампа	-	-	-	1	1	1
Коммутатор	1	1	-	-	-	-
Выключатель	1	1	1	1	1	-
Розетки	3	2	2	1	1	-
Розетка с защищённым контактом			1	1		

12.8.2 Для каждого помещения для хранения и внутреннего доступа должны быть предусмотрены выключатели.

12.8.3 Розетка с защитным контактом, устанавливаемая для ванной комнаты, должна быть установлена снаружи помещения.

12.8.4 В каждом жилом помещении должна быть предусмотрена установка дверного звонка.

12.8.5 В многоэтажных жилых домах должны быть предусмотрены установки и розетки для коллективной антенны, телефона или кабельного телевидения.

12.8.6 В жилых домах, расположенных в сельской местности, минимальное благоустройство санузлов и кухни в жилом помещении допускается в течение срока эксплуатации здания в зависимости от подключения жилого помещения к коммунальным сетям или к собственной системе водоснабжения и водоотведения. В остальных случаях жилые помещения должны быть оборудованы люками.

12.9 Места общего пользования и удобства в жилых домах

12.9.1 В жилых домах должны быть предусмотрены:

- а) системы пожаротушения и противопожарной защиты, а также лифты в соответствии с действующими нормами;
- б) места для велосипедов, детских колясок и сушки белья;
- с) пандусы для инвалидов-колясочников.

12.9.2 На территории, прилегающей к жилым домам, должны быть предусмотрены:

- а) зоны отдыха и игровые площадки для детей в соответствии с NCM B.01.05;
- б) парковки в соответствии с NCM B.02.01, CP C.01.05 и в соответствии со ст. 20, п. (7) и (8) [4];
- с) места, предназначенные для сбора, хранения и утилизации бытовых отходов;
- д) места для хранения твердого или жидкого топлива в случаях, когда центральное отопление и/или газоснабжение кухни невозможно.

Приложение А

(нормативное)

Список нормативных документов, указанных в данных Нормах

Следующие документы, полностью или частично, являются нормативными ссылками в настоящих Нормах и обязательны для применения. Для датированных ссылок действует только указанное издание. Для недатированных ссылок действует последнее издание документа, на который дана ссылка (включая любые изменения).

NCM A.07.02	Procedura de elaborare, avizare, aprobare și conținutul-cadru al documentației de proiect pentru construcții. Cerințe și prevederi principale
NCM E.01.02	Acțiuni în construcții. Regulament privind stabilirea categoriilor de importanță a construcțiilor
NCM A.09.02	Deservirea tehnică, reparația și reconstrucția clădirilor de locuit, comunale și social-culturale
NCM A.01.16	Metodologia de calculare a tarifelor pentru deservirea tehnică, reparația blocurilor locative și închirierea locuințelor
NCM A.07.05	Procedura de elaborare, avizare și aprobare a condițiilor tehnice speciale pentru elaborarea documentației de proiect a obiectului de construcții
NCM A.07.06	Componenta și conținutul compartimentului „Protecția mediului” în documentația de proiect
NCM A.06.01	Protecția tehnică a teritoriului, clădirilor și construcțiilor contra proceselor geologice periculoase. Date generale
NCM B.01.05	Sistematizarea și regimul de construire a localităților urbane și rurale
NCM B.02.01	Parcaje
NCM C.01.06	Cerințe generale de securitate pentru obiectele de construcție la folosirea și accesibilitatea lor pentru persoanele cu dizabilități
NCM C. 01.07	Clădiri publice și edificii
NCM C.01.10	Proiectarea și construcția mansardelor
NCM C.04.02	Iluminatul natural și artificial
NCM C.04.03	Învelitori. Norme de proiectare
NCM E.03.01	Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor. Terminologie
NCM E.03.02	Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor
NCM E.03.03	Siguranța la incendii. Instalații de semnalizare și avertizare de incendiu
NCM E.03.05	Instalații automate de stingere și semnalizare a incendiilor. Normativ pentru proiectare
NCM E.04.01	Protecția termică a clădirilor
NCM E.04.02	Protecția contra zgomotului
NCM G.01.02	Proiectarea și montarea instalațiilor electrice în clădirile rezidențiale și nerezidențiale
NCM G.02.02	Amenajarea protecției clădirilor și construcțiilor contra trăsnetului
NCM G.03.03	Instalații interioare de alimentare cu apă și canalizare
NCM G.03.02	Rețele și instalații exterioare de canalizare
NCM G.04.11	Instalații termice, de ventilare și condiționare a aerului. Coșuri colective de fum pentru clădiri rezidențiale. Partea 2: Proiectarea coșurilor colective de fum care deservește mai multe aparate de încălzire

NCM G.04.04	Alimentarea cu căldură pe apartamente a blocurilor de locuit cu termogeneratoare pe combustibil gazos
NCM G.04.05	Instalații termice, de ventilare și condiționare a aerului. Surse autonome pentru alimentare cu căldură
NCM G.05.01	Sisteme de distribuție a gazelor
NCM M.01.01	Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor
NCM M.01.02	Performanța energetică a clădirilor. Metodologia de calcul al performanței energetice a clădirilor
NCM M.01.04	Performanța energetică a clădirilor. Metodologia de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor și a elementelor acestora
CP A.05.02	Soluții privind securitatea și sănătatea în muncă în proiectele de organizare a construcției și în proiectele de execuție a lucrărilor
CP A.09.04	Gestionarea deșeurilor din construcții și demolări
CP A.04.01	Proiectarea clădirilor și construcțiilor. Standard de performanță în clădiri. Definirea și calcularea indicatorilor de arie și volum
CP A.04.02	Proiectarea clădirilor și construcțiilor. Proiectarea clădirilor ecologice
CP C.01.02	Prevederi generale de proiectare cu asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități
CP C.01.12	Clădiri și încăperi cu locuri de muncă pentru persoane cu dizabilități. Reguli de proiectare
CP C.01.05	Parcaje-garaje pentru autoturismele cetățenilor. Ghid de proiectare
CP E.01.01	Metodologia determinării perioadelor proprii de vibrație a clădirilor amplasate în zone seismice
CP E.01.04	Acțiuni în construcții. Evaluarea nivelului de protecție antiseismică a construcțiilor existente
CP E.03.01	Siguranța la incendii. Asigurarea rezistenței la foc a construcțiilor
CP E.04.05	Protecția contra acțiunilor mediului ambiant. Proiectarea protecției termice a clădirilor
CP E.04.07	Protecția contra acțiunilor mediului ambiant. Proiectarea izolării fonice a elementelor de închidere pentru clădirile locative și sociale
CP G.04.01	Certificatul energetic al clădirii
CP L.01.09	Instrucțiuni privind formarea tarifelor pentru serviciile de întreținere tehnică a ascensoarelor
СНП 2.01.01	Строительная климатология и геофизика
СНП 2.01.07	Нагрузки и воздействия
СНП 2.04.02	Водоснабжение наружные сети и сооружения
СНП 2.04.05	Отопление, вентиляция и кондиционирование
СНП II-7	Строительство в сейсмических районах
ВСН 60-89	Устройства связи, сигнализации и диспетчеризации инженерного оборудования жилых и общественных зданий
ПУЭ	Norme privind montarea echipamentului electric
SM EN 1991-1-1	Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-1: Acțiuni generale. Greutăți specifice, greutate proprii, încărcări utile pentru clădiri
SM EN 1991-1-1:2015/NA:2018	Anexa națională. Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-1: Acțiuni generale. Greutăți specifice, greutate proprii, încărcări utile pentru clădiri
SM EN 1991-1-2	Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-2: Acțiuni asupra structurilor expuse la foc

SM EN 1991-1-2:2016/NA:2018	Anexa națională. Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-2: Acțiuni generale. Acțiuni asupra structurilor expuse la foc
SM EN 1991-1-3	Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-3: Acțiuni generale. Încărcări date de zăpadă
SM EN 1991-1-3:2011/NA:2018	Anexa națională. Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-3: Acțiuni generale. Încărcări date de zăpadă
SM EN 1991-1-4	Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-4: Acțiuni generale. Acțiuni ale vântului
SM EN 1991-1-4:2011/NA:2018	Anexa națională. Eurocod 1: Acțiuni asupra structurilor. Partea 1-4: Acțiuni generale. Acțiuni ale vântului
SM EN 1998-1	Eurocod 8: Proiectarea structurilor pentru rezistența la cutremur. Partea 1: Reguli generale, acțiuni seismice și reguli pentru clădiri
SM EN 1998-3	Eurocod 8: Proiectarea structurilor pentru rezistența la cutremur. Partea 3: Evaluarea și consolidarea construcțiilor
SM EN 1998-3:2011/NA:2019	Anexa națională. Eurocod 8: Proiectarea structurilor pentru rezistența la cutremur. Partea 3: Evaluarea și consolidarea construcțiilor
SM EN 81-20	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare pentru transportul persoanelor și materialelor. Partea 20: Ascensoare pentru persoane și ascensoare pentru persoane și materiale
SM EN 81-21	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare de persoane și de materiale. Partea 21: Ascensoare noi de persoane și de materiale în clădiri existente
SM EN 81-28	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 28: Alarmă la distanță pentru ascensoare de persoane și ascensoare de materiale
SM EN 81-41	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare speciale de persoane și de materiale. Partea 41: Platforme de ridicare verticale destinate utilizării de către persoane cu mobilitate redusă
SM EN 81-43	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare speciale pentru transportul de persoane și de materiale. Partea 43: Ascensoare pentru instalații de ridicat
SM EN 81-50	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Examinări și încercări. Partea 50: Reguli de proiectare, calcule, examinări și încercări ale componentelor ascensoarelor
SM EN 81-58	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Examinare și încercări. Partea 58: Încercarea de rezistență la foc a ușilor de palier
SM EN 81-70+A1:2022	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 70: Accesibilitate în ascensoare pentru persoane inclusiv persoane cu dizabilități
SM EN 81-71	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 71: Ascensoare rezistente la acte de vandalism
SM EN 81-72	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoare de persoane și ascensoare de persoane și materiale. Partea 72: Ascensoare de pompieri
SM EN 81-73	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 73: Funcționarea ascensoarelor în caz de incendiu
SM EN 81-77	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Aplicații particulare pentru ascensoarele de persoane și ascensoarele de persoane și materiale. Partea 77: Ascensoare supuse acțiunii seismice
SM EN 81-82	Reguli de securitate pentru execuția și montarea ascensoarelor. Ascensoare existente. Partea 82: Reguli pentru îmbunătățirea accesibilității în ascensoarele existente pentru persoane, inclusiv persoane cu dizabilități
SM ISO 8100-30	Ascensoare pentru transportul persoanelor și materialelor. Partea 30: Instalarea ascensoarelor din clasele I, II, III și VI

SM SR EN 179	Feronerie pentru clădiri. Dispozitive pentru ieșiri de urgență acționate printr-un mâner sau o placă de împingere, destinate utilizării pe căile de evacuare. Cerințe și metode de încercare
SM EN 12051	Feronerie pentru clădiri. Zăvoare pentru uși și ferestre. Cerințe și metode de încercare
SM CEN/TR 15894	Feronerie pentru clădiri. Accesorii pentru uși utilizate de către copii, persoane în vârstă și persoane cu handicap în case și clădiri publice. Un ghid pentru proiectanți
SM SR EN 1125	Feronerie pentru clădiri. Dispozitive de ieșire antipanică acționate printr-o bară orizontală destinate utilizării pe căi de evacuare. Cerințe și metode de încercare
SM EN 1906	Feronerie pentru clădiri. Mânere și butoane pentru uși. Cerințe și metode de încercare
SM EN ISO 52003-1	Performanța energetică a clădirilor. Indicatori, cerințe, evaluare și certificate. Partea 1: Aspecte generale și aplicarea la performanța energetică globală
SM EN ISO 25745-1	Performanța energetică a ascensoarelor, a scărilor rulante și a trotuarelor rulante. Partea 1: Măsurarea energiei și verificare
SM EN ISO 25745-2	Performanța energetică a ascensoarelor, a scărilor rulante și a trotuarelor rulante. Partea 2: Calculul energetic și clasificarea ascensoarelor
SM EN ISO 25745-2:2016 /A1:2024	Performanța energetică a ascensoarelor, a scărilor rulante și a trotuarelor rulante. Partea 2: Calculul energetic și clasificarea ascensoarelor. Amendament 1: Zone fără opriri intermediare
SM EN ISO 25745-3	Performanța energetică a ascensoarelor, a scărilor rulante și a trotuarelor rulante. Partea 3: Calculul energetic și clasificarea scărilor și trotuarelor rulante
SM EN 16798-1	Performanța energetică a clădirilor. Ventilarea clădirilor. Partea 1: Parametrii ambianței interioare pentru proiectarea și evaluarea performanței energetice a clădirilor, care se referă la calitatea aerului interior, confort termic, iluminat și acustică. Modulele M1-6
SM CEN/TR 16798-2	Performanța energetică a clădirilor. Ventilarea în clădiri. Partea 2: Interpretarea cerințelor EN 16798-1. Parametrii ambianței interioare pentru proiectarea și evaluarea performanței energetice a clădirilor, care se referă la calitatea aerului interior, confort termic, iluminat și acustică (modulul M1- 6)
SM EN 15502-1+A1:2024	Cazane de încălzire centrală care utilizează combustibili gazeoși. Partea 1: Cerințe generale și încercări
SM EN 15502-2-2	Cazane de încălzire centrală care utilizează combustibili gazeoși. Partea 2-2: Standard specific pentru aparatele de tip B1
SM EN 15502-2-1+A1:2024/AC:2025	Cazane de încălzire centrală care utilizează combustibili gazeoși. Partea 2-1: Standard specific pentru aparatele de tip C și aparatele de tip B2, B3 și B5 al căror debit caloric nominal este mai mic sau egal cu 1 000 kW
SM EN 15287-1	Coșuri de fum. Proiectare, instalare și punere în funcțiune. Partea 1: Coșuri de fum și canale de racordare pentru aparate de încălzire neetanșe
SM EN 15287-2	Coșuri de fum. Proiectare, instalare și punere în funcțiune a coșurilor de fum. Partea 2: Coșuri de fum pentru aparate etanșe
SM SR 1343-1	Alimentări cu apă. Partea 1: Determinarea cantităților de apă potabilă pentru localități urbane și rurale
SM SR 13351	Salubritatea localităților. Deșeuri urbane și rurale. Prescripții generale de colectare selectivă
SM EN ISO 717-2	Acustică. Evaluarea izolării acustice în clădiri și a elementelor de construcții. Partea 2: Izolare la zgomot de impact
SM ISO 1996-2	Acustică. Descrierea, măsurarea și evaluarea zgomotului ambiant. Partea 2: Determinarea nivelurilor de zgomot ambiant
SM EN 14496	Adezivi pe bază de ipsos pentru panouri compozite și plăci de ghips-carton utilizate pentru izolare termică/acustică. Definiții, cerințe și metode de încercare
SM EN ISO 1683	Acustică. Valori de referință recomandate pentru niveluri acustice și de vibrații

SM ISO 1999	Acustică. Estimarea deteriorării auzului indusă de zgomot
SM EN ISO 18233	Acustică. Aplicarea noilor metode de măsurare în acustica clădirilor și a încăperilor
SM EN ISO 16283-2	Acustică. Măsurarea in situ a izolării acustice în clădiri și a elementelor de construcție. Partea 2: Izolarea la zgomot de impact
SM EN ISO 16283-1	Acustică. Măsurarea in situ a izolării acustice în clădiri și a elementelor de construcții. Partea 1: Izolarea la zgomot aerian
SM EN ISO 16283-3	Acustică. Măsurarea in situ a izolării acustice în clădiri și a elementelor de construcții. Partea 3: Izolarea acustică a fațadelor
SM ISO 5130	Acustică. Măsurarea nivelului de presiune acustică emis de vehicule rutiere în staționare
SM EN ISO 13943	Securitate la incendiu. Vocabular
SM EN 12953-10	Cazane cu țevi de fum. Partea 10: Cerințe referitoare la calitatea apei de alimentare și a apei din cazan
SM SR ISO 8421-2	Protecție împotriva incendiilor. Vocabular. Partea 2: Protecția structurală împotriva incendiului
SM EN IEC 62820-3-2	Sisteme de interfon pentru clădiri. Partea 3-2: Linii directe de aplicație. Sisteme de securitate avansate de intercomunicare din clădiri
SM CEN/TS 14383-3	Prevenirea infracționalității. Urbanism și proiectarea clădirilor. Partea 3: Locuințe
SM CEN/TS 14383-2	Prevenirea criminalității prin proiectarea clădirilor, planificarea urbană și întreținerea orașului. Partea 2: Principii și procese
SM ISO 15686-5	Clădiri și bunuri imobiliare construite. Planificarea duratei de viață. Partea 5: Costul ciclului de viață
SM EN 15459-1	Performanța energetică a clădirilor. Procedură de evaluare economică a sistemelor energetice din clădiri. Partea 1: Proceduri de calcul, Modulul M1-14
SM EN ISO 52000-1	Performanța energetică a clădirilor. Evaluarea de ansamblu a PEC. Partea 1: Cadru general și metode
SM CEN/TS 16628	Performanța energetică a clădirilor. Principiile de bază pentru seria de standarde referitoare la performanța energetică a clădirilor
SM EN 15316-4-3	Performanța energetică a clădirilor. Metodă de calcul al cerințelor energetice și al randamentelor instalației. Partea 4-3: Sisteme de generare a căldurii, sisteme solare termice și fotovoltaice, Module M 3-8-3, M 8-8-3, M 11-8-3
SM EN ISO 52010-1	Performanța energetică a clădirilor. Condiții climatice exterioare. Partea 1: Prelucrarea datelor climatice pentru calculele energetice
SM ISO 17772-1	Performanța energetică a clădirilor. Calitatea ambianței interioare. Partea 1: Parametrii de intrare ai ambianței interioare pentru proiectarea și evaluarea performanței energetice a clădirilor
SM EN 15378-1	Performanța energetică a clădirilor. Sisteme de încălzire și de alimentare cu apă caldă în clădiri. Partea 1: Inspecția cazanelor, sistemelor de încălzire și de alimentare cu apă caldă, Module M 3-11, M 8-11
SM EN ISO 12241	Izolarea termică a echipamentelor din clădiri și a instalațiilor industriale. Reguli de calcul.

* - с дополнениями.

Приложение В
(нормативное)

Термины и определения

Термины	Определения
1	2
Здание, участок	
Многоквартирный жилой дом	Статья 4 [2].
в том числе:	
Многоквартирный жилой дом секционного типа	Здание, состоящее из одной или нескольких секций, отделенных друг от друга капитальными стенами, в котором квартиры каждой секции, имеют выход на одну лестничную клетку непосредственно или через коридор.
Многоквартирный жилой дом галлерейного типа	Здание, в котором все квартиры этажа имеют выходы через общую галерею (боковой коридор), не менее чем на две лестницы.
Многоквартирный жилой дом коридорного типа	Здание, в котором все квартиры этажа имеют выходы через общий коридор, не менее чем на две лестницы.
Этажи (Уровни)	
Этаж (уровень)	Статья 3 [1].
Цокольный этаж	Статья 3 [1].
Мансардный этаж (мансарда)	Статья 3 [1].
Надземный этаж	Этаж с отметкой пола помещений, расположенной выше планировочной отметки земли.
Подземный этаж	Этаж с отметкой пола помещений ниже уровня земли на всю высоту помещений.
Подвальный этаж	Статья 3 [1].
Технический этаж	Этаж высотой 1,8 м и менее в жилом здании, предназначенное для размещения инженерных систем и коммуникаций. Междуэтажное пространство, используемое только для размещения коммуникаций, техническим этажом не является.
Партер	Статья 3 [1].
Первый этаж	Этаж, расположенный над партером.
Пентхаус	Статья 3 [1].
Помещения, площадки	
Квартира	Статья 4 [2].
Квартира в нескольких уровнях	Квартира, в которой жилые и подсобные помещения расположены на нескольких уровнях и соединены между собой внутренней лестницей.
Лифт	Подъемное устройство, которое обслуживает определенные уровни посредством приспособления для перевозки,двигающегося по неподвижно закрепленным направляющим механизмам, наклоненным под углом более 15 градусов от горизонтали, или подъемное устройство,двигающееся по фиксированной траектории, даже если оно не движется по неподвижно закрепленным направляющим механизмам, и предназначенное для перевозки: а) людей;

Термины	Определения
1	2
	b) людей и грузов; c) только грузов, если приспособление для перевозки является легкодоступным, то есть в него беспрепятственно может войти человек, и если оно оборудовано механизмами управления, расположенными внутри рассматриваемого приспособления для перевозки или в пределах досягаемости человека, находящегося внутри данного приспособления [13].
Балкон	Площадка с перилами, выступающая от внешней стены дома. Допускается остекление балкона.
Кухня	Помещение с местом, предназначенным для приготовления (готовки) пищи, и обеденной зоной для периодических приемов пищи членами семьи.
Кухня-ниша	Помещение (или часть его) без обеденной зоны, предназначенное для приготовления (готовки) пищи, оборудованное электроплитой и приточно-вытяжной вентиляцией с механическим побуждением.
Кухня-столовая	Помещение с зоной, предназначенной для приготовления (готовки) пищи, и обеденной зоной для приема пищи всеми членами семьи одновременно.
Комната	Часть квартиры или жилого дома, предназначенная для использования в качестве места непосредственного проживания в многоквартирном жилом доме или в отдельной квартире.
Ванная	Вспомогательная санитарная и гигиеническая помещение, оборудованная ванной и/или душевой кабиной и умывальником.
Чердак	Пространство между перекрытием верхнего этажа, покрытием здания (крышей) и наружными стенами многоквартирного жилого дома, расположенное над последним перекрытием последнего этажа.
Лифтовой холл	Помещение перед входом в лифты.
Световой карман	Помещение с естественным освещением, примыкающее к коридору и служащее для его освещения. Роль светового кармана может выполнять лестничная клетка, отделенная от коридора остекленной дверью шириной не менее 1,2 м.
Встроенно-пристроенное помещение	Помещение, располагаемое в габаритах здания и в объемах, вынесенных за пределы габаритов здания более чем на 1,5 м.
Жилое помещение	Изолированное помещение, являющееся объектом недвижимости и пригодное для постоянного проживания людей (соответствует стандартам, санитарным и техническим нормам).
Помещение публичного назначения	Помещения, предназначенные для осуществления в них деятельности по обслуживанию жильцов дома, жителей прилегающего жилого района, и другие помещения, разрешенные к общественному использованию в многоквартирных жилых домах органами санитарно-эпидемиологического надзора.
Вспомогательные помещения	Помещения, предназначенные для удовлетворения бытовых и иных нужд людей, в том числе: кухня или кухня-ниша, прихожая, коридор, ванная или душевая комната, санузел или совмещенный санузел, кладовая или встроенный шкаф для хозяйственных нужд, прачечная, комната для отопительной системы и т. д.
Техническое помещение	Помещение, предназначенное для обслуживания внутренних инженерно-технических систем, обеспечения доступа специалистов по обслуживанию и спасательных служб в случае возникновения чрезвычайных ситуаций.
Место/помещение общего пользования	Помещение в многоквартирном жилом доме, не являющееся частью квартиры, предназначенное для обслуживания нескольких

Термины	Определения
1	2
	жилых и/или нежилых помещений (лестничных клеток, коридоров, лифтовых вестибюлей, холлов, мест для колясок, технических помещений, помещений для сбора бытовых отходов и т.п.), которые находятся в общем пользовании всех жильцов condominiuma.
Жилье	Статья 4 [2].
Социальное жилье	Статья 4 [2].
Лоджия	Встроенное или пристроенное, открытое во внешнее пространство, огражденное с трех сторон стенами (с двух - при угловом расположении) помещение с глубиной, ограниченной требованиями естественной освещенности помещения, к наружной стене к которой она примыкает. Предназначена для летнего отдыха. Может быть остекленной или открытой в плане.
Хозяйственная кладовая (внеквартирная)	Помещение, предназначенное для хранения жильцами дома вне квартиры вещей, оборудования, овощей и т.п., исключая взрывоопасные вещества и материалы, располагаемое в партере, цокольном или подвальном этажах жилого здания.
Мезонин	Статья 3 [1].
Парковка для автомобилей	Помещение, расположенное в пределах многоквартирного дома (<i>встроенное</i>), в пристройке к нему или в отдельно стоящем здании, предназначенное для обслуживания или парковки автомобилей, без помещений для их ремонта или технического обслуживания.
Подполье	Пространство, предназначенное для размещения инженерно-технических систем между перекрытиями партера или цокольного этажа и поверхностью земли.
Тамбур	Проходное пространство между дверями или отдельное встроенное или пристроенное помещение, предназначенное для защиты от проникновения холодного воздуха и запахов при входе в жилой дом, квартиру, лестничную клетку или другие помещения.
Терраса	Статья 3 [1].
Веранда	Холодное остекленное помещение, пристроенное или встроенное в здание, не ограниченное по глубине. В многоквартирных жилых домах может быть предусмотрена в составе помещений квартир, расположенных на последних этажах домов различной высоты, с выходом на кровлю нижнего этажа, на которой может быть оборудована веранда.
Проектирование и строительство	
Реабилитация многоквартирных жилых домов	Статья 4 [2].
Реконструкция	Статья 4 [2].
Перепланировка	Изменение конфигурации жилого/жилых помещения/помещений, требующих внесения изменений в реестр недвижимого имущества.
Капитальный ремонт	Статья 3 [1].
Текущий ремонт	Статья 3 [1].
Многоквартирный жилой дом с почти нулевым потреблением энергии (nZEB)	Здание с очень высокой энергоэффективностью, соответствующее требованиям, установленным в [4]. Почти нулевая или очень низкая потребность в энергии должна покрываться в очень высокой степени за счет энергии, получаемой из возобновляемых источников, в том числе производимой на месте или вблизи объекта.

Термины	Определения
1	2
Прочие термины и определения	
Глухая стена	Вертикальная поверхность, представляющая собой одну из сторон многоквартирного жилого дома, обращенную наружу и не имеющую окон или дверей.
Градостроительный сертификат для проектирования	Статья 3 [1].
Уровень земли	Геодезическая разметка уровня поверхности земли на границе с отмосткой (тротуаром) здания.
Декларация о соответствии	Декларация, выражающая соответствие строительной продукции ее основным характеристикам, определенным в молдавских стандартах, которые перелагают гармонизированные стандарты. Содержание информации и образец декларации о соответствии представлены в приложении [11].
Энергоэффективность многоквартирного жилого дома	Рассчитанное или измеренное количество энергии для обеспечения потребности в энергии в обычных (стандартных) условиях использования многоквартирного жилого дома, которое предполагает, помимо прочего, энергию, используемую на отопление, охлаждение, вентиляцию и кондиционирование воздуха, приготовление горячей воды для хозяйственных нужд и освещение [4].
Сертификат энергоэффективности жилого дома	Статья 4 [4].
Предварительный сертификат энергоэффективности жилого дома	Статья 4 [4].
Техническая система многоквартирного жилого дома	Технические установки и оборудование многоквартирного жилого дома или его секции, служащие для отопления или охлаждения помещения, вентиляции, приготовления горячей воды для хозяйственных нужд, встроенного освещения, автоматизации и контроля здания, местного производства электроэнергии или их комбинации, включая те системы, которые используют энергию из возобновляемых источников [4].
Секция многоквартирного жилого дома	Блок, этаж или квартира в многоквартирном жилом здании, которые спроектированы или переделаны для отдельного использования [4].
Энергия из возобновляемых источников	Энергия, полученная в результате использования возобновляемых неископаемых источников, а именно ветровая, солнечная, азротермальная, геотермальная, гидротермальная и энергия океана, гидроэлектрическая энергия, биомасса, биогаз, газ, образующийся при разложении отходов (свалочный газ), и газ, образующийся на станциях по очистке сточных вод [27].
Пневмоклапан	Вертикальная часть воздуховода, изменяющая направление движения дыма (продуктов сгорания) на 180 градусов и при пожаре препятствующая проникновению дыма с нижних этажей на верхние.

Приложение С (нормативное)

Правила определения общей площади здания и его помещений, площади застройки, этажности и строительного объема

С.1 Площадь многоквартирного жилого дома (общая площадь здания) следует определять, как сумму площадей всех уровней здания, за исключением площади подвала, полуподвала, мезонина, технического этажа, мансарды, лоджий, террас и балконов, измеряемая по внешнему периметру, в соответствии с [1].

В площадь этажа не включается площадь проемов для лифтовых и других шахт, эта площадь учитывается на нижнем этаже.

С.2 Площадь комнат, вспомогательных и других помещений многоквартирных жилых домов следует определять по их размерам, измеряемым между отделанными поверхностями стен и перегородок на уровне пола (без учета плинтусов).

Площадь, занимаемая печами, в том числе печами с камином, которые включены в отопительную систему дома, и не являются декоративными, в площадь комнат и других помещений не включается.

С.3 Площадь неостекленных балконов, лоджий, а также террас следует определять по их размерам, измеряемым по внутреннему контуру (между стеной здания и ограждением), без учета площади, занятой ограждением.

С.4 Площадь помещений публичного назначения, встроенных в многоквартирные жилые дома подсчитывается по нормам, установленных в NCM C.01.07.

С.5 Площадь застройки многоквартирного жилого дома (застроенная площадь) определяется как площадь наземного основания сооружения, измеренная по внешнему периметру на уровне фундамента, включая карнизы, балконы, эркеры и лоджии [1].

С.6 При определении этажности многоквартирного жилого дома учитываются все надземные этажи, в том числе технический этаж, мансардный, пентхаус, а также цокольный этаж, если верх его перекрытия находится выше средней планировочной отметки земли не менее чем на 2 м.

Подполье под зданием, независимо от его высоты, а также междуэтажное пространство с высотой менее 1,8 м в число надземных этажей не включаются.

При различном числе этажей в разных частях многоквартирного жилого дома, а также при размещении здания на участке с уклоном, когда за счет уклона увеличивается число этажей, этажность определяется отдельно для каждой части здания.

При определении этажности многоквартирного жилого дома для расчета числа лифтов технический этаж, расположенный над верхним этажом, не учитывается.

Высота многоквартирного жилого дома определяется как расстояние, выражаемое в метрах, принятое в плоскости фасада, измеряемое от отметки земли (в момент, предшествующий проведению земляных работ) до верхней отметки карниза или от отметки земли до верхней отметки парапета террасы [1].

С.7 Строительный объем жилого здания определяется как сумма строительного объема выше отметки ± 0.000 (надземная часть) и ниже этой отметки (подземная часть).

Строительный объем определяется в пределах ограничивающих наружных поверхностей с включением ограждающих конструкций, световых фонарей и других надстроек, начиная с отметки чистого пола надземной и подземной частей здания, без учета выступающих архитектурных деталей и конструктивных элементов, козырьков, портиков, балконов, террас, объема проездов и пространства под зданием на опорах (в чистоте), проветриваемых подполий и подпольных каналов.

Приложение D (нормативное)

Потребительская характеристика жилого здания: площадь квартир, общая площадь квартир, площадь здания

D.1 Площадь квартир определяют, как сумму площадей всех отапливаемых помещений (жилых комнат и помещений вспомогательного использования, предназначенных для удовлетворения бытовых и иных нужд) без учета неотапливаемых помещений (лоджий, балконов, веранд, террас, холодных кладовых и тамбуров).

Площадь, занимаемая печью и (или) камином, которые входят в отопительную систему здания (а не являются декоративными), а также площадь, занимаемая нишами радиаторов, в площадь помещений квартиры не включается.

Площадь под маршем внутриквартирной лестницы на участке с высотой от пола до низа выступающих конструкций лестницы 1,6 м и менее не включается в площадь помещения, в котором размещена лестница.

При определении площади помещений мансардного этажа или пентхауса учитывается площадь этих помещений с высотой от пола до наклонного потолка от 1,6 м при наклоне 30 градусов, от 1,2 м - при 45 градусах, от 1,0 м - при более 45 градусах. Площадь помещения с меньшей высотой следует учитывать с коэффициентом 0,7, при этом минимальная высота стены должна быть 1,2 м при наклоне потолка в 30 градусов, 1,0 м при наклоне от 45 градусов до 60 градусов, не ограничивается при наклоне потолка в 60 градусов и более. Высота помещения менее 2,55 м допускается не более чем на 50% площади этого помещения.

D.2 Общая площадь квартиры определяется как сумма площадей ее отапливаемых комнат и помещений, встроенных шкафов, а также неотапливаемых помещений, подсчитываемых со следующими понижающими коэффициентами: для незастекленных лоджий - 0,5, для незастекленных балконов и террас - 0,3, для застекленных балконов — 0,8, для веранд, застекленных лоджий и холодных кладовых - 1,0.

D.3 Площадь многоквартирного жилого здания определяется как сумма площадей всех размещаемых в нем помещений, в том числе: квартир (по D.1), неотапливаемых помещений квартир (без понижающих коэффициентов), внеквартирных и общедомовых (отапливаемых и неотапливаемых помещений).

D.4 В площадь многоквартирного жилого здания не включаются: площадь проемов для лифтовых шахт и шахт для инженерных коммуникаций, площадь подвалов, используемых для проветривания здания, неэксплуатируемого чердака, технического чердака, технического подвалов и междуэтажного пространства, используемого для прокладки коммуникаций, а также портиков, крылец, наружных открытых лестниц и пандусов.

ПРИМЕЧАНИЕ - Площадь многоквартирного жилого здания/квартиры и другие технические показатели, подсчитываемые для целей статистического учета и технической инвентаризации, по завершении строительства должны быть уточнены.

Приложение Е

(нормативное)

Минимальное число пассажирских лифтов

Количество этажей (в том числе партер)	Максимальная площадь квартир на этаже, м ²	Количество лифтов	Номинальная грузоподъемность, кг	Скорость, м/с
До 9 включительно	600	1	630 или 1000	1,0
10 - 12	600	2	400 630 или 1000	1,0
13 - 17	450	2	400 630 или 1000	1,0
18 - 19	450	2	400 630 или 1000	1,6
20 - 25	350	3	400 630 или 1000 630 или 1000	1,6
20 - 25	450	4	400 400 630 или 1000 630 или 1000	1,6

ПРИМЕЧАНИЕ 1 – Лифты грузоподъемностью 630 или 1000 кг должны иметь габариты кабины размером не менее 2100x1100 мм, обеспечивающую возможность транспортировки пациента на носилках. Кабина должна обеспечивать доступ маломобильным гражданам (инвалидным коляскам) в соответствии с SM EN 81-70.

ПРИМЕЧАНИЕ 2 – Таблица составлена из расчета: 18 м² общей площади квартиры на одного человека, высота этажа 2,8 м, интервал движения лифта 81–100 с.

ПРИМЕЧАНИЕ 3 – В многоквартирных жилых домах высотой в 20 этажей и более, в которых величины значений поэтажной площади квартир, высоты этажа и общей площади квартиры, приходящейся на одного человека, отличаются от указанных в таблице, количество, грузоподъемность и скорость пассажирских лифтов определяются расчетным путем.

ПРИМЕЧАНИЕ 4 – В многоквартирных жилых домах с многоуровневой планировкой квартир на верхних этажах допускается предусматривать остановочные станции лифтов на одном из этажей этих квартир. В этом случае этажность здания для расчета количества лифтов определяется по его конечной остановочной станции.

ПРИМЕЧАНИЕ 5 – В многоквартирных жилых домах высотой более 50 м один из лифтов грузоподъемностью 630 или 1000 кг и габаритами кабины не менее 2100x1100 мм должен обеспечивать транспортировку пожарных расчетов и соответствовать требованиям SM EN 81-72.

Библиография

[1]	Градостроительный и строительный кодекс № 434/2023 (Опубликован: 30.01.2024 в Monitorul Oficial №41-44, ст.61) с последующими изменениями.
[2]	Закон № 75/2015 о жилье (Опубликован: 29.05.2015 в Monitorul Oficial №131-138, ст. 249) с последующими изменениями.
[3]	Закон №187/2022 о кондоминиуме (Опубликован: 29.07.2022, Официальный монитор №238-244, ст. 467) с последующими изменениями.
[4]	Закон №282/2023 об энергоэффективности зданий (Опубликован: 27.10.2023 в Monitorul Oficial №401-403, ст.695) с последующими изменениями.
[5]	Закон №139/2018 об энергоэффективности (Опубликован:17.08.2018 в Monitorul Oficial № 309-320, ст.476) с последующими изменениями.
[6]	Закон № 60/2012 о социальной интеграции лиц с ограниченными возможностями (Опубликован: 27.07.2012 в Monitorul Oficial №155-159, ст.508) с последующими изменениями.
[7]	Закон № 92/2014 о тепловой энергии и продвижении когенерации (Опубликован: 11.07.2014 в Monitorul Oficial №178-184, ст.415) с последующими изменениями.
[8]	Закон № 271/1994 о гражданской защите (Опубликован: 29.12.1994 в Monitorul Oficial №20, ст. 231) с последующими изменениями.
[9]	Постановление Правительства № 847/2022 об утверждении Основных правил пожарной безопасности в Республике Молдова (Опубликовано: 27.01.2023 в Monitorul Oficial №23-24, ст.56) с последующими изменениями.
[10]	Постановление Правительства № 1146/2000 об утверждении Концепции развития гражданской защиты в Республике Молдова (Опубликовано: 23.11.2000 в Monitorul Oficial №147-148, ст.1258).
[11]	Постановление Правительства № 913/2016 об утверждении Технического регламента о минимальных требованиях к поставкам строительной продукции (Опубликовано: 04.08.2016 в Monitorul Oficial №247-255, ст.997) с последующими изменениями.
[12]	Постановление Правительства № 743/2024 об обеспечении качества в строительстве (Опубликовано: 03.12.2024 в Monitorul Oficial №502-505, ст. 918).
[13]	Постановление Правительства № 8/2016 об утверждении Технического регламента о лифтах и компонентах безопасности для лифтов (Опубликовано: 29.01.2016 в Monitorul Oficial №20-24, ст.20) с последующими изменениями.
[14]	Постановление Правительства №1009/2000 об утверждении Положения о природных и застроенных охранных зонах (Опубликовано: 12.10.2000 в Monitorul Oficial № 127, ст.1114) с последующими изменениями.
[15]	Постановление Правительства № 621/2024 об утверждении Положения о процедуре сертификации энергоэффективности зданий и секций зданий (Опубликовано: 26.09.2024 в Monitorul Oficial № 408-410, ст.772).
[16]	Постановление Правительства № 181\2019 об утверждении Санитарного регламента о нормативах допустимого уровня шума (Опубликовано: 22.03.2019 в Monitorul Oficial № 101-107, ст. 209).
[17]	Постановление Правительства № 1012/2023 об утверждении Положения по эксплуатации защитных сооружений (Опубликовано: 11.01.2024 в Monitorul Oficial № 9-12, ст.6).
[18]	Постановление Правительства № 552/2017 об утверждении Минимальных требований безопасности при эксплуатации распределительных сетей горючих природных газов (Опубликовано: 21.07.2017 в Monitorul Oficial №253-264, ст. 649) с последующими изменениями.
[19]	ОСТН-600-93 Отраслевые строительно-технологические нормы на монтаж сооружений и устройств связи, радиовещания и телевидения.
[20]	ISO 9836:2011(E) Performance standards in building — Definition and calculation of area and space indicators (<i>Стандарты эффективности в строительстве — Определение и расчет показателей площади и пространства</i>).
[21]	Постановление Правительства № 175/2016 об утверждении Положения о порядке обследования санитарно-технического состояния жилья и признания его непригодным для проживания, а также о порядке его использования, переоборудования или сноса (Опубликовано: 04.03.2016 в Monitorul Oficial № 49-54, ст.209).
[22]	Постановление Правительства № 10/2024 об утверждении Положения о механизме регулирования энергетики и действий в области климата (Опубликовано: 21.03.2024 в Monitorul Oficial № 104-107, ст. 252).
[23]	Закон № 98/2022 о качестве атмосферного воздуха (Опубликован: 13.05.2022 в Monitorul Oficial № 141-150, ст.252) с последующими изменениями.

[24]	Закон № 74/2024 о действиях в области климата (Опубликован: 16.05.2024 в Monitorul Oficial № 209-212, ст.293).
[25]	Постановление Правительства № 950/2013 об утверждении Положения о требованиях к сбору, очистке и сбросу сточных вод в канализационную систему и/или в приёмники для городских и сельских населённых пунктов* (Опубликовано: 08.05.2020 в Monitorul Oficial № 112-114, ст.344; повторно опубликовано 19.02.2020 в Monitorul Oficial № 75-83, ст. 219) с последующими изменениями.
[26]	Закон № 182/2019 о качестве питьевой воды (Опубликован: 03.01.2020 в Monitorul Oficial № 1-2, ст. 2) с последующими изменениями.
[27]	Закон №10/2016 о продвижении использования энергии из возобновляемых источников (Опубликован: 25.03.2016 în Monitorul Oficial № 69-77 ст.117) с последующими изменениями.
[28]	Закон № 267/1994 о пожарной безопасности (Опубликован: 17.03.1995 в Monitorul Oficial №15-16 ст.144) с последующими изменениями.
[29]	Постановление Правительства № 436/2025 об утверждении Национального плана по увеличению числа зданий с почти нулевым потреблением энергии (nZEB) до 2030 года (Опубликовано: 17.07.2025 в Monitorul Oficial № 372-374 ст.446).
[30]	Директива (ЕС) 2024/1275 Европейского Парламента и Совета от 24 апреля 2024 года об энергетической эффективности зданий (пересмотр) (Опубликовано: 8.5.2024 в Jurnalul Oficial al Uniunii Europene).

Содержание

1	Область применения	48
2	Нормативные ссылки.....	48
3	Термины и определения	48
4	Общие положения.....	49
5	Специальные требования к многоквартирным жилым домам	50
6	Требования к квартирам и другим помещениям	56
7	Требования конструктивной безопасности	57
8	Требования пожарной безопасности	59
8.1	Предотвращение распространения пожара	59
8.2	Обеспечение эвакуации	63
8.3	Противопожарные требования к инженерным системам и оборудованию многоквартирного жилого дома	65
8.4	Обеспечение пожаротушения и проведения аварийно-спасательных работ	69
9	Требования безопасности и доступности при пользовании	70
10	Гигиенические требования, охрана здоровья людей и окружающей среды	72
11	Энергетическая эффективность	77
12	Стандарты социального жилья.....	79
12.1	Общие положения о социальном жилье	79
12.2	Норма жилой площади для социального жилья.....	79
12.3	Реконструкция и перепланировка социального жилья.....	79
12.4	Минимальные требования.....	79
12.5	Минимальные площади.....	80
12.6	Санитарные помещения.....	81
12.7	Минимальное оборудование кухни.....	81
12.8	Минимальное оборудование электрическими приборами.....	81
12.9	Места общего пользования и удобства в жилых домах.....	82
	Приложение А (нормативное) Список нормативных документов, указанных в данных Нормах ..	83
	Приложение В (нормативное) Термины и определения	88
	Приложение С (нормативное) Правила определения общей площади здания и его помещений, площади застройки, этажности и строительного объема	92
	Приложение D (нормативное) Потребительская характеристика жилого здания: площадь квартир, общая площадь квартир, площадь здания	93
	Приложение Е (нормативное) Минимальное число пассажирских лифтов	94
	Библиография	95

Конец перевода

Membrii Comitetului tehnic CT-C (01-04) „Clădiri și funcționalitatea lor”, care au acceptat proiectul documentului normativ:

Președinte	Eremeev Petru
Secretar	Svarcovscaia Mihaela
Reprezentant al MIDR	Tagadiuc Alina <i>Supleant: Cekan Lucia</i>
Membri	Damaschin Igor
	Moraru Ion
	Șevcenco Alexandr
	Gorbatovschi Victor

Utilizatorii documentului normativ sânt responsabili de aplicarea corectă a acestuia. Este important ca utilizatorii documentelor normative să se asigure că sânt în posesia ultimei ediții și a tuturor amendamentelor.

Informațiile referitoare la documentele normative (data aplicării, modificării, anulării etc.) sânt publicate în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, Catalogul documentelor normative în construcții, în publicații periodice ale organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, pe Portalul Național „e-Documente normative în construcții” (www.ednc.gov.md), precum și în alte publicații periodice specializate (numai după publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu prezentarea referințelor la acesta).

Amendamente după publicare:

Indicativul amendamentului	Publicat	Punctele modificate

Ediție oficială
NORMATIV ÎN CONSTRUCȚII
NCM C.01.08:2025

„Blocuri locative”

Tiraj ____ ex. Comanda nr. ____

Tipărit I.P. OATUCL
Str. Independenței 6/1
www.oatucl.md